ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 18.12.1963 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

101

ZÁKON

zo 4. decembra 1963

o právnych vzťahoch v medzinárodnom obchodnom styku (Zákonník medzinárodného obchodu)

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

HLAVA I
ÚVODNÉ USTANOVENIA

DIEL I

§ 1
Účel zákona

Účelom tohto zákona je súborným spôsobom upraviť majetkové vzťahy v medzinárodnom obchodnom styku na základe zásady plnej právnej rovnosti a neprípustnosti akejkoľvek diskriminácie ktoréhokoľvek z účastníkov medzinárodného obchodu, napomáhať tak rozvíjaniu hospodárskych stykov Československej socialistickej republiky so všetkými krajinami, nehľadiac na rozdiely v ich spoločenskom a štátnom zriadení, a tým prispievať k upevneniu mierového spolunažívania a priateľstva medzi národmi.

DIEL II

§ 2
Predmet úpravy

(1) Za vzťahy vznikajúce v medzinárodnom obchodnom styku sa v zmysle tohto zákona považujú:

a) majetkové vzťahy, na základe ktorých došlo alebo má dôjsť za odplatu poskytovanú v akejkoľvek forme k prevodu vecného, záväzkového alebo iného práva alebo hospodárskej hodnoty medzi osobami, ktoré nemajú sídlo (bydlisko) na území toho istého štátu;

b) majetkové vzťahy, predmetom ktorých je užívanie veci alebo využitie práva alebo inej hospodárskej hodnoty, ktoré sa má uskutočniť na území štátu, na ktorom nemá niektorý z účastníkov svoje sídlo (bydlisko);

c) majetkové vzťahy, predmetom ktorých je činnosť alebo zdržanie sa činnosti, ak všetci účastníci nemajú sídlo (bydlisko) na území toho istého štátu;

d) majetkové vzťahy vznikajúce z obstarávania alebo z uskutočňovania námornej prepravy zásielok alebo najímania lode alebo uzavierania zmlúv o prevádzke lodí;

e) majetkové vzťahy z inej prepravy, pri ktorej miesto odoslania a miesto určenia nie sú na území toho istého štátu alebo sú na území štátu, na ktorom nemá niektorý z účastníkov svoje sídlo (bydlisko);

f) majetkové vzťahy z bankového styku medzi účastníkmi nemajúcimi sídlo (bydlisko) na území toho istého štátu, alebo ak sa tieto vzťahy uskutočňujú v súvislosti s niektorým z ostatných vzťahov uvedených v tomto odseku;

g) majetkové vzťahy vznikajúce z poistenia proti nebezpečenstvu škody hroziacej v súvislosti s niektorým z ostatných právnych vzťahov uvedených v tomto odseku;

h) majetkové vzťahy, predmetom ktorých je kontrolná činnosť uskutočňovaná v súvislosti s niektorým z ostatných právnych vzťahov uvedených v tomto odseku;

ch) iné majetkové vzťahy vznikajúce v súvislosti s niektorým z predchádzajúcich právnych vzťahov uvedených v tomto odseku, najmä v dôsledku ich zmeny alebo zániku, alebo vzhľadom na neplatnosť úkonu, ktorý ich mal založiť, alebo na odporovateľnosť právnych úkonov, ktorými sú ukracovaní účastníci týchto vzťahov, alebo vznikajúce v súvislosti s ich zabezpečením, plnením alebo porušením povinností alebo uplatnením práv z nich vyplývajúcich, pokiaľ sú upravené v tomto zákone;

i) iné majetkové vzťahy vznikajúce medzi obchodníkmi, ktorí nemajú sídlo (bydlisko) na území toho istého štátu.

(2) Zákon sa nevzťahuje na majetkové vzťahy uvedené v odseku 1, ak je alebo ak musí byť pri ich vzniku účastníkom nepochybne zrejmé, že vznikajú, aby sa na území Československej socialistickej republiky uspokojovali osobné potreby aspoň jedného z ich účastníkov alebo iné vlastné potreby účastníka. Zákon sa však vzťahuje i na taký právny vzťah, ak je alebo ak musí byť účastníkom zrejmé, že tento právny vzťah tvorí právne celok so vzťahom, pri ktorom k uspokojovaniu takýchto potrieb nedochádza.

(3) Zákon sa nevzťahuje na nadobúdanie nehnuteľností.

§ 3

Ak sa má podľa medzinárodného práva súkromného použiť československý právny poriadok, najmä ak zúčastnené osoby si zvolia československé právo alebo ak označia československé občianske právo ako rozhodujúce pre úpravu právneho vzťahu, použije sa výhradne tento zákon, ak ide o vzťah v medzinárodnom obchodnom styku v zmysle tohto zákona (§ 2).

§ 4

Ustanovenia tohto zákona sa použijú, len pokiaľ neustanoví niečo iné medzinárodná zmluva, ktorou je Československá socialistická republika viazaná.

DIEL III

§ 5
Právna povaha jednotlivých ustanovení

Strany sa môžu dohodnúť na úprave odchyľujúcej sa od ustanovení tohto zákona, pokiaľ nie je výslovne ustanovené, že sa od nich nemožno odchýliť.

HLAVA II
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

DIEL I
Osoby

§ 6

Účastníkmi právnych vzťahov v medzinárodnom obchodnom styku môžu byť osoby právnické i fyzické.

§ 7

Spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti a vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) posudzuje sa podľa Občianskeho zákonníka.

§ 8

(1) Právnickými osobami sú podniky a iné organizácie, ak im spôsobilosť na práva a povinnosti priznáva právo, podľa ktorého boli zriadené.

(2) Československými právnickými osobami sú najmä podniky pre zahraničný obchod a ostatné hospodárske organizácie zapísané v podnikovom registri. Tieto právnické osoby sú obchodníkmi v zmysle tohto zákona.

(3) Spôsobilosť na práva a povinnosti má i štát.

§ 9

(1) Právne pomery právnických osôb sú upravené právnymi predpismi, podľa ktorých boli zriadené, alebo stanovami na základe týchto predpisov vydanými, v ktorých je najmä určený názov právnickej osoby a ustanovené, prostredníctvom ktorých orgánov koná a ako zaniká.

(2) Právne úkony, ktoré v mene právnickej osoby alebo štátu robia ich orgány v medziach svojich oprávnení, sú však vždy právnymi úkonmi právnickej osoby alebo štátu. Ustanovenie § 52 platí obdobne.

§ 10

Ak právnická osoba má členov, členovia neručia za jej záväzky, pokiaľ tento zákon alebo osobitné predpisy neustanovujú inak.

§ 11

Československé právnické osoby, najmä podniky zahraničného obchodu a medzinárodného zasielateľstva, zodpovedajú za porušenie svojich záväzkov svojím majetkom a štát neručí za ich záväzky; tieto právnické osoby neručia za pohľadávky proti štátu ani za pohľadávky proti iným právnickým osobám.

§ 12

Skutočnosti zapísané do registra, v ktorom je právnická osoba zapísaná, sú účinné voči všetkým tretím osobám. Ak do registra nebola zapísaná skutočnosť, ktorá tam mala byť zapísaná podľa

predpisov krajiny, kde sa register vedie, nemožno sa jej dovolávať voči tretím osobám, okrem ak by tieto osoby o nej vedeli alebo vedieť museli.

DIEL II
Veci a práva

§ 13

(1) Predmetom právneho vzťahu môžu byť veci, práva alebo iné hospodárske hodnoty; vecami sú hmotné predmety a ovládateľné prírodné sily, ktoré slúžia potrebám ľudí.

(2) Vec je zároveň tovarom, ak na základe právneho pomeru, ktorého je predmetom, dochádza k prevodu vlastníckeho práva.

§ 14

Nehnuteľnými vecami sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom. Ostatné veci sú vecami hnuteľnými.

§ 15

Vecami určenými podľa druhu sú veci, ktoré sú určené podľa počtu, miery alebo váhy a môžu sa nahradiť inými vecami toho istého druhu a akosti. Ostatné veci sú vecami jednotlivo určenými. V pochybnostiach má sa za to, že vec má povahu veci určenej podľa druhu.

§ 16

(1) Súčasťou veci je všetko, čo k nej podľa jej povahy patrí a nemôže sa oddeliť bez toho, že by sa tým vec alebo oddeľovaná časť znehodnotila.

(2) Ak nie je výslovne dohodnuté niečo iné, právne účinky týkajúce sa veci týkajú sa aj jej súčastí a tieto súčasti nie sú preto samostatným predmetom právneho vzťahu.

§ 17

(1) Ak nebolo dohodnuté niečo iné, sú príslušenstvom veci tie veci, ktoré patria vlastníkovi veci hlavnej a sú ním určené na to, aby sa s hlavnou vecou trvale užívali. Príslušenstvo nestráca nič na svojej povahe, ak je dočasne odlúčené od veci hlavnej.

(2) Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania a trovy spojené s jej uplatnením na súde.

(3) V pochybnostiach má sa za to, že právne účinky týkajúce sa veci hlavnej týkajú sa i príslušenstva.

§ 18

Ustanovenia tohto zákona o právnych vzťahoch, predmetom ktorých je hnuteľná vec, použijú sa primerane i na právne vzťahy, predmetom ktorých je právo alebo iná hospodárska hodnota, pokiaľ to ich povaha pripúšťa.

§ 19

Záväzkové právo oprávňuje určitú osobu (veriteľa), aby jej plnila osoba určená záväzkovým vzťahom (dlžník).

§ 20

Vecné právo zakladá oprávnenie domáhať sa od kohokoľvek, aby sa zdržal neoprávneného zásahu do výkonov tohto práva a aby z toho vzniknutý závadný stav odstránil. K vecným právam patrí najmä vlastnícke právo, záložné právo, podzáložné právo a zádržné právo.

§ 21

Ak právo zo záväzkového vzťahu má pôsobiť podľa zmluvy i voči tretím osobám, musí sa to v zmluve výslovne uviesť a toto právo je potrebné zriadiť obdobným spôsobom, akým sa zriaďuje záložné právo s takýmto účinkom.

DIEL III
Právne úkony

Oddiel 1
Všeobecné ustanovenia

§ 22

(1) Právnym úkonom je každé konanie alebo iné správanie sa (opomenutie), z ktorého jasne vyplýva prejav vôle založiť, zmeniť alebo zrušiť práva alebo povinnosti, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spojujú.

(2) Prejav vôle môže sa urobiť výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim vzhľadom na okolnosti, za ktorých sa stal, pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejaviť.

§ 23

(1) Prejav vôle treba vykladať tak, ako to zodpovedá skutočnej vôli konajúcej osoby a povahe celého konania, o ktoré ide, s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých sa prejav vôle urobil, a so zreteľom na statočný obchodný styk; v pochybnostiach má sa za to, že zúčastnené osoby chceli, aby prejav vôle bol platný.

(2) Prejav vôle, ktorý obsahuje výraz, ktorý pripúšťa rôzny výklad, je potrebné vykladať na ťarchu toho, kto takýto výraz použil.

§ 24

(1) Pokiaľ tento zákon alebo dohoda účastníkov vyžaduje pre právny úkon písomnú alebo inú osobitnú formu, je právny úkon platný, len ak ustanovená forma sa zachovala. Inak právne úkony osobitnú formu nevyžadujú.

(2) Právny úkon, pre ktorý právny predpis alebo dohoda zúčastnených osôb vyžadujú písomnú formu, je platný až od podpisu konajúcej osoby; ak právny úkon robí viac osôb, podpisy nemusia byť na tej istej listine. Podpis toho, kto nevie alebo nemôže písať, nahradí na listine samej potvrdenie dvoch svedkov o vyslovení jeho súhlasu.

(3) Za písomnú formu sa považujú taktiež telegrafické a ďalekopisné oznámenia, ako aj údaje uvedené v obchodných listinách vyhotovené mechanickou cestou.

(4) Nahradenie alebo napodobenie podpisu mechanickými prostriedkami stačí len tam, kde je to obvyklé v obchodnom styku.

§ 25

Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe až od okamihu, keď jej dôjde.

Oddiel 2
Neplatnosť právnych úkonov

§ 26

Právny úkon musí sa urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

§ 27

(1) Prejav vôle, ku ktorému bol niekto druhou stranou privedený lsťou alebo bezprávnou vyhrážkou vzbudzujúcou dôvodný strach, je neplatný. To isté platí, ak niektorú zo strán takto privedie k prejavu vôle tretia osoba a druhá strana o tom vedela.

(2) Vyhrážka, trebárs odôvodnená, je bezprávna, ak sa ňou vynucovalo niečo, čo sa ňou dosiahnuť nesmelo.

§ 28

Právny úkon je neplatný, pokiaľ svojím obsahom alebo účelom sa prieči zákonnému zákazu alebo ho obchádza, alebo ak jeho predmetom je plnenie nemožné.

§ 29

Ak dôvod neplatnosti postihuje len časť právneho úkonu, nie je tým dotknutá platnosť časti zvyšujúcej, okrem ak z povahy alebo z obsahu právneho úkonu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, je zrejmé, že jedna časť nemá sa oddeľovať od druhej.

§ 30

Ak neplatný právny úkon obsahuje náležitosti iného právneho úkonu, je tento vadami nepostihnutý úkon platný, ak je z okolností zrejmé, že takáto by bola vôľa konajúcej osoby, keby o neplatnosti úkonu vedela.

§ 31

(1) Neplatnosti právneho úkonu podľa § 26 alebo § 27 sa môže dovolávať iba osoba, na ochranu ktorej je dôvod platnosti ustanovený.

(2) Právny úkon neplatný podľa § 26 alebo § 27, ktorý dodatočne schválila osoba, na ochranu ktorej je dôvod neplatnosti ustanovený alebo ktorý sa dodatočne medzi účastníkmi vyjasnil, zakladá práva a povinnosti, ako keby právny úkon bol platný od začiatku.

§ 32

(1) Ak sa má právnym úkonom urobeným naoko zastrieť úkon iný, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti.

(2) Neplatnosti právneho úkonu urobeného naoko nemožno sa dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za vážny.

§ 33

(1) Omyl robí právny úkon neplatným, ak sa týka jeho podstaty a osoba, ktorej je prejav vôle určený o omyle druhej strany vedela alebo vedieť musela. Omyl je podstatný,

a) ak sa týka predmetu alebo akosti plnenia v tej miere, že konajúca osoba so zreteľom na povahu právneho úkonu by nebola právny úkon urobila, keby o omyle vedela;

b) ak sa týka osoby a právny úkon by sa bez tohto omylu neuskutočnil.

(2) Ak sa omyl týka iných okolností, je právny úkon platný, okrem ak táto okolnosť je podľa prejavenej vôle okolnosťou rozhodujúcou.

§ 34

Omyl v pohnútke nerobí právny úkon neplatným.

§ 35

(1) Počtové chyby nerobia právny úkon neplatným.

(2) Osoba, na strane ktorej sa počtová chyba stala, je povinná ju opraviť, ak je o to požiadaná.

§ 36

Ak prejav vôle došiel zmenený vplyvom oznamovacích prostriedkov alebo iných okolností, posudzuje sa podľa ustanovení o omyle.

§ 37

Kto spôsobil neplatnosť právneho úkonu, je povinný nahradiť škodu osobe, ktorej bol právny úkon určený a ktorá utrpela škodu preto, že dôverovala v jeho platnosť.

§ 38

Ak orgán právnickej osoby prekročí svoje oprávnenie, vznikajú práva a povinnosti právnickej osobe, pokiaľ sa právny úkon týka predmetu jej podnikania alebo patrí k jej bežnej činnosti, okrem ak druhá strana o prekročení vedela.

§ 39

Ak svoje oprávnenie prekročí zástupca, platia ustanovenia § 51 až 65.

Oddiel 3

Odporovateľnosť právnym úkonom

§ 40

Veriteľ sa môže domáhať, aby súd vyhlásil, že voči nemu nemajú právne následky tieto právne úkony dlžníka, pokiaľ nimi bol veriteľ ukrátený:

a) právne úkony, z ktorých nadobudli práva osoby, ktorým bolo alebo muselo byť známe, že týmto právnym úkonom sú ukracovaní veritelia dlžníka;

b) právne úkony urobené dlžníkom v prospech manžela, detí, súrodencov alebo rodičov, okrem ak by preukázali, že o ukracovaní veriteľov ani nevedeli, ani vedieť nemuseli;

c) bezplatné právne úkony dlžníka, pokiaľ nejde o plnenie zákonných povinností.

§ 41

(1) Právo odporovať právnym úkonom možno uplatniť voči osobe, v prospech ktorej sa právny úkon urobil alebo ktorej vznikol z odporovateľného úkonu dlžníka prospech.

(2) Za podmienok ustanovení § 40 môže veriteľ odporovať i právnym úkonom urobeným osobami tam uvedenými, pokiaľ previedli na ďalšie osoby prospech získaný od dlžníka ukráteného veriteľa odporovateľným právnym úkonom.

§ 42

Veriteľ sa môže domáhať od osoby, voči ktorej uplatnil s úspechom svoje odporovacie právo, aby mu poskytla uspokojenie jeho nároku z toho, čo mu ušlo z dlžníkovho majetku odporovateľným právnym úkonom. Ak to nie je možné, má nárok na peňažnú náhradu.

§ 43

Odporovať právnemu úkonu možno iba do troch rokov od času, keď ho dlžník urobil.

Oddiel 4
Podmienka

§ 44

(1) Vznik, zmenu alebo zánik práva možno viazať na splnenie podmienky.

(2) Podmienka je odkladacia, ak od jej splnenia závisí, či právne následky úkonu nastanú. Podmienka je rozväzovacia, ak od jej splnenia závisí, či následky už nastalé zaniknú.

(3) Ak z právneho úkonu alebo jeho povahy nevyplýva nič iné, má sa za to, že podmienka je odkladacia.

§ 45

(1) Ak účastník, ktorému je nesplnenie podmienky na prospech, jej splnenie zámerne zmarí, platí podmienka za splnenú.

(2) Na splnenie podmienky sa neprihliada, ak jej splnenie zámerne spôsobí účastník, ktorý nemal právo tak urobiť a ktorému je jej splnenie na prospech.

§ 46

Odkladacia podmienka, ktorá je v čase právneho úkonu zákonom nedovolená alebo nesplniteľná, robí ho neplatným. Ak sa odkladacia podmienka stane neskoršie zákonom nedovolenou alebo nesplniteľnou, platí, že sa nesplnila. Na zákonom nedovolenú alebo nesplniteľnú rozväzovaciu podmienku sa neprihliada.

§ 47

Účinky splnenia podmienky pôsobia spätne od času, keď sa právny úkon stal, pokiaľ z vôle účastníkov alebo podľa povahy úkonu účinky úkonu alebo jeho zrušenia nemajú nastať v iný čas. Ak je právny úkon, následkom ktorého je opakované alebo nepretržité plnenie, závislý od rozväzovacej podmienky, nemá jej splnenie účinky na plnenia, ktoré sa už stali, okrem ak si účastníci dojednali niečo iné.

§ 48

Účastník, ktorý je podmienene zaviazaný, je povinný, dokiaľ sa o podmienke nerozhodlo, zdržať sa všetkého, čo by mohlo znemožniť alebo sťažiť splnenie jeho podmienenej povinnosti.

DIEL IV
Zastúpenie a plnomocenstvo

Oddiel 1
Základné ustanovenia

§ 49

Právny úkon sa môže uskutočniť aj prostredníctvom zástupcu. Oprávnenie niekoho zastupovať zakladá sa na zákone, na úradnom alebo súdnom výroku alebo na udelení plnomocenstva alebo splnomocnenia podľa § 66 a 71.

§ 50

Ak nie je zrejmé, že niekto koná ako zástupca, má sa za to, že koná vo vlastnom mene.

§ 51

Ak zástupca koná v mene zastúpeného v medziach oprávnenia, vzniknú tým práva a povinnosti priamo zastúpenému. Osobitné pokyny dané zástupcovi nemajú vplyv na práva a povinnosti iných osôb, ak im neboli známe.

§ 52

Ak je právne významné, či zastúpený je dobromyseľný alebo či vedel alebo musel vedieť o určitej okolnosti, prihliada sa na tieto skutočnosti i u zástupcu, okrem ak ide o okolnosť, ktorá nastala pred udelením oprávnenia na zastupovanie. Zastúpený, ktorý nie je dobromyseľný, nemôže sa dovolávať dobromyseľnosti zástupcu.

§ 53

Ak zástupca prekročí oprávnenie, zastúpený je viazaný, len pokiaľ takéto prekročenie schváli. Ak však zastúpený neoznámi osobe, s ktorou zástupca konal, svoj nesúhlas bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o prekročení oprávnenia dozvedel, platí, že prekročenie schválil.

§ 54

(1) Ak zástupca pri právnom úkone prekročil svoje oprávnenie alebo ak niekto konal bez takéhoto oprávnenia, je sám z právneho úkonu zaviazaný, okrem ak zastúpený právny úkon dodatočne bez zbytočného odkladu schválil. Ak zastúpený neschváli právny úkon, má druhá zúčastnená osoba podľa svojej voľby právo žiadať od osoby konajúcej ako zástupca buď splnenie alebo náhradu škody.

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku neplatí, ak druhá zúčastnená osoba o vade v zastupovaní vedela.

§ 55

(1) Zástupca má spravidla konať osobne, je však oprávnený ustanoviť si sám zástupcu,

a) ak je zástupcom na základe právneho predpisu alebo na základe rozhodnutia úradu alebo súdu,

b) ak je prokuristom,

c) ak je zástupcom na vedenie sporu,

d) ak bol výslovne splnomocnený ustanoviť si vlastného zástupcu.

(2) Aj z právnych úkonov ďalšieho zástupcu vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému.

§ 56

Súd môže ustanoviť zástupcu (opatrovníka) tomu, koho pobyt nie je známy alebo kto je neprítomný, alebo z iného vážneho dôvodu, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov.

Oddiel 2
Plnomocenstvo

§ 57

(1) Pri právnom úkone možno sa dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou na základe plnomocenstva.

(2) V plnomocenstve musí splnomocniteľ určiť rozsah splnomocnencovho oprávnenia ho zastupovať.

(3) Ak právny úkon, pre ktorý sa plnomocenstvo udelilo, vyžaduje písomnú formu, musí sa písomne udeliť aj plnomocenstvo.

§ 58

Osobitné plnomocenstvo pre jednotlivý právny úkon alebo druh právnych úkonov je potrebné, len ak tak výslovne ustanovuje právny predpis.

§ 59

Ak nie je v plnomocenstve udelenom niekoľkým zástupcom určené inak, je potrebné, aby všetci splnomocnenci konali spoločne.

§ 60

Aj keď splnomocniteľ udelí plnomocenstvo niekomu, kto nie je spôsobilý brať na seba povinnosti, právny úkon urobený splnomocnencom zaväzuje splnomocniteľa v medziach plnomocenstva.

§ 61

(1) Plnomocenstvo zanikne urobením úkonu, na ktorý bolo obmedzené, alebo ak ho splnomocniteľ odvolal, alebo ak ho vypovedal splnomocnenec, inak zanikne, ak uplynie čas, na ktorý bolo udelené, alebo ak nebola jeho platnosť časove obmedzená, po uplynutí troch rokov po jeho udelení, alebo ak splnomocnenec zomrie.

(2) Plnomocenstvo, ak nie je v ňom inak ustanovené, nezaniká smrťou splnomocniteľa. Zánikom právnickej osoby zaniká plnomocenstvo len vtedy, ak právnická osoba nemá právneho nástupcu.

(3) Splnomocniteľ sa nemôže vzdať práva plnomocenstvo kedykoľvek odvolať.

§ 62

Ak splnomocniteľ druhej osobe výslovne oznámil, že udelil plnomocenstvo, môže sa voči nej dovolávať odvolania plnomocenstva len vtedy, ak jej toto odvolanie oznámil.

§ 63

Dokiaľ odvolanie plnomocenstva nie je splnomocnencovi známe, zaväzujú jeho právne úkony splnomocniteľa alebo jeho právneho nástupcu, ako keby plnomocenstvo ešte trvalo. Tohto ustanovenia sa nemôže dovolávať ten, kto o odvolaní plnomocenstva vedel alebo vedieť musel.

§ 64

(1) Ak plnomocenstvo zanikne iným spôsobom než úmrtím splnomocnenca, splnomocnenec je povinný urobiť všetko, čo nemožno odložiť, pokiaľ splnomocniteľ, jeho dedičia alebo právni nástupcovia nezariadia niečo iné.

(2) Pokiaľ splnomocnenec je povinný i po zániku plnomocenstva urobiť nejaké právne úkony pre splnomocniteľa, majú tieto úkony rovnaké právne následky, ako keby plnomocenstvo ešte trvalo.

§ 65

Splnomocniteľ zodpovedá spoločne a nerozdielne so splnomocnencom, plnomocenstvo ktorého zaniklo, za škodu spôsobenú zneužitím plnomocenstva tretej osobe, ktorá o nedostatku plnomocenstva nevedela, ani vedieť nemusela,

a) ak splnomocniteľ nepožiada splnomocnenca o vrátenie písomne udeleného plnomocenstva a splnomocnenec ho zneužil voči tretej osobe,

b) ak splnomocniteľ svojím konaním spôsobil, že tretia osoba mala dôvod sa domnievať, že osoba, s ktorou koná, je oprávnená konať za splnomocniteľa.

Oddiel 3

Prokúra

§ 66

(1) Udelenie prokúry splnomocňuje na všetky úkony, ku ktorým dochádza pri prevádzke podnikovej činnosti splnomocniteľa, aj keď pre ne je inak potrebné osobitné plnomocenstvo.

(2) V prokúre nie je zahrnuté oprávnenie ustanovovať a odvolávať prokuristov.

(3) Prokúru možno udeliť len písomne; výslovne sa musí uviesť, že ide o prokúru.

§ 67

Na udelenie i odvolanie prokúry je potrebný zápis v registri, v ktorom je zapísaná osoba, ktorá prokúru udelila; osoba v registri nezapísaná nie je oprávnená prokúru udeliť.

§ 68

Obmedzenie prokúry nemá právne následky voči tretím osobám; ustanovenie § 69 nie je tým dotknuté.

§ 69

Niekoľkým osobám možno prokúru udeliť buď tak, že sú na zastupovanie a na podpisovanie oprávnené každá samostatne, alebo tak, že je pritom potrebný súhlasný prejav vôle všetkých prokuristov alebo aspoň dvoch z nich.

§ 70

Prokurista podpisuje tým spôsobom, že k názvu podniku, za ktorý koná, pripojí dodatok naznačujúci prokúru a svoj podpis.

Oddiel 4
Splnomocnenie pri prevádzke podniku

§ 71

O tom, kto je v rámci činnosti podniku ako jeho zamestnanec poverený plniť určité úlohy, má sa v pochybnostiach za to, že je oprávnený robiť v mene podniku voči tretím osobám všetky úkony, ku ktorým pri plnení týchto úloh obvykle dochádza.

DIEL V
Počítanie času

§ 72

(1) Lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok.

(2) Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej lehota sa začína. Ak nie je taký deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na posledný deň mesiaca.

§ 73

(1) Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní a stredom mesiaca jeho pätnásty deň.

(2) Ak je lehota určená na jeden alebo niekoľko mesiacov a pol mesiaca, počíta sa pätnásť dní naposledy.

§ 74

Ak bola lehota predĺžená, v pochybnostiach má sa za to, že nová lehota začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po uplynutí lehoty pôvodnej.

§ 75

(1) Právo, nadobudnutie ktorého je viazané na určitý deň, nadobúda sa už začiatkom toho dňa. Právne následky omeškania alebo zameškania nastanú až uplynutím posledného dňa lehoty. Ak je však na prejav alebo na plnenie určený alebo obvyklý len určitý denný čas, možno takýto prejav urobiť alebo plnenie poskytnúť včas len v tomto dennom čase.

(2) Ak posledný deň lehoty určenej na prejav vôle alebo na plnenie pripadne na nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší budúci pracovný deň.

DIEL VI
Premlčanie a vydržanie

Oddiel 1
Premlčanie

§ 76

(1) Ak nejde o prípady, keď právo neuplatnením zaniklo (§ 273), právo sa premlčí uplynutím premlčacej lehoty ustanovenej týmto zákonom.

(2) Premlčaním právo nezaniká, nemôže ho však súd priznať, ak sa povinná osoba premlčania dovolá.

§ 77

Premlčujú sa všetky práva s výnimkou práva vlastníckeho.

§ 78

Ak tento zákon neustanovuje inak, premlčacia lehota plynie odo dňa, keď sa nárok mohol uplatniť na súde.

§ 79

(1) Pri nároku zo zmlúv plynie premlčacia lehota odo dňa, keď sa záväzok mal splniť (doba zročnosti).

(2) Pri záväzkoch s čiastkovými plneniami premlčacia lehota plynie pre každé čiastkové plnenie samostatne. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane zročný záväzok celý, premlčacia lehota plynie od času zročnosti nesplneného čiastkového záväzku.

§ 80

Pri nároku z poistnej udalosti premlčacia lehota plynie od začiatku kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom sa mal záväzok splniť.

§ 81

Pri nároku z bezdôvodného obohatenia premlčacia lehota plynie odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo.

§ 82

Ak tento zákon neustanovuje inak, všeobecná premlčacia lehota je tri roky.

§ 83

Pri nárokoch na náhradu škody premlčacia lehota plynie odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o celej škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu, skončí sa však najneskoršie uplynutím desiatich rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla.

§ 84

Nárok záložného veriteľa na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu premlčuje sa v desiatich rokoch.

§ 85

(1) Pri nárokoch poisťovateľa na vrátenie poistnej náhrady podľa § 592 premlčacia lehota plynie odo dňa, keď vyšlo porušenie poistníkovej povinnosti najavo, skončí sa však najneskoršie uplynutím desiatich rokov odo dňa, keď došlo k vyplateniu poistnej náhrady.

(2) Pri nárokoch poisťovateľa na vrátenie poistnej náhrady podľa § 597 premlčacia lehota plynie odo dňa, keď sa prejavili následky poistníkovho konania, skončí sa však najneskoršie uplynutím desiatich rokov odo dňa, keď došlo k vyplateniu poistnej náhrady.

§ 86

(1) Nároky voči zasielateľovi pre škodu na dopravovaných veciach alebo oneskorené doručenie zásielky premlčujú sa v jednom roku. Pri nároku pre celkovú stratu alebo zničenie zásielky premlčacia lehota plynie odo dňa, keď zásielka mala byť doručená, pri nároku pre čiastočnú stratu, čiastočné zničenie alebo poškodenie alebo znehodnotenie, ako aj pre oneskorené doručenie odo dňa, keď k doručeniu došlo.

(2) Ak ide o škodu spôsobenú vedome, platí premlčacia lehota podľa § 82 a 83.

§ 87

(1) Nároky voči dopravcovi sa premlčujú v jednom roku odo dňa, keď došlo k doručeniu zásielky príjemcovi , ak ide o nároky pri čiastočnej strate alebo čiastočnom zničení, poškodení alebo znehodnotení, ako aj pri oneskorenom doručení zásielky, alebo v jednom roku odo dňa, keď zásielka mala byť doručená pri celkovej strate alebo zničení zásielky.

(2) Ak ide o škodu spôsobenú vedome, platí premlčacia lehota podľa § 82 a 83.

§ 88

Strany si môžu písomne dojednať dlhšiu alebo kratšiu premlčaciu lehotu, než ustanovuje tento zákon, premlčania sa však nemožno vopred vzdať a celková premlčacia lehota dohodnutá spolu so zákonnou nesmie byť dlhšia ako 15 rokov.

§ 89

Zmena v osobách, ktorých sa premlčanie týka, nemá na plynutie premlčacej lehoty vplyv.

§ 90

Ak ide o práva osôb, ktoré musia mať zákonného zástupcu, alebo o práva proti týmto osobám, premlčanie sa nezačne, dokiaľ sa im zástupca neustanoví alebo dokiaľ neodpadne potreba zákonného zástupcu. Premlčanie už začaté prebieha ďalej, avšak sa neskončí, dokiaľ neuplynie rok po tom, keď sa týmto osobám zákonný zástupca ustanoví alebo keď odpadne jeho potreba. Ak ide o premlčaciu lehotu kratšiu ako rok, platí táto kratšia lehota namiesto uvedenej ročnej lehoty.

§ 91

Do premlčacej lehoty sa nezapočítava čas, po ktorý oprávnený nemohol uplatniť svoj nárok pred súdom alebo vo vymáhaní pohľadávky pokračovať pre prekážky, ktoré sa vyskytli u povinnej strany, alebo pre prekážky, ktoré oprávnený nemohol odvrátiť.

§ 92

(1) Ak oprávnený v premlčacej lehote uplatní právo na súde a v začatom konaní pokračuje, premlčacia lehota od toho uplatnenia po čas konania neplynie. To platí i o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde navrhnutý výkon rozhodnutia.

(2) Za pokračovanie v začatom konaní považuje sa i uplatnenie nároku na príslušnom súde do tridsiatich dní po tom, čo oprávnenému bolo doručené právoplatné rozhodnutie súdu o tom, že tento súd je neprísluśný na rozhodovanie o jeho nároku, alebo po tom čo rozhodca odmietne spor rozhodnúť pre nedostatok platnosti rozhodcovskej zmluvy.

§ 93

Ak sa právo priznalo právoplatným rozhodnutím súdu, premlčuje sa priznaný nárok uplynutím desiatich rokov odo dňa, keď povinnosť podľa rozhodnutia súdu sa mala splniť.

§ 94

(1) Ak povinná osoba uzná oprávnenému pred skončením premlčacej lehoty akýmkoľvek spôsobom svoju povinnosť, plynie nová premlčacia lehota. Za uznanie sa považuje najmä platenie splátky či úroku alebo akékoľvek iné správanie sa povinnej osoby , z ktorého vyplýva, že svoju povinnosť nepopiera.

(2) Pri premlčanom práve plynie nová premlčacia lehota, ak povinná osoba uzná oprávnenému svoju povinnosť písomne. Ak sa uznanie týka iba časti premlčaného práva, plynie nová premlčacia doba len ohľadne tejto časti.

(3) Ak povinná osoba uzná oprávnenému právo určené čo do dôvodov i rozsahu, premlčacia lehota je desať rokov od času, keď podľa obsahu uznania malo sa plniť, inak od času, keď k uznaniu došlo. Ak sa uznanie týka len časti práva, nastávajú tieto účinky len ohľadne tejto uznanej časti.

Oddiel 2
Vydržanie

§ 95

Vlastnícke právo vlastník stráca, ak niekto iný vlastnícke právo nadobudne vydržaním.

§ 96

Vlastnícke právo nadobudne vydržaním, kto vec drží oprávnene (§ 98) a neprerušene po tri roky.

§ 97

Držba platí za neprerušenú, ak držiteľ stratil držbu bez svojej vôle a získal ju opäť do jedného roku od straty alebo ju nadobudol na základe žaloby podanej v tejto jednoročnej lehote.

§ 98

(1) Za oprávneného držiteľa sa považuje, kto s vecou nakladá ako so svojou a je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec ako vlastníkovi patrí. Ak nie je takto dobromyseľný, je držiteľom neoprávneným.

(2) V pochybnostiach má sa za to, že držba je oprávnená.

§ 99

Oprávnený držiteľ má, pokiaľ zákon neustanovuje inak, rovnaké práva ako vlastník, najmä mu patria úžitky z veci.

HLAVA III
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O ZÁVÄZKOVÝCH VZŤAHOCH

DIEL I
Vznik záväzkového vzťahu

§ 100

(1) Zo záväzkového vzťahu vzniká určitej osobe (veriteľovi) právo na určité plnenie (pohľadávka) od určitej inej osoby (dlžníka) a v čase zročnosti právo toto plnenie vymáhať (nárok) a dlžníkovi vzniká povinnosť plnenie uskutočniť (záväzok).

(2) Plnenie môže spočívať v tom, že dlžník je povinný niečo dať, robiť alebo niečoho sa zdržať.

§ 101

Záväzkové vzťahy vznikajú zo zmlúv, zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v tomto zákone.

§ 102

Zrejmé zneužívanie práv zo záväzkových vzťahov, ktoré sa deje v rozpore so zásadou statočného obchodného styku za účelom poškodenia druhej strany, nepožíva právnu ochranu.

§ 103

Záväzkový vzťah nemôže sa meniť bez súhlasu zúčastnených strán, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

§ 104

Všeobecné ustanovenia o záväzkoch (§ 100 až 275) platia pre všetky záväzkové vzťahy, pokiaľ osobitné ustanovenia o niektorých záväzkoch (§ 276 až 720) neobsahujú odchylnú úpravu.

§ 105

(1) Pre nadobudnutie vlastníckeho práva na základe zmluvy, ktoré sa spravuje týmto zákonom, použijú sa primerane ustanovenia o nadobudnutí vlastníckeho práva k tovaru podľa ustanovení o kúpnej zmluve (§ 321 až 329).

(2) Pokiaľ to povaha veci pripúšťa, použijú sa ustanovenia o kúpnej zmluve (§ 276 až 423) i na ostatné druhy záväzkových vzťahov zo zmlúv, ak podľa ustanovení, ktorými sa spravujú, nemožno určiť práva a povinnosti strán.

DIEL II
Vznik a obsah zmlúv

§ 106

(1) Zmluva je uzavretá, len čo sa strany dohodnú aspoň o podstatných častiach zmluvy.

(2) Za podstatné časti zmluvy sa považujú tie, o ktorých pri dojednávaní jedna zo strán dala najavo, že dohoda o nich je predpokladom uzavretia zmluvy, ako aj náležitosti uvedené v základných ustanoveniach pre jednotlivé druhy zmlúv upravených v IV hlave.

§ 107

Vzniku záväzku neprekáža, že v zmluve nie je vyjadrený dôvod, z ktorého je dlžník povinný plniť. Veriteľ je povinný dôvod záväzku preukázať, okrem ak sa nárok opiera o listinu, ktorá sama záväzok podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov predstavuje (cenný papier).

§ 108

(1) Návrh na uzavretie zmluvy upravenej v IV hlave musí obsahovať aspoň podstatné časti zmluvy, u iných zmlúv obsah navrhovanej zmluvy, inak ide len o výzvu na podanie návrhu na uzavretie zmluvy.

(2) Navrhovateľ je návrhom na uzavretie zmluvy viazaný, okrem ak jeho záväznosť výslovne vylúčil alebo okrem ak jeho nezáväznosť vyplýva z doterajšieho obchodného styku medzi stranami.

§ 109

(1) Záväzný návrh na uzavretie zmluvy zanikne jeho odvolaním, len keď odvolanie dôjde najneskoršie s návrhom. To isté platí obdobne o prijatí návrhu.

(2) Ak niektorá zo strán zomrie alebo ak stratí spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti, návrh nezanikne, ak nie je z návrhu samého alebo z povahy a účelu navrhovanej zmluvy zrejmý opak.

§ 110

(1) Návrh na uzavretie zmluvy je potrebné prijať bez výhrady v lehote určenej navrhovateľom. Ak lehota nie je určená, treba prijať návrh bez zbytočného odkladu, ak účastníci konajú priamo; inak treba návrh prijať najneskoršie do času, do ktorého navrhujúci môže očakávať odpoveď, počítajúc s tým, že návrh došiel včas a že aj odpoveď bola vypravená riadne a bez zbytočného odkladu.

(2) Ak návrh nebol prijatý v čase ustanovenom v odseku 1 alebo ak bol odmietnutý, zaniká.

§ 111

(1) Zmluva je uzavretá aj vtedy, ak prejav o prijatí návrhu dôjde po ustanovenej lehote (§ 110), ak navrhovateľ musel poznať, že prijatie návrhu bolo vypravené včas, a napriek tomu bez zbytočného odkladu nevyhlási, že prijatie návrhu odmieta ako oneskorené.

(2) To isté platí, ak sa nezáväzný návrh prijal včas a riadne a navrhovateľ bez zbytočného odkladu nevyhlási, že odmieta zmluvu uzavrieť.

§ 112

Na prijatie návrhu s odchýlkami alebo výhradami sa pozerá ako na jeho odmietnutie a na nový návrh druhej strany, ak má obsah ustanovený v § 108 ods.1. Za nový návrh sa považuje i oneskorené prijatie návrhu.

§ 113

Dojednanie, že určitá časť obsahu zmluvy sa dohodne medzi stranami dodatočne, sa považuje za podmienku platnosti uzavretej zmluvy.

§ 114

Zmluva sa môže uzavrieť akýmkoľvek súhlasným prejavom vôle strán. Na vznik zmluvy tiež stačí, ak strana, ktorej je návrh určený, dá svojím správaním vzhľadom na okolnosti prípadu najavo, že návrh prijala.

§ 115

Zmluva medzi prítomnými alebo inak priamo konajúcimi vzniká okamihom prijatia návrhu; inak zmluva vzniká okamihom, keď vyhlásenie o prijatí návrhu došlo navrhovateľovi alebo keď došlo na adresu udanú v návrhu. Ak sa návrh neprijal výslovne, vzniká zmluva okamihom, keď strana, ktorej je návrh určený, sa podľa neho v lehote na prijatie začala správať.

§ 116

Zmluvu možno uzavrieť aj odkazom na stranám známe alebo navrhovateľom predložené obchodné podmienky alebo použitím zmluvných formulárov zavedených v obchodnom styku. Odchylné dojednania v zmluve majú prednosť pred znením týchto obchodných podmienok alebo zmluvných formulárov.

§ 117

Ak strany v zmluve použijú niektorú z doložiek upravených v medzinárodne používaných vykladacích pravidlách, má sa za to, že strany zamýšľali dosiahnuť touto doložkou právne účinky ustanovené vykladacími pravidlami, na ktoré strany buď poukázali, alebo ktoré mali najskôr na mysli.

§ 118

Práva a povinnosti, úprava ktorých nie je v zmluve dohodnutá, spravujú sa týmto zákonom a obchodnými zvyklosťami všeobecne zachovávanými v medzinárodnom styku v príslušnom obchodnom odvetví, pokiaľ nie sú v rozpore ani so zmluvou, ani s týmto zákonom.

Zmluva o uzavretí budúcej zmluvy

§ 119

Zmluvou sa môže prevziať záväzok uzavrieť do určeného času budúcu zmluvu, pokiaľ je dohodnutý aspoň predmet plnenia obidvoch strán; zmluva o uzavretí budúcej zmluvy musí sa uzavrieť písomne.

§ 120

(1) Ak osoba zaviazaná podľa § 119 bezdôvodne odmieta uzavrieť budúcu zmluvu, oprávnená strana môže požadovať náhradu škody, alebo ak to určuje zmluva, žiadať, aby neurčený obsah budúcej zmluvy určil súd alebo osoba určená v zmluve.

(2) Nárok na určenie chýbajúceho obsahu zmluvy možno uplatniť na súde do jedného roka od času, keď sa mala budúca zmluva uzavrieť, inak nárok zaniká; to isté platí, ak v uvedenej lehote nebol určený chýbajúci obsah zmluvy osobou určenou v zmluve.

§ 121

Chýbajúci obsah zmluvy, na uzavretie ktorej je zaviazaná strana povinná, treba určiť v rámci ustanovenia § 118 podľa účelu, ktorý vzhľadom na okolnosti, za ktorých došlo k uzavretiu predbežnej zmluvy, strany sledovali uzavretím budúcej zmluvy a s prihliadnutím na zásadu statočného obchodného styku.

§ 122

Záväzok uzavrieť budúcu zmluvu zaniká, ak okolnosti, z ktorých strany pri vzniku záväzku vychádzali, sa zmenili do tej miery, že nemožno od zaviazanej strany rozumne požadovať, aby zmluvu uzavrela.

§ 123

(1) Ustanovenia o prevzatí záväzku uzavrieť budúcu zmluvu sa použijú primerane i na zmluvy, v ktorých sa strany dohodli, že obsah zmluvy sa ešte doplní, pokiaľ strany dali nepochybne najavo, že zmluva má platiť, aj keby k dohode o zvyšku obsahu zmluvy nedošlo.

(2) V prípadoch uvedených v odseku 1 môže sa oprávnená osoba domáhať doplnenia zmluvy súdom, aj keď to v zmluve nie je určené.

DIEL III
Účastníci záväzkových vzťahov

Oddiel 1
Spoločné záväzky a spoločné práva

§ 124

(1) Ak je niekoľko dlžníkov zaviazaných na to isté plnenie, sú všetci zaviazaní spoločne a nerozdielne a veriteľ môže požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek z nich, pokiaľ zákonom nie je ustanovené inak, alebo pokiaľ z povahy záväzku nevyplýva, že sa môže splniť len spoločnou činnosťou všetkých.

(2) Ak dlh splní jeden dlžník zaviazaný podľa odseku 1, záväzok ostatných dlžníkov voči veriteľovi zanikne.

§ 125

Vzájomný pomer medzi spoludlžníkmi určuje koľko ktorý zo spoludlžníkov je povinný uhradiť ostatným spoludlžníkom na spoločný záväzok; v pochybnostiach sú spoludlžníci zaviazaní vo vzájomnom pomere rovnakým dielom. Pokiaľ nemôže niektorý zo spoludlžníkov záväzok splniť, rozdelí sa na neho pripadajúci podiel rovnakým spôsobom na ostatných.

§ 126

Spoludlžník, proti ktorému sa uplatnil nárok vyšší, než zodpovedá jeho podielu, je povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť ostatných spoludlžníkov a dať im príležitosť uplatniť námietky proti nároku.

§ 127

(1) Spoludlžník, proti ktorému sa uplatnil nárok vyšší, než zodpovedá jeho podielu, môže sa domáhať od ostatných, aby splnili záväzok v rozsahu podielov na nich pripadajúcich. Veriteľove práva tým nie sú dotknuté.

(2) Ak spoludlžník splnil záväzok podľa odseku 1, môže požadovať od ostatných náhradu v rozsahu podielov na nich pripadajúcich.

§ 128

Ak niet viac dlžníkov zaviazaných veriteľovi spoločne a nerozdielne, zodpovedá každý dlžník samostatne len svojím podielom; ak podiely nie sú určené, rovnakým dielom.

§ 129

Ak je dlžník zaviazaný súčasne viacerým veriteľom na nedeliteľné plnenie, môže plnenie požadovať ktorýkoľvek z veriteľov.

§ 130

Ak je niekto zaviazaný na nedeliteľné plnenie súčasne viacerým veriteľom, môže každý veriteľ požadovať iba svoj podiel; v pochybnostiach je dlžník povinný každému veriteľovi plniť rovnaký diel.

§ 131

Ak ktorýkoľvek z veriteľov môže žiadať celé plnenie, dlžník je oprávnený plniť ktorémukoľvek z veriteľov do času, keď jeden z veriteľov o plnenie požiada. Splnením jednému z veriteľov záväzok dlžníka zaniká.

§ 132

Vzťah medzi spoluveriteľmi určuje, či a do akej miery je spoluveriteľ, ktorý dostal viac, než je podiel naň pripadajúci, ostatným spoluveriteľom niečím zaviazaný.

Oddiel 2
Záväzky v prospech a na ťarchu tretieho

§ 133

Zo zmluvy v prospech tretej osoby môže žiadať plnenie táto tretia osoba, ak prejaví vôľu plnenie prijať.

§ 134

Námietky zo zmluvy uzavretej s druhou stranou má dlžník aj proti tretej osobe.

§ 135

Dokiaľ tretia osoba neprejaví voči dlžníkovi vôľu plnenie prijať, zmluvné strany môžu zmluvu zrušiť alebo zmeniť.

§ 136

(1) Ak sa tretia osoba vzdá svojej pohľadávky alebo dlžníkove plnenie neprijme, plnenie patrí druhej strane, ak to neodporuje účelu zmluvy.

(2) To isté platí, ak druhá strana oznámi dlžníkovi pred tým, než tretia strana prejavila voči dlžníkovi vôľu plnenie prijať, že sa nemá plniť tretej osobe.

§ 137

Ak niekto druhému sľúbi plnenie tretieho, znamená to sľub príhovoru u tretieho, aby plnenie poskytol; ak sa však zaviaže písomne, že plnenie tretej osobe sa uskutoční, je povinný nahradiť škodu, ktorú veriteľ utrpí, ak nedôjde k tomuto plneniu.

Oddiel 3
Zmeny v účastníkoch záväzkových pomerov

Postúpenie pohľadávky

§ 138

Veriteľ môže svoju pohľadávku i bez súhlasu dlžníka postúpiť zmluvou inej osobe (postupníkovi).

§ 139

(1) Postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskoršie smrťou veriteľa alebo obsah ktorej by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ sa nemôže postihnúť výkonom rozhodnutia.

(2) Taktiež nemožno postúpiť pohľadávku, postúpenie ktorej by odporovalo dohode s dlžníkom.

§ 140

S postúpenou pohľadávkou prechádza všetko jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Pôvodný veriteľ (postupiteľ) je povinný vydať postupníkovi a naň previesť všetky právne pomôcky a zabezpečovacie prostriedky týkajúce sa postúpenej pohľadávky a poskytnúť mu všetky potrebné informácie.

§ 141

Dokiaľ postupiteľ dlžníka o postúpení neupovedomí, alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, môže dlžník záväzok splniť postupiteľovi.

§ 142

Na žiadosť postupníka môže postupiteľ nárok vymáhať vo svojom mene v prospech postupníka sám, ak s tým postupník súhlasí a sám ho nevymáha; dlžník nemôže v takomto prípade podať námietku, že postupiteľ už nie je veriteľom.

§ 143

Námietky proti pohľadávke, ktoré mal dlžník v čase postúpenia, zostávajú mu zachované i po postúpení; svoje vzájomné pohľadávky voči postupiteľovi môže namietať aj voči postupníkovi, i keď v čase postúpenia ešte neboli zročné. Dlžník však postupníkovi musí oznámiť svoje pohľadávky voči postupiteľovi bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o postúpení pohľadávky dozvedel.

§ 144

(1) Ak pohľadávka bola postúpená za odplatu, postupiteľ zodpovedá postupníkovi za to, že v čase postúpenia trvala; za vymožiteľnosť zodpovedá, ak sa to dohodlo, a to len do výšky prijatej odplaty s úrokami a trovami spojenými s bezvýsledným vymáhaním.

(2) Postupiteľ nezodpovedá podľa odseku 1, ak postupník postúpenú pohľadávku neuplatní pred súdom včas.

Prevzatie záväzku

§ 145

Kto sa dohodne s dlžníkom, že preberá jeho záväzok, nastúpi ako dlžník na jeho miesto, ak k tomu privolí veriteľ. Privolenie veriteľa môže sa dať buď pôvodnému dlžníkovi alebo preberateľovi záväzku.

§ 146
Pristúpenie k záväzku

Kto bez dohody s dlžníkom dojedná s veriteľom , že splní za dlžníka jeho záväzok, stane sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi.

§ 147

Prejav nového dlžníka o prevzatí záväzku musí sa stať písomne.

§ 148

Obsah záväzku sa jeho prevzatím nemení, avšak zabezpečenie záväzku poskytnuté treťou osobou trvá len vtedy, ak táto osoba privolila ku zmene dlžníka.

§ 149

Ak niekto zmluvou prevezme majetok alebo podnik, je zaviazaný popri pôvodnom dlžníkovi zo záväzkov, ktoré patria k majetku alebo podniku a o ktorých pri uzavretí zmluvy vedel alebo vedieť musel. Nadobúdateľ zodpovedá iba do výšky nadobudnutého majetku.

§ 150

Ak scudziteľov manžel, jeho deti, súrodenci alebo rodičia prevezmú zmluvou majetok alebo podnik, sú zaviazaní popri scudziteľovi zo záväzkov, ktoré patria k majetku alebo k podniku, bez ohľadu na cenu majetku, okrem ak o takýchto záväzkoch pri prevzatí nevedeli ani vedieť nemohli.

§ 151

Kto sa dohodne s dlžníkom, že obstará plnenie jeho veriteľovi, zodpovedá dlžníkovi za to, že nebude musieť plniť. Veriteľovi z toho priame právo nevznikne.

Poukážka

§ 152

(1) Poukážkou oprávňuje ten, kto ju vydal (poukazca), poukazníka, aby prijal plnenie od poukázanca, a poukázanca splnomocňuje, aby plnil poukazníkovi na účet poukazcu. Priame právo poukazník proti poukázancovi nadobudne až vtedy, keď mu poukázanec vyhlási, že poukážku prijíma.

(2) O akreditíve platia osobitné ustanovenia (§ 653 až 660).

§ 153

(1) Pokiaľ je poukázanec to, čo má plniť, už poukazcovi dlžný, je voči nemu povinný plniť poukazníkovi a jeho záväzok zanikne až tým, že poukazníkovi splní. Ak sa poukážkou má splniť dlh poukazcu u poukazníka, ktorý na to privolil, poukazník je povinný poukázanca vyzvať, aby plnil.

(2) Ak poukazník nechce použiť poukážku alebo ak poukázanec odopiera poukážku prijať alebo podľa nej plniť, poukazník je povinný oznámiť to bez zbytočného odkladu poukazcovi.

§ 154

Ak poukázanec príjme poukážku voči poukazníkovi, môže mu robiť len také námietky, ktoré sa týkajú platnosti prijatia poukážky alebo ktoré vyplývajú z obsahu poukážky alebo z jeho vlastného vzťahu k poukazníkovi.

§ 155

Dokiaľ poukázanec ešte neprijal poukážku voči poukazníkovi, môže ju poukazca odvolať.

§ 156

Ak medzi poukazcom a poukázancom nie je iný dôvod vzniku záväzku, o právnom vzťahu medzi obidvoma platia ustanovenia o príkaznej zmluve; poukážka však nezanikne smrťou poukazcu alebo poukázanca.

§ 157

Premlčanie nároku poukazníka proti poukázancovi začne, len čo poukazníkovi došiel prejav o prijatí poukážky.

DIEL IV
Zabezpečenie záväzku

Oddiel 1
Záložné a podzáložné právo

§ 158
Základné ustanovenie

(1) Záložné právo zabezpečuje peňažnú pohľadávku a v dohodnutom rozsahu i príslušenstvo pohľadávky tým, že v prípade jej včasného nezaplatenia záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť sa z veci založenej záložcom.

(2) Ak je záložným právom zabezpečená pohľadávka nepeňažná, má sa za to, že do výšky jej zistiteľného ocenenia v čase vzniku záložného práva je zabezpečený peňažný nárok, ktorý by patril veriteľovi v prípade porušenia záväzku dlžníka.

§ 159

Záložné právo sa vzťahuje na založenú vec, na jej prírastok a príslušenstvo, avšak z plodov len na tie, ktoré nie sú oddelené.

Vznik záložného práva

§ 160

Záložné právo vzniká na základe zmluvy alebo priamo z tohto zákona.

§ 161

V zmluve o zriadení záložného práva musí sa určiť predmet záložného práva a pohľadávka, ktorú zabezpečuje.

§ 162

Záložné právo možno zriadiť len pre zabezpečenie platného záväzku; platnosti záložného práva však neprekáža, ak je zriadené pre budúce alebo podmienené záväzky.

§ 163

Záložné právo na základe zmluvy vzniká odovzdaním veci záložnému veriteľovi s tým, že má slúžiť ako záloh. Ak zriadenie záložného práva je dohodnuté písomne, záložné právo vzniká už uzavretím zmluvy.

§ 164

Ak niekto založí cudziu vec bez súhlasu vlastníka alebo osoby, ktorá má k veci iné vecné právo nezlučiteľné so záložným právom, záložné právo vznikne, len ak zakladaná vec sa odovzdá záložnému veriteľovi a ten ju prijme dobromyseľne, že záložca je oprávnený vec založiť. V pochybnostiach má sa za to, že záložný veriteľ konal dobromyseľne.

§ 165
Založenie pohľadávky

Založiť možno i pohľadávku, predmetom plnenia ktorej je vec, právo alebo iná hospodárska hodnota.

§ 166

Na založenie pohľadávky je potrebné, aby o ňom bol upovedomený dlžník pohľadávky (poddlžník). Záložné právo sa vzťahuje i na dlžné úroky a ostatné príslušenstvo pohľadávky.

§ 167

Poddlžník, ktorý bol o založení pohľadávky upovedomený, môže plniť svojmu veriteľovi len so súhlasom záložného veriteľa.

§ 168

V čase zročnosti založenej pohľadávky poddlžník je povinný plniť záložnému veriteľovi. Ak bola založená pohľadávka splnená záložnému veriteľovi, stáva sa predmet plnenia zálohom. O plnení poddlžníka záložný veriteľ je povinný dlžníka upovedomiť.

Práva a povinnosti záložcu a záložného veriteľa

§ 169

(1) Ak záložné právo sa nezriadilo odovzdaním založenej veci záložnému veriteľovi alebo ak nejde o záložné právo vznikajúce priamo z tohto zákona, záložca je povinný zakladanú vec označiť tak, že jej založenie môže byť každému zrejmé. Namiesto toho záložca a záložný veriteľ môžu dať vec inej osobe, aby ju pre nich uschovala, alebo vznik záložného práva dať zapísať podľa príslušných predpisov.

(2) Pri veciach, ktoré nemožno používať bez listiny, v ktorej sa vec odlišuje od vecí iných, postačí zapísanie záložného práva v tejto listine.

§ 170

Ak nedošlo k odovzdaniu alebo označeniu alebo uschovaniu založenej veci alebo zapísaniu záložného práva podľa § 169, záložný veriteľ nemôže uplatniť záložné právo voči tretej osobe, okrem ak táto osoba o zaťažení veci záložným právom vedela.

§ 171

(1) Záložný veriteľ, ktorý má založenú vec (záloh) u seba, môže ju zadržiavať po čas trvania záložného práva.

(2) Záložný veriteľ je povinný záloh starostlivo opatrovať a má nárok na náhradu nákladov, ktoré urobil, aby splnil túto svoju povinnosť.

§ 172

(1) Záložca je povinný zdržať sa všetkého, čím sa založená vec zhoršuje na ujmu záložného veriteľa.

(2) Ak založená vec stratí na cene a zabezpečenie pohľadávky sa tak stane nedostatočným, záložný veriteľ môže od dlžníka žiadať, aby splatil primeranú časť svojho záväzku ešte pred určeným časom plnenia, okrem ak dlžník zabezpečenie svojho záväzku primerane doplní.

Výkon záložného práva

§ 173

Ak zabezpečená pohľadávka nie je v určenom čase plnenia uspokojená, záložný veriteľ sa môže domáhať uspokojenia zo zálohu podľa § 174.

§ 174

(1) Záložný veriteľ môže požiadať príslušný orgán o predaj zálohu.

(2) Záložný veriteľ môže, ak má záloh u seba a ak sa tak písomne dojednalo, sám dať záloh predať na verejnej dražbe; ak záloh má úradne určenú cenu, môže ho za túto cenu predať i inak. O zamýšľanom výkone predaja záložný veriteľ je povinný záložcu i dlžníka bez odkladu upovedomiť.

§ 175

Ak na zabezpečenie tej istej pohľadávky sa založilo niekoľko vecí, sú založené nedielne. Záložný veriteľ je oprávnený domáhať sa uspokojenia celej pohľadávky alebo jej časti z ktoréhokoľvek zálohu.

§ 176

Ak k tej istej veci vznikne viac záložných práv, prednostne sa uspokojí záložné právo svojím vznikom staršie, pokiaľ tento zákon neustanovuje niečo iné. Čas vzniku záložného práva je rozhodujúci pre poradie na uspokojenie i vtedy, ak záložné právo sa zriadilo na zabezpečenie budúcej alebo podmienenej pohľadávky.

§ 177

Záložný veriteľ sa môže domáhať uspokojenia zo zálohu, i keď zabezpečená pohľadávka je už premlčaná.

§ 178

Záložné právo zaniká, ak zabezpečená pohľadávka zanikne alebo ak záložca záložnému veriteľovi zloží cenu založenej veci, ak je nižšia než pohľadávka.

§ 179

Ak záložné právo zanikne, veriteľ je povinný vrátiť záloh alebo umožniť vyznačenie zániku zapísaného záložného práva.

Podzáložné právo

§ 180

Podzáložné právo vzniká založením pohľadávky zabezpečenej záložným právom.

§ 181

Na vznik podzáložného práva nie je potrebný súhlas vlastníka založenej veci, ten však musí byť o vzniku podzáložného práva upovedomený.

§ 182

Ak sa záloh podzáložnému veriteľovi odovzdá, záložný veriteľ zodpovedá za škodu na zálohu tak, ako keby ho mal sám u seba.

§ 183

Ak pohľadávka nie je zabezpečená podzáložným právom ani založená pohľadávka v čase zročnosti podzáložnému veriteľovi splnená, môže sa podzáložný veriteľ domáhať uspokojenia z podzálohu v rámci oprávnenia záložného veriteľa podľa ustanovení § 174.

§ 184

Na podzáložné právo sa inak použijú primerane ustanovenia o záložnom práve.

Oddiel 2
Zádržné právo

§ 185

(1) Kto je inak povinný vydať vec, môže ju zadržať, aby zabezpečil svoju zročnú pohľadávku voči tomu, komu je inak povinný vec vydať.

(2) Zádržné právo nemá ten, komu oprávnená osoba pri odovzdaní veci uložila, aby s ňou naložil spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s výkonom zádržného práva.

(3) Ak sa však pri výkone rozhodnutia alebo inak nepochybne zistí dlžníkova platobná neschopnosť, veriteľ má zádržné právo i na zabezpečenie pohľadávky dosiaľ nezročnej a bez ohľadu na to, či sa veriteľovi uložilo, ako má s vecou naložiť.

§ 186

Nemožno zadržiavať vec svojmocne alebo ľstivo odňatú.

§ 187

Kto vec zadržuje, má, pokiaľ ide o opatrovanie veci a náhradu nákladov urobených na vec, rovnaké postavenie ako záložný veriteľ.

§ 188

O tom, že vec bola zadržaná, je veriteľ povinný dlžníka bez odkladu upovedomiť.

§ 189

Na základe zádržného práva má veriteľ právo pri výkone súdneho rozhodnutia na prednostné uspokojenie z výťažku zadržanej veci pred každým iným veriteľom.

§ 190

Ak sa dá zábezpeka, zádržné právo zanikne.

Oddiel 3
Zmluvná pokuta

§ 191

(1) Ak strany pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednajú zmluvnú pokutu alebo ak je pre tento prípad takáto pokuta (penále) ustanovená inak a dlžník svoj záväzok nesplní, veriteľ môže požadovať túto pokutu bez ohľadu na to, či mu porušením zmluvnej povinnosti škoda vznikla alebo nie.

(2) Na zmluvnú pokutu sa možno zaviazať len písomne.

(3) Zmluvná pokuta môže sa dojednať aj v inom plnení ako v peniazoch.

§ 192

Zaplatenie zmluvnej pokuty neoslobodzuje dlžníka od povinnosti splniť záväzok zabezpečený zmluvnou pokutou.

§ 193

Ak je dohodnutá alebo inak ustanovená zmluvná pokuta, veriteľ nemá nárok na náhradu škody pre porušenie povinností zabezpečenej zmluvnou pokutou.

§ 194

Neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam predmetu záväzku až do výšky skutočne spôsobenej škody.

Oddiel 4
Ručenie

§ 195
Základné ustanovenie

Kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník svoj záväzok nesplní, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

§ 196

(1) Ručenie predpokladá platný záväzok dlžníka; ručenie možno poskytnúť i pre budúce záväzky alebo záväzky podmienené.

(2) Ručenie je však platné, ak záväzok dlžníka je neplatný len pre nedostatok jeho spôsobilosti brať na seba záväzky alebo pre nedostatok formy právneho úkonu, z ktorého záväzok dlžníka mal vzniknúť, alebo pre omyl dlžníka, o ktorom ručiteľ v čase prevzatia ručiteľského záväzku vedel alebo vedieť musel.

§ 197

Ručiteľ je povinný záväzok splniť až vtedy, ak dlžník nesplnil svoj záväzok, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní.

§ 198

Ručenie sa vzťahuje na všetky nároky, ktoré vzniknú veriteľovi voči dlžníkovi zo zabezpečeného záväzku. Ručenie sa však nevzťahuje na náhradu škody spôsobenú porušením dlžníkovho záväzku, pokiaľ ručiteľ splnil svoj záväzok voči veriteľovi včas.

§ 199

Veriteľ je povinný kedykoľvek na požiadanie ručiteľovi oznámiť výšku svojej pohľadávky zabezpečenej ručením.

§ 200

Práva veriteľa voči ručiteľovi sa nepremlčia pred premlčaním práv voči dlžníkovi.

§ 201

Ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré proti veriteľovi má dlžník. Ustanovenia § 196 zostávajú nedotknuté.

§ 202

Ak sa za ten istý záväzok zaručilo niekoľko ručiteľov, ručí každý z nich veriteľovi za celý dlh. Ručiteľ má proti ostatným ručiteľom rovnaké práva ako spoludlžník.

§ 203

Ručiteľ, ktorý uhradí záväzok, za ktorý ručí, vstupuje do práv veriteľa a je oprávnený od neho požadovať všetky právne pomôcky potrebné na uplatnenie nároku voči dlžníkovi.

§ 204

Ak ručiteľ uspokojil veriteľa bez súhlasu dlžníka, zostávajú dlžníkovi voči ručiteľovi zachované námietky, ktoré mal dlžník voči veriteľovi, aj keď ich ručiteľ neuplatnil. Dlžník však nemôže voči ručiteľovi uplatniť námietky, na ktoré dlžník ručiteľa neupozornil ihneď po upovedomení, že veriteľ uplatnil nároky z ručenia.

§ 205

Ustanovenia § 197 až 204 použijú sa primerane i na ručenie vzniknuté priamo z tohto zákona.

Oddiel 5
Uznanie záväzku

§ 206

Ak niekto písomne uzná svoj záväzok, hoci aj premlčaný, má sa za to, že záväzok v rozsahu uznania v čase uznania trvá.

Oddiel 6
Zabezpečenie záväzkov prevodom práva

§ 207

(1) Splnenie záväzku môže sa zabezpečiť prevodom práva dlžníka v prospech veriteľa (zabezpečovací prevod práva).

(2) Zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí sa uzavrieť písomne.

§ 208

Právo prevedené zabezpečovacím prevodom má povahu práva prevedeného s rozväzovacou podmienkou, že zabezpečený záväzok sa splní.

§ 209

Pri splnení zabezpečeného záväzku veriteľ je povinný opäť dlžníkovi umožniť výkon práva v rozsahu jeho prevodu a vydať dlžníkovi všetko, čo z prevedeného práva získal, a nahradiť, čo pri obvyklej starostlivosti mohol získať.

Oddiel 7
Zábezpeka

§ 210

Záväzok dať zábezpeku možno splniť dostatočným zabezpečením vo forme zriadenia záložného práva alebo ručenia alebo zabezpečovacieho prevodu, alebo iným dostatočným zabezpečením dohodnutým stranami.

DIEL V
Zánik záväzkov splnením

Oddiel 1
Spôsob plnenia

§ 211

(1) Záväzok sa musí splniť riadne a včas.

(2) Splnením záväzok zanikne.

§ 212

Ak majú obe strany plniť navzájom zároveň, môže sa splnenia záväzku domáhať len ten, kto sám splnil skôr svoj záväzok alebo je ochotný a schopný ho splniť.

§ 213

Ten, kto je pri vzájomnom plnení povinný plniť napred, môže svoje plnenie odoprieť až do toho času, keď sa mu poskytne alebo zabezpečí plnenie vzájomné, ak je plnenie druhej strany ohrozené okolnosťami u nej nastavšími, ktoré mu neboli známe, keď zmluvu uzavrel; môže tiež poskytnúť primeranú dodatočnú lehotu na zabezpečenie plnenia a po jej márnom uplynutí odstúpiť od zmluvy.

§ 214

Jedna strana nie je oprávnená odoprieť plnenie alebo odstúpiť od zmluvy z dôvodu, že záväzok druhej strany z iného právneho vzťahu nebol splnený riadne a včas.

§ 215

(1) Kto splnil záväzok alebo jeho časť, je oprávnený žiadať, aby mu príjemca plnenia na svoj náklad vydal o tom potvrdenie (kvitanciu).

(2) Dlžník je oprávnený plnenie odoprieť, ak mu veriteľ nevydá zároveň potvrdenie.

§ 216

Ak možno záväzok plniť niekoľkorakým spôsobom, právo voľby plnenia má dlžník; od vykonanej voľby nemožno ustúpiť.

§ 217

Ak je dlžník povinný plniť veci určené iba podľa druhov, je povinný plniť veci prostrednej akosti.

§ 218

Veriteľ je povinný prijať čiastočné plnenia záväzku, pokiaľ čiastočné plnenie neodporuje povahe záväzku.

§ 219

(1) Ak ten istý dlžník má veriteľovi splniť niekoľko záväzkov a plnenie nestačí na vyrovnanie všetkých, je splnený záväzok, o ktorom dlžník pri plnení vyhlási, že ho chce splniť; inak je splnený záväzok najskôr zročný, a to najprv jeho príslušenstvo.

(2) U peňažných záväzkov sa započíta platenie najprv na vedľajšie nároky veriteľa, potom na úroky a až potom na istinu. Z niekoľkých peňažných záväzkov je najskôr vyrovnaný ten, ktorý je nezabezpečený alebo najmenej zabezpečený, inak záväzok najskôr zročný.

§ 220

(1) Veriteľ je povinný prijať plnenie ponúknuté treťou osobou, ak s tým dlžník súhlasí a ak plnenie nie je viazané na osobné vlastnosti dlžníka. Súhlas dlžníka nie je potrebný, pokiaľ tretia osoba za dlžníka ručí alebo iným spôsobom splnenie záväzku zabezpečuje.

(2) Splnením dlžníkovho záväzku vstupuje tretia osoba do práv veriteľa, ktorý je povinný vydať jej a na ňu previesť všetky právne pomôcky a zabezpečovacie prostriedky, ktoré má.

§ 221

Dlžník splní záväzok i vtedy, ak plní tomu, kto predloží veriteľove potvrdenie, okrem ak dlžník vedel, že ten, kto potvrdenie predložil, nie je oprávnený plnenie prijať.

§ 222

Ak dlžník plní záväzok pomocou inej osoby, zodpovedá tak, ako keby záväzok plnil sám, pokiaľ tento zákon neustanovuje niečo iné.

Oddiel 2
Miesto plnenia

§ 223

Dlžník je povinný splniť záväzok v mieste určenom dohodou strán. Ak nie je miesto plnenia takto určené, je dlžník povinný plniť v mieste, kde mal v čase vzniku záväzku svoje sídlo (bydlisko), alebo v mieste sídla závodu, z prevádzky ktorého záväzok vznikol.

§ 224

Peňažné platby je dlžník v pochybnostiach povinný na svoje nebezpečenstvo a náklady plniť v sídle (bydlisku) veriteľa alebo jeho závodu, z prevádzky ktorého záväzok vznikol. Ak sa po vzniku záväzku toto miesto zmení, veriteľ znáša zvýšenie nebezpečenstva a nákladov, ktoré tým nastalo.

Oddiel 3
Čas plnenia

§ 225

(1) Dlžník je povinný záväzok splniť v čase určenom dohodou strán.

(2) Ak nie je čas plnenia dohodnutý, veriteľ môže požadovať plnenie ihneď a dlžník je povinný plniť bez zbytočného odkladu po tom, keď bol o plnenie veriteľom požiadaný.

§ 226

Ak je čas plnenia výslovne ponechaný na vôľu dlžníka, určí ho na návrh veriteľa súd podľa okolností prípadu.

§ 227

Vo všetkých prípadoch, v ktorých je určený čas plnenia, treba z povahy právneho úkonu a úmyslu strán usúdiť, či je určený v prospech oboch strán alebo len v prospech jednej z nich.

§ 228

(1) Ak čas plnenia bol určený len v prospech jednej strany , je táto strana oprávnená podľa povahy veci plniť pred určeným časom plnenia alebo žiadať, aby sa jej plnilo pred týmto časom.

(2) Ak dlžník má právo splniť svoj záväzok pred určeným časom plnenia, nie je oprávnený zraziť si bez privolenia veriteľa sumu zodpovedajúcu úroku za čas, o ktorý plnil skôr.

DIEL VI
Nesplnenie záväzkov a jeho následky

Oddiel 1
Omeškanie dlžníka

§ 229

Dlžník je v omeškaní, ak nesplnil svoj záväzok riadne v čase zročnosti.

§ 230

Od dlžníka, ktorý je v omeškaní, môže veriteľ žiadať splnenie záväzku alebo od zmluvy odstúpiť podľa § 235 až 244. Popri tom patrí veriteľovi nárok na náhradu škody podľa ustanovení § 251 až 257.

§ 231

(1) Ak sa omeškanie týka záväzku peňažného, dlžník je povinný platiť z neuhradenej sumy úroky z omeškania podľa odseku 2; úroky z omeškania sa platia v mene, na ktorú znie hlavný záväzok.

(2) Úroky z omeškania sú o 1% vyššie, ako je úradná eskontná sadzba platná v krajine dlžníka v čase omeškania, ak tam nie je takáto sadzba ustanovená, je úrok z omeškania o 1% vyšší, ako je tam platná zákonná úroková sadzba z pôžičiek poskytovaných peňažnými ústavmi, inak je 6%.

(3) Veriteľ môže požadovať náhradu škody vzniknutej nesplnením peňažného záväzku, len pokiaľ nie je krytá úrokmi z omeškania.

§ 232

(1) Ak sa omeškanie týka záväzku, predmetom ktorého je vec, alebo ak dlžník poruší svoj záväzok tým, že nakladá s vecou v rozpore s povinnosťami vyplývajúcimi zo záväzkového pomeru, prechádza naň po čas, po ktorý záväzok porušuje, nebezpečenstvo škody na veci.

(2) Len čo dôjde k prechodu nebezpečenstva škody na veci podľa odseku 1, dlžník je povinný nahradiť škodu spočívajúcu v strate, zničení, poškodení alebo znehodnotení veci bez ohľadu na to, z akých príčin k nej došlo, okrem ak škodu spôsobil veriteľ alebo vlastník veci, alebo okrem ak by škoda vznikla i pri splnení povinností dlžníka.

Oddiel 2
Omeškanie veriteľa

§ 233

(1) Veriteľ je v omeškaní, ak neprijal riadne ponúknuté plnenie alebo neposkytol spolupôsobenie potrebné na splnenie záväzku.

(2) Od veriteľa, ktorý je v omeškaní, môže dlžník žiadať náhradu nákladov, ktoré mu omeškaním veriteľa vznikli. Popri tom dlžník môže i odstúpiť od zmluvy podľa § 235 a 244.

(3) Dokiaľ je v omeškaní veriteľ, nie je v omeškaní dlžník.

§ 234

(1) Ak predmetom plnenia je vec, prechádza na veriteľa po čas jeho omeškania nebezpečenstvo škody na veci.

(2) Po prechode nebezpečenstva škody na veci podľa odseku 1 nie je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka náhradu škody spočívajúcu v strate, zničení, poškodení alebo znehodnotení veci bez ohľadu na to, z akých príčin k nej došlo, okrem ak škodu spôsobil dlžník.

Oddiel 3
Odstúpenie od zmluvy

§ 235

(1) Ak omeškanie dlžníka alebo veriteľa zakladá podstatné porušenie jeho zmluvnej povinnosti, druhá strana môže od zmluvy odstúpiť, ak to oznámi strane, ktorá zmluvu porušila, bez zbytočného odkladu po tom, keď sa o porušení povinnosti dozvedela.

(2) Len čo oprávnená strana oznámi druhej strane, že od zmluvy odstupuje alebo že na zmluve zotrváva , nemôže túto voľbu meniť bez súhlasu druhej strany. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 237 ods.2.

§ 236

Podstatné je také porušenie zmluvnej povinnosti, o ktorom strana porušujúca zmluvu vzhľadom na pohnútku uzavretia zmluvy, ktorá je v nej výslovne vyjadrená, vedela alebo vedieť musela pri uzavretí zmluvy, že druhá strana by zmluvu neuzavrela, keby toto porušenie predvídala. Ak tento zákon neustanovuje inak, má sa v pochybnostiach za to, že porušenie zmluvy nie je podstatné.

§ 237

(1) Ak omeškanie dlžníka alebo veriteľa zakladá nepodstatné porušenie jeho zmluvnej povinnosti, môže druhá strana odstúpiť od zmluvy iba v prípade, že strana, ktorá zmluvu porušila, nesplní svoju povinnosť ani v dodatočnej primeranej lehote, ktorá sa jej na to musí poskytnúť. Odstúpenie od zmluvy nemožno odvolať bez súhlasu druhej strany.

(2) Oprávnenie podľa odseku 1 patrí i osobe, ktorá pri podstatnom porušení zmluvnej povinnosti druhej strany od zmluvy včas neodstúpila alebo na zmluve zotrvala.

§ 238

Ak veriteľ oznámi dlžníkovi pri určení dodatočnej primeranej lehoty na plnenie, že túto lehotu už mu nepredĺži, platí, že márnym uplynutím tejto lehoty veriteľ od zmluvy odstúpil.

§ 239

Veriteľ nie je oprávnený odstúpiť od zmluvy po čas omeškania dlžníka, po ktorý je dohodnuté platenie zmluvnej pokuty.

§ 240

Ak dlžník splní svoj záväzok iba čiastočne, veriteľ môže od zmluvy odstúpiť len ohľadne nesplneného zvyšku plnenia, okrem ak čiastkové plnenie pre veriteľa nemá hospodársky význam bez včasného splnenia zvyšku záväzku; v tomto prípade môže veriteľ odstúpiť od zmluvy ohľadne celého plnenia.

§ 241

(1) Pri zmluvách s čiastkovým plnením môže veriteľ bez zbytočného odkladu odstúpiť od zmluvy, pokiaľ ide o zvyšujúce plnenie, ak z omeškania dlžníka nepochybne vyplýva, že i v budúcnosti svoje povinnosti zo zmluvy nesplní včas alebo riadne a poruší tým zmluvu podstatným spôsobom, a ak dlžník bez zbytočného odkladu po vyzvaní veriteľom nezloží zábezpeku.

(2) Ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 1, veriteľ je oprávnený bez zbytočného odkladu odstúpiť od zmluvy i pokiaľ ide o čiastkové plnenia už prijaté, ak prijaté čiastkové plnenia samy o sebe nemajú pre neho hospodársky význam.

§ 242

Veriteľ môže bez zbytočného odkladu odstúpiť od zmluvy, ak zo správania dlžníka alebo z iných okolností ešte pred časom určeným na plnenie nepochybne vyplýva, že dlžník zmluvu podstatným spôsobom poruší, a ak dlžník bez zbytočného odkladu po vyzvaní veriteľom nezloží zábezpeku.

§ 243

(1) Vyhlásením o odstúpení od zmluvy, pokiaľ bolo urobené v zhode s týmto zákonom, zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy.

(2) Odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nároku na náhradu škody, ani dohody strán o spôsobe riešenia sporov zo zmluvy.

§ 244

(1) Ak zo zmluvy, ktorá zanikla odstúpením, plnila len jedna strana, je oprávnená svoje plnenie požadovať späť.

(2) Ak plnili obidve strany, je každá z nich oprávnená požadovať vrátenie toho, čo sama plnila, len ak súčasne vráti to, čo sa jej plnilo.

Oddiel 4
Dodatočná nemožnosť plnenia

§ 245

(1) Ak sa záväzok po svojom vzniku stane nesplniteľným, zaniká záväzkový vzťah pre nemožnosť plnenia.

(2) Záväzok sa považuje za splniteľný, aj keď

a) možno ho splniť len za sťažených podmienok alebo s väčšími nákladmi, alebo

b) možno záväzok splniť až po určenom čase plnenia.

§ 246

Ak sa stane iba časť plnenia nemožnou, zaniká záväzkový vzťah iba čo do tejto časti; ak však vyplýva z povahy zmluvy alebo účelu plnenia, ktorý bol stranám známy pri vzniku záväzku, že plnenie zvyšku nemá pre veriteľa žiadny hospodársky význam, zaniká záväzkový vzťah v celom rozsahu.

§ 247

(1) Ak sa uskutočnenie jedného z viacerých voliteľných plnení stane nemožným, obmedzuje sa záväzok na plnenie zvyšujúce.

(2) Ak nastala nemožnosť jedného z voliteľných plnení pre skutočnosť, ktorú spôsobila osoba, ktorá nemá právo voľby, môže druhá strana buď požadovať zvyšujúce plnenie alebo od zmluvy odstúpiť.

§ 248

Dlžník je povinný, len čo sa dozvie o skutočnosti, ktorá robí splnenie záväzku nemožným, oznámiť to bez odkladu veriteľovi; inak zodpovedá za škodu, ktorá veriteľovi vznikne tým, že nebol včas o tejto skutočnosti upovedomený.

§ 249

Nemožnosť plnenia je povinný preukázať dlžník.

§ 250

Dlžník, ktorého záväzok zanikol pre nemožnosť plnenia, je povinný nahradiť podľa ustanovení § 251 až 257 škodu veriteľovi tým spôsobenú, okrem ak nemožnosť plnenia záväzku bola spôsobená okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť (§ 252). To isté platí pri nemožnosti plnenia inej povinnosti povinnej strany.

Oddiel 5
Náhrada škody z porušenia povinností zo záväzkového vzťahu

§ 251

Kto nesplní povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu spôsobenú tým oprávnenej osobe, okrem ak nesplnenie povinnosti bolo spôsobené okolnosťami vylúčujúcimi zodpovednosť.

§ 252

(1) Za okolnosti vylučujúce zodpovednosť sa považujú mimoriadne okolnosti dočasne alebo trvale brániace splneniu povinnosti zo záväzkového pomeru, ktoré nastali po jeho vzniku a zaviazaná strana ich nemohla odvrátiť.

(2) Za okolnosti vylučujúce zodpovednosť sa však nepovažujú okolnosti, ktoré vyplývajú z osobných, najmä hospodárskych pomerov zaviazanej osoby, a ďalej prekážky plnenia, ktoré zaviazaná osoba bola povinná prekonať alebo odstrániť, ako napr. nedostatok úradného povolenia potrebného na splnenie povinnosti zaviazanej strany, ako aj okolnosti, ktoré nastali až v čase, keď zaviazaná strana už bola v omeškaní.

§ 253

Škoda sa nahradzuje v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a obvyklé, nahradzuje sa škoda uvedením do predošlého stavu.

§ 254

(1) Ak v tomto zákone nie je ustanovené niečo iné, nahradzuje sa skutočná škoda i ušlý zisk. Namiesto skutočne ušlého zisku môže oprávnený požadovať náhradu zisku docieľovaného obvykle v statočnom obchodnom styku v krajine, kam mal tovar predávajúci odoslať, v ostatných prípadoch náhradu zisku docieľovaného obvykle v krajine, kde sa malo plniť, a to vždy za podmienok obdobných podmienkam porušenej zmluvy.

(2) Nenahradzuje sa nepriama škoda, ani škoda, ktorú osoba, ktorá nesplnila záväzok, pri vzniku záväzku nemohla predvídať ako obvyklý následok takého nesplnenia.

§ 255

Ak by škoda bola spôsobená zároveň nesplnením zmluvnej alebo inej povinnosti poškodeného, poškodený znáša pomerný diel škody.

§ 256

Ak je na úhradu škody povinných niekoľko osôb, zodpovedajú spoločne a nerozdielne podľa ustanovení o spoločných záväzkoch a medzi sebou sa vyporiadajú podľa rozsahu svojej zodpovednosti.

§ 257

Osoba, ktorej hrozí vzniknúť škoda, je povinná s prihliadnutím na okolnosti prípadu urobiť opatrenia na odvrátenie škody alebo na jej zmenšenie. Časť škody, ktorá vznikla tým, že poškodený túto povinnosť nesplnil, nemusí sa nahradiť.

DIEL VII
Iné spôsoby zániku záväzkov

Oddiel 1
Dohoda strán

§ 258
Zriadenie nového záväzku

(1) Záväzok zaniká tým, že sa dohodou medzi veriteľom a dlžníkom nahradí záväzkom novým. Na platnosť takejto dohody sa vyžaduje, aby pôvodný záväzok bol záväzkom platným.

(2) Ak sa má nahradiť záväzok zriadený písomnou formou, musí sa dohoda o zriadení nového záväzku uzavrieť písomne. To isté platí, ak je nahradzovaný záväzok premlčaný.

(3) V pochybnostiach sa doterajší záväzok nepovažuje za zaniknutý, pokiaľ môže obstáť popri záväzku novom.

Pokonávka

§ 259

Doterajší záväzok možno nahradiť novým záväzkom aj tým spôsobom, že si strany dohodou upravia pohľadávky a záväzky medzi nimi doteraz sporné alebo pochybné. Ustanovenie § 258 ods.2 platí obdobne.

§ 260

Omyl v tom, čo bolo medzi stranami sporné alebo pochybné,neprekáža platnosti pokonávky, okrem ak omyl vyvolala niektorá strana ľsťou. Pokonávka urobená dobromyseľne nestráca platnosť ani vtedy, ak je zo skutočností dodatočne vyšlých najavo zrejmé, že niektorá zo strán pohľadávku nemala.

§ 261

Pokonávka, ktorou sa majú medzi stranami upraviť všetky nároky, nedotýka sa nároku, ktorý žiadna zo strán zrejme nemala na mysli.

§ 262

Ručenie, záložné a iné práva spojené so záväzkom zaniknutým niektorým zo spôsobov uvedených v § 258 až 261 zabezpečujú i nový záväzok nahradzujúci záväzok pôvodný; pokiaľ osoby zaviazané z týchto práv neprejavili s novým záväzkom súhlas, sú zaviazané najviac v rozsahu pôvodného záväzku.

§ 263
Zrušenie záväzku dohodou

Strany si môžu dohodnúť, že záväzok zaniká bez toho, že by bol nahradený záväzkom novým. Ak zaniká záväzkový vzťah zriadený písomnou formou alebo ak má zaniknúť záväzok len jednej strany, dohoda o zrušení záväzku musí mať písomnú formu.

Oddiel 2
Zaplatenie odstupného

§ 264

Záväzok zaniká zaplatením odstupného, ktoré si strany písomne dohodli, ak strana, ktorá odstupné zaplatí, druhej strane oznámi, že od zmluvy odstupuje. Kto zmluvu splnil aspoň sčasti alebo prijal len čiastočné plnenie druhej strany, nemôže už od zmluvy takto odstúpiť.

Oddiel 3
Započítanie

§ 265

Ak strany majú pohľadávky smerujúce k plneniu rovnakého druhu voči sebe navzájom a niektorá zo strán, hoci proti vôli druhej strany, urobí prejav smerujúci k započítaniu, zrušujú sa oba nároky, pokiaľ sa vzájomne kryjú. Tieto účinky nastávajú k okamihu, keď sa oba nároky stali spôsobilými na započítanie.

§ 266

Na započítanie sú spôsobilé pohľadávky, ktoré možno uplatniť pred súdom. Započítaniu však nebráni, ak pohľadávku nemožno takto uplatniť pre premlčanie, ktoré nastalo až po čase, keď sa pohľadávky stali spôsobilými na započítanie.

§ 267

(1) Proti zročnému nároku nemožno započítať pohľadávku nezročnú, okrem ak ide o pohľadávku voči dlžníkovi, u ktorého sa zistila nespôsobilosť plniť.

(2) Ak veriteľ odsunul bezplatne na žiadosť dlžníka čas plnenia jeho záväzku, nie je to na prekážku započítaniu.

§ 268

Proti nároku na vrátenie vecí svojmocne alebo ľstivo odňatých, požičaných, daných do úschovy alebo prenajatých, alebo na peňažnú náhradu za ne, započítanie nie je prípustné.

§ 269

Ak sa nárok postupne previedol na niekoľko osôb, dlžník môže započítať iba nárok, ktorý mal v čase prvého prevodu za prvým veriteľom, ako aj svoj nárok, ktorý má za veriteľom posledným.

§ 270

Ak sa strany dohodnú, možno započítaním vyrovnať akékoľvek vzájomné pohľadávky.

Oddiel 4
Uloženie do úradnej úschovy

§ 271

Ak záväzok nemožno splniť, pretože veriteľ je dlžníkovi neznámy alebo pretože je neprítomný alebo je v omeškaní alebo ak dlžník má odôvodnené pochybnosti o tom, kto je jeho veriteľom, je dlžník alebo ten, kto má za neho plniť, oprávnený splniť záväzok uložením veci, ktorá je predmetom záväzku, na náklad veriteľa v mieste plnenia do úschovy úradného orgánu na to príslušného.

Oddiel 5
Splynutie

§ 272

Ak v jednej osobe splynie pohľadávka so záväzkom, zanikne pohľadávka i záväzok.

Oddiel 6
Uplynutie času

§ 273

(1) Záväzok zaniká uplynutím času, na ktorý je zmluvou alebo týmto zákonom obmedzený.

(2) Ak to ustanovuje tento zákon, záväzok zaniká, ak oprávnený neurobí predpísaný právny úkon alebo ak neuplatní svoj nárok na súde v určenej lehote.

(3) Na zánik záväzku podľa odseku 1 alebo 2 súd prihliadne i bez námietky dlžníka.

Oddiel 7
Smrť

§ 274

(1) Smrťou dlžníka záväzok nezanikne, okrem ak jeho obsahom bolo plnenie, ktoré mal vykonať osobne len dlžník.

(2) Smrťou veriteľa zaniká pohľadávka len vtedy, ak plnenie bolo obmedzené iba na jeho osobu.

Oddiel 8
Zmarenie účelu zmluvy

§ 275

(1) Záväzok nezaniká, aj keď dôjde k zásadnej zmene okolností, za ktorých zmluva bola uzavretá, okrem ak by zmena týchto okolností zmarila dosiahnutie základného účelu zmluvy, ktorý je výslovne v zmluve vyjadrený. Takýmito okolnosťami nie je ani zmena majetkových pomerov dlžníka, ani zmena hospodárskej situácie v jeho krajine alebo zmena podmienok v medzinárodnom obchodnom styku.

(2) Záväzok zaniká až vtedy, keď zmarenie účelu zmluvy bolo oznámené druhej strane; táto strana má nárok na náhradu škody spôsobenej jej zánikom záväzkového pomeru ako pri nemožnosti plnenia (§ 250).

HLAVA IV
OSOBITNÉ USTANOVENIA O NIEKTORÝCH ZÁVÄZKOVÝCH VZŤAHOCH

DIEL I
Kúpna zmluva

Oddiel 1
Základné ustanovenia

§ 276

(1) Kúpnou zmluvou sa predávajúci zaväzuje odovzdať kupujúcemu tovar určený jednotlivo alebo aspoň čo do množstva a druhu a umožniť mu, aby k nemu nadobudol vlastnícke právo, a kupujúci sa zaväzuje zaplatiť kúpnu cenu.

(2) Dohodnutie určitej kúpnej ceny netvorí podstatnú náležitosť pre vznik kúpnej zmluvy, ak strany prejavia vôľu uzavrieť zmluvu i bez dohody o kúpnej cene; ak výška kúpnej ceny nie je dohodnutá ani nie je dohodnutý spôsob jej určenia, kupujúci je povinný zaplatiť kúpnu cenu ustanovenú v § 340.

§ 277

Za kúpnu zmluvu považuje sa i zmluva, predmetom ktorej je tovar, ktorý sa má vyrobiť, ak veci určené pre spracovanie pri jeho výrobe má obstarať predávajúci.

Oddiel 2
Povinnosti predávajúceho

Odovzdanie tovaru

§ 278

Predávajúci je povinný kupujúcemu tovar odovzdať. Odovzdaním tovaru v zmysle tohto zákona rozumie sa odovzdanie (dodanie) tovaru a jeho príslušenstva, pokiaľ sa uskutočňuje v zhode so zmluvou, prípadne s týmto zákonom.

§ 279

(1) Ak predávajúci má podľa zmluvy odovzdať tovar na prepravu do miesta určenia, ktorú má podľa § 335 obstarať, a ak miesto určenia nie je miestom plnenia, uskutočňuje sa odovzdanie tovaru už jeho odovzdaním prvému dopravcovi.

(2) Ak sa preprava uvedená v odseku 1 uskutočňuje na základe nákladného listu, dochádza k odovzdaniu tovaru vydaním nákladného listu dopravcom.

§ 280

Ak tovar pri odovzdaní dopravcovi nie je zjavne dostatočne označený ako zásielka pre kupujúceho, predávajúci splní povinnosť odovzdať tovar až tým, že upovedomí kupujúceho o tom, že tovar bol odovzdaný dopravcovi, prípadne tým, že kupujúcemu odošle doklad bližšie určujúci odoslaný tovar.

Čas plnenia

§ 281

(1) Predávajúci je povinný plniť v dohodnutom čase.

(2) Ak je čas plnenia presne určený, predávajúci je povinný plniť i bez vyzvania kupujúceho.

(3) Ak je čas plnenia určený na určité obdobie, predávajúci môže plniť podľa vlastnej voľby kedykoľvek počas tohto obdobia, ak podľa okolností prípadu v rámci tohto obdobia nemá čas plnenia bližšie určiť kupujúci tým, že vyzve predávajúceho na plnenie.

(4) Ak sa má plniť v čase určenom počtom dní, týždňov, mesiacov alebo rokov, táto dodacia lehota začína plynúť od uzavretia zmluvy. Ak však kupujúci má splniť určité povinnosti (napr. zaplatenie kúpnej ceny alebo jej časti alebo zabezpečenie jej zaplatenia, predloženie nákresov a pod.) ešte pred dodaním tovaru, dodacia lehota začína plynúť až splnením týchto povinností.

§ 282

Ak čas plnenia nie je dohodnutý, predávajúci je povinný bez vyzvania kupujúceho odovzdať tovar v primeranej lehote po uzavretí zmluvy s prihliadnutím na povahu tovaru a na ostatný obsah zmluvy.

§ 283

Výrazmi použitými na určenie času plnenia sa rozumie, pokiaľ z obchodných zvyklostí nevyplýva nič iné:

„Začiatkom obdobia“: v prvých desiatich dňoch obdobia;

„V polovici mesiaca“:od 10. do 20. dňa mesiaca;

„V polovici štvrťroka“:v druhom mesiaci štvrťroka;

„Koncom obdobia“:v posledných desiatich dňoch obdobia;

„Ihneď“: pri potravinách a surovinách do dvoch dní, pri strojárskych výrobkoch vybavených mechanizmom do desiatich dní, pri ostatných výrobkoch do piatich dní.

Miesto plnenia predávajúceho

§ 284

Predávajúci je povinný plniť v mieste určenom v zmluve. Ak v zmluve nie je určené miesto plnenia, je ním miesto, kde má predávajúci podľa tohto zákona odovzdať tovar.

§ 285

Ak predávajúci má podľa zmluvy tovar odovzdať na prepravu, miestom odovzdania tovaru je miesto, kde podľa okolností prípadu má začať táto preprava do miesta určenia podľa § 335.

§ 286

Ak predávajúci nemá podľa zmluvy odovzdať tovar na prepravu do miesta určenia, je povinný odovzdať tovar v mieste, kde mal svoje sídlo (bydlisko) v čase uzavretia zmluvy. Ak však ide o tovar určený jednotlivo, miestom odovzdania tovaru je miesto, kde tovar bol v čase uzavretia zmluvy, pokiaľ bolo stranám známe. Ak ide o tovar určený podľa druhu, ktorý sa má dodať z určitého skladu alebo presne vymedzených zásob, alebo ktorý sa má vyrobiť na určitom mieste, miesto uskladňovania (výroby) je miestom odovzdania tovaru, pokiaľ bolo stranám v čase uzavretia zmluvy známe.

Porušenie povinnosti v súvislosti s časom plnenia

§ 287

(1) Ak predávajúci nedodal tovar v určenom čase plnenia a porušil tým zmluvu podstatným spôsobom (§ 236), kupujúci môže od zmluvy odstúpiť podľa § 235, ak to oznámi predávajúcemu bez zbytočného odkladu, najneskoršie však do 15 dní od určeného času plnenia.

(2) Za podstatné porušenie zmluvy sa považuje popri prípadoch uvedených v § 236 i porušenie zmluvy, pri ktorom sa včas neodovzdal tovar určený podľa druhu, trhová cena ktorého sa burzovne zaznamenáva.

§ 288

(1) Ak predávajúci nedodal tovar v určenom čase plnenia a porušil tým zmluvu nepodstatným spôsobom, kupujúci môže od zmluvy odstúpiť až po uplynutí lehoty dodatočne určenej predávajúcemu podľa § 237. Účinky odstúpenia nastanú až vtedy, ak predávajúci záväzok nesplní ani v tejto primeranej dodatočnej lehote a kupujúci mu po jej uplynutí oznámi, že od zmluvy odstupuje.

(2) Ak lehota, ktorú kupujúci takto určil, nie je primeraná, predávajúci môže bez zbytočného odkladu kupujúcemu oznámiť, že dodá tovar až v primeranej lehote, ktorú sám určí; v prípade, že predávajúci tak neurobí, alebo ak určí neprimeranú lehotu, účinky odstúpenia od zmluvy kupujúcim nastanú až po márnom uplynutí primeranej lehoty.

§ 289

Kupujúci môže odstúpiť od zmluvy z dôvodu, že predávajúci nesplnil svoj záväzok včas, len dokiaľ mu predávajúci tovar neodovzdal.

§ 290

Ak je v zmluve určené, že záväzok zo zmluvy zanikne alebo že kupujúci od zmluvy odstúpi, ak predávajúci záväzok nesplní v čase, ktorý je v zmluve presne určený, zanikne záväzkový vzťah začiatkom omeškania predávajúceho, okrem ak kupujúci predávajúcemu ihneď po začiatku omeškania oznámi, že na splnení zmluvy trvá. Zánikom záväzku zo zmluvy nastávajú tie isté účinky, ako keby kupujúci od zmluvy odstúpil.

§ 291

Ak predávajúci dodá tovar predčasne, kupujúci môže odmietnuť tovar prevziať a požadovať, aby predávajúci tovar dodal v určenom čase plnenia, alebo plnenie prijať a požadovať náhradu škody vzniknutej mu predčasným plnením, ak si tento nárok pri prevzatí tovaru vyhradil.

§ 292

Za odovzdanie tovaru sa považuje i jeho neskoré dodanie, ak do jeho uskutočnenia kupujúci neodstúpil od zmluvy, ako aj predčasné dodanie tovaru, ktorý kupujúci bez zbytočného odkladu po tom, keď sa o predčasnom dodaní dozvedel, neodmietol prevziať. Nárok na náhradu škody nie je tým dotknutý.

Porušenie povinností v súvislosti s miestom plnenia

§ 293

(1) Ak predávajúci dodá tovar na inom než určenom mieste, platia primerane ustanovenia § 287 až 290.

(2) Ak porušenie zmluvy spočíva iba na okolnostiach súvisiacich s prepravou tovaru, avšak tovar napriek tomu včas dôjde do miesta určenia, ide o nepodstatné porušenie zmluvy, pre ktoré kupujúci nemôže od zmluvy odstúpiť a má iba nárok na náhradu škody podľa ustanovení § 251 až 257.

§ 294

Za odovzdanie tovaru sa považuje i dodanie tovaru na inom než určenom mieste, ak kupujúci bez zbytočného odkladu po tom, keď sa o takom dodaní dozvie, od zmluvy neodstúpi alebo ak od zmluvy nie je oprávnený odstúpiť. Nárok na náhradu škody nie je tým dotknutý.

Predmet plnenia

§ 295

Predávajúci je povinný dodať tovar v určenom množstve, akosti a vyhotovení.

§ 296
Predaj podľa vzoriek

(1) Ak je akosť (vyhotovenie) tovaru určená podľa dohodnutej vzorky (predlohy), musí jej akosť (vyhotovenie) tovaru zodpovedať; o predaj podľa vzorky však nejde, ak predávajúci preukáže, že vzorka (predloha) boli použité iba pre orientáciu kupujúceho bez prevzatia záväzku, že tovar bude vzorke (predlohe) zodpovedať.

(2) Ak je rozpor medzi vzorkou, podľa ktorej bola akosť (vyhotovenie) tovaru určená, a spôsobom, akým bola akosť (vyhotovenie) tovaru určená v zmluve, je rozhodujúca akosť (vyhotovenie) určená vzorkou (predlohou). Ak je pri tom akosť (vyhotovenie) určená rozdielnym spôsobom, avšak nie vo vzájomnom rozpore, musí mať tovar ako vlastnosti určené vzorkou (predlohou), tak uvedené v zmluve.

(3) Strana, ktorej sa vzorka zverila, musí preukázať, že ide o vzorku rozhodujúcu pre určenie akosti (vyhotovenie) tovaru.

Vady tovaru a zodpovednosť za vady

§ 297

(1) Tovar sa považuje za vadný, ak

a) nemá vlastnosti, ktoré boli dohodnuté, alebo ktoré sú potrebné pre použitie určené v zmluve; ak v zmluve nie sú takto vlastnosti tovaru určené, považuje sa tovar za vadný, ak nemá vlastnosti potrebné pre jeho bežné použitie;

b) bol dodaný iný tovar alebo tovar iného druhu, alebo ak bola dodaná iba časť tovaru alebo menšie alebo väčšie množstvo tovaru, než bolo dojednané v zmluve alebo než predávajúci uviedol v súvislosti s dodaním tovaru.

(2) Za vady tovaru nemožno považovať odchylky od množstva alebo akosti, ktoré sú pre kupujúceho bezvýznamné alebo ktoré pripúšťajú zvyklosti.

§ 298

Rozhodujúcim časom pre posudzovanie akosti a množstva tovaru je čas prechodu nebezpečenstva škody na tovare (§ 380). Ak však k prechodu nebezpečenstva nedôjde pre včasné odstúpenie od zmluvy alebo uplatnenie nároku na náhradné dodanie [§ 305 ods. 1 písm. a)], je rozhodujúci čas, kedy by bolo došlo k prechodu tohto nebezpečenstva v prípade, že tovar by bol bez vád.

§ 299

Ak vyplýva zo zmluvy alebo z povahy tovaru, že jeho množstvo je určené iba približne, predávajúci je oprávnený sám určiť presné množstvo dodávaného tovaru, pokiaľ z okolností nevyplýva, že uvedené ustanovenie bolo do zmluvy zahrnuté vo výlučnom záujme kupujúceho. Rozdiel medzi množstvom približne určeným a množstvom skutočne dodaným nesmie byť, pokiaľ zo zvyklostí nevyplýva nič iné, viac ako 5% množstva tovaru uvedeného v zmluve, alebo 10%, ak sa predaj týka celého lodného nákladu.

§ 300

(1) Predávajúci nezodpovedá za vady tovaru, ktoré boli alebo museli byť kupujúcemu pri obvyklej pozornosti známe pri uzavretí zmluvy.

(2) Predávajúci však napriek tomu zodpovedá za vady tovaru, spočívajúce v tom, že tovar nemá vlastnosti, ktoré predávajúci kupujúcemu výslovne prisľúbil.

§ 301

Ak predávajúci dodá tovar pred určeným časom plnenia alebo pred koncom dodacej lehoty, má právo až do konca určeného času plnenia dodať buď chýbajúci tovar alebo nový tovar

zodpovedajúci zmluve alebo odstrániť vady dodaného tovaru. Nárok kupujúceho na náhradu škody spôsobenej vadami tovaru tým nie je dotknutý.

Zistenie a oznámenie vád tovaru

§ 302

Kupujúci je povinný pri prechode nebezpečenstva škody na tovare sa presvedčiť o množstve a vlastnostiach dodaného tovaru.

§ 303

(1) Ak je pri preprave tovaru podľa § 335 miesto prechodu nebezpečenstva odlišné od miesta určenia odosielaného tovaru a kupujúci si neprehliadol alebo nedal prehliadnuť tovar pri prechode nebezpečenstva škody na tovare, kupujúci má povinnosť preukázať, že tovar mal vady zistené v mieste určenia už pri prechode nebezpečenstva škody na tovare.

(2) Kupujúci, ktorý sa nepresvedčil o množstve a vlastnostiach tovaru dopravovaného podľa § 335 pri prechode nebezpečenstva škody na tovare, je povinný tak urobiť bez zbytočného odkladu po tom, keď tovar dôjde do miesta určenia.

§ 304

(1) Práva kupujúceho z vád tovaru zanikajú, ak ich kupujúci riadne neoznámi písomne predávajúcemu v lehote určenej zmluvou, inak bez zbytočného odkladu po tom, keď vady tovaru mohli sa pri zachovaní odbornej starostlivosti zistiť pri včasnom prehliadnutí tovaru podľa § 302, prípadne § 303 ods.2. Práva z iných vád zanikajú, ak tieto vady kupujúci neoznámi písomne predávajúcemu bez zbytočného odkladu po tom, keď sa mohli zistiť pri zachovaní odbornej starostlivosti, najneskoršie však do šiestich mesiacov od času dodania tovaru, prípadne od dôjdenia tovaru do miesta určenia. Po uplynutí tejto lehoty sa nároky kupujúceho z vád tovaru ďalej zachovávajú, ak predávajúci o vadách tovaru v čase odovzdania tovaru vedel a kupujúci vady včas oznámil.

(2) Oznámenie má obsahovať dostatočné označenie dodávky, ako aj povahy a rozsahu vád; oznámenie sa musí urobiť dobromyseľne.

Nároky z vád tovaru

§ 305

(1) Pri podstatnom porušení zmluvy (§ 236) môže kupujúci, ktorý riadne a včas oznámil predávajúcemu vady tovaru, buď

a) požadovať riadne plnenie, t.j.dodanie náhradného tovaru za vadný tovar alebo doplňujúce dodanie za chýbajúci tovar, alebo

b) požadovať opravu vád tovaru, pokiaľ predávajúci má možnosť ich opraviť bez neprimeraného nákladu, alebo

c) požadovať primeranú zľavu zodpovedajúcu pomeru medzi cenou tovaru, ktorý sa mal dodať, a cenou vadného tovaru (rozhodujúce sú cenové pomery platné v čase uzavretia zmluvy), alebo

d) odstúpiť od zmluvy podľa § 235.

(2) Odstránenie vád tovaru podľa odseku 1 písm.b) alebo vznik nároku na zľavu z kúpnej ceny podľa odseku 1 písm.c) alebo zánik práv z vád tovaru alebo uplynutie lehoty, počas ktorej možno nároky z vád tovaru na súde uplatniť, má pre nárok na náhradu škody a pre prechod

nebezpečenstva škody na tovare tie isté právne následky ako dodanie náhradného tovaru bez vád. Ustanovenie § 380 tým nie je dotknuté.

§ 306

(1) Ak kupujúci uplatní niektorý z nárokov podľa § 305, nemôže už bez súhlasu predávajúceho uplatniť iný nárok. Ak však predávajúci neuspokojí v primeranej lehote kupujúcim uplatnené nároky uvedené v § 305 písm.a) alebo b), kupujúci môže uplatniť nároky uvedené v § 305 písm.c) alebo d).

(2) Ak kupujúci nevyhlási bez zbytočného odkladu po oznámení vady, ktorý z nárokov z vád tovaru uplatňuje, môže uplatniť len nárok uvedený v § 305 písm.c).

§ 307

(1) Ak predávajúci dodal menšie množstvo tovaru alebo len časť tovaru a ak tým porušil zmluvu nepodstatným spôsobom, kupujúci je povinný určiť predávajúcemu na dodanie chýbajúceho tovaru dodatočnú primeranú lehotu.

(2) Ak predávajúci porušil zmluvu nepodstatným spôsobom tým, že dodal tovar bez určených vlastností alebo že dodal iný tovar alebo tovar iného druhu, kupujúci je povinný určiť predávajúcemu primeranú dodatočnú lehotu a môže požadovať, aby v nej predávajúci dodal náhradný tovar za tovar vadný, alebo, aby vadný tovar opravil. Ak možno tovar opraviť, kupujúci nemôže požadovať dodanie náhradného tovaru, ak by s tým boli spojené pre kupujúceho neprimerane vyššie náklady ako pri oprave vadného tovaru. Opravu vád tovaru kupujúci nie je oprávnený požadovať, ak ide o tovar neopraviteľný, alebo ak s opravou vád by boli spojené pre predávajúceho neprimerane vyššie náklady ako pri dodaní náhradného tovaru. Ak kupujúci uplatní jeden z uvedených nárokov, nemôže bez súhlasu predávajúceho uplatňovať namiesto neho druhý nárok.

(3) Dokiaľ kupujúci neurčil, ktorý z nárokov uvedených v predchádzajúcom odseku uplatňuje, môže predávajúci vady tovaru odstrániť tým, že buď dodá náhradný tovar bez vád, alebo vadné výrobky opraví; opraviť vadné výrobky môže len v prípade, že tým kupujúcemu nespôsobí značné náklady, alebo ak tieto náklady predávajúci uhradí priamo.

(4) Ak predávajúci v primeranej dodatočnej lehote neodstráni vady tovaru podľa odsekov 1 alebo 2, kupujúci má nároky podľa ustanovení § 305 ods. 1 písm. c) a d). Ustanovenia § 289, § 305 ods. 2 a § 306 platia obdobne.

§ 308

Ak predávajúci dodal časť tovaru, ktorý mal byť predmetom dodávok, alebo ak iba časť dodaného tovaru nezodpovedala zmluve, kupujúci môže odstúpiť od zmluvy iba ohľadne tejto vadnej časti. Od celej zmluvy môže odstúpiť iba v prípade, že nesplnenie dodania tovaru ako celku predstavuje podstatné porušenie zmluvy. Ustanovenia § 305 až 307 nie sú tým dotknuté.

§ 309

Ak sa tovar predá ako „stojí a leží“ (úhrnkom) predávajúci nezodpovedá za jeho vady, okrem ak tovar nemá vlastnosti, ktoré predávajúci výslovne prisľúbil alebo ktoré si kupujúci výslovne vymienil.

§ 310

(1) Popri nároku z vád tovaru kupujúci má nárok na náhradu škody.

(2) Uspokojenie, ktoré možno dosiahnuť uplatnením niektorého z nárokov uvedených v § 305 až 307, nemožno dosiahnuť uplatnením nároku z iného právneho dôvodu.

§ 311

Kupujúci je povinný pri dodaní náhradného tovaru vrátiť predávajúcemu tovar nahradzovaný a je oprávnený požadovať od predávajúceho úhradu nákladov s tým spojených.

§ 312

Ak predávajúci dodá kupujúcemu väčšie množstvo tovaru, ako bol podľa zmluvy povinný, kupujúci môže tento nadbytočný tovar buď prijať, alebo bez zbytočného odkladu odmietnuť. Ak nadbytočné množstvo tovaru bez zbytočného odkladu neodmietne, platí, že ho prijal. Pri odmietnutí nadbytočného množstva tovaru má kupujúci nárok na náhradu škody podľa § 251 až 257; pri jeho prijatí je povinný zaň zaplatiť kúpnu cenu zodpovedajúcu kúpnej cene určenej v zmluve.

§ 313

(1) Ak kupujúci neuplatní na súde nároky zo zodpovednosti za vady tovaru do šiestich mesiacov a nároky na náhradu škody spôsobenej vadami tovaru najneskoršie do jedného roka od času, keď bolo odoslané oznámenie o vadách podľa ustanovení § 304, nemožno už tieto práva uplatňovať na súde, okrem ak predávajúci o vadách tovaru v čase jeho odovzdania vedel.

(2) Po uplynutí týchto lehôt kupujúci môže uplatniť nárok na zľavu z kúpnej ceny a na náhradu škody spôsobenej vadami tovaru iba námietkou proti nároku na zaplatenie kúpnej ceny vadného tovaru, ak včas a riadne vady oznámil (§ 304).

(3) Ak predávajúci o vadách tovaru v čase jeho odovzdania vedel, nemožno práva kupujúceho z vád tovaru uplatniť na súde po uplynutí troch rokov od času dodania, prípadne dôjdenia tovaru do miesta určenia.

(4) Uznanie záväzku zo zodpovednosti za vady tovaru nemá vplyv na plynutie lehôt ustanovených v odsekoch 1 až 3. Inak primerane platia ustanovenia o premlčaní.

§ 314
Záruka za akosť tovaru

(1) Zárukou za akosť tovaru predávajúci berie na seba záväzok, že odovzdá tovar, ktorý bude po určitý čas spôsobilý na dohodnuté použitie, inak pre obvyklý účel, alebo ktorý po určitý čas zachová dohodnuté, inak obvyklé vlastnosti.

(2) Záruku možno dohodnúť iba písomne.

(3) V pochybnostiach sa počíta čas podľa odseku 1 od dodania tovaru, prípadne dôjdenia tovaru do miesta určenia.

§ 315

Zodpovednosť zo záruky však nevzniká, ak nedostatok spôsobilosti tovaru alebo zachovania jeho vlastností, ktorých sa záruka týka, bol spôsobený tým, že sa s tovarom po jeho odovzdaní neodborne zaobchádzalo.

§ 316

Pre oznámenie nedostatku spôsobilosti tovaru alebo nedostatku zachovania jeho vlastností, ako aj pre uplatnenie a vymáhanie nárokov zo zodpovednosti za poskytnutú záruku za akosť tovaru platia primerane ustanovenia o vadách tovaru; ak však nedostatky spôsobilosti alebo zachovania vlastností tovaru neboli predávajúcemu oznámené najneskoršie tri mesiace po skončení záručnej lehoty, práva zo záruky za akosť tovaru zanikajú.

Odovzdanie dokladov

§ 317

(1) Predávajúci je povinný podľa podmienok zmluvy, inak podľa obchodných zvyklostí odovzdať kupujúcemu i doklady vzťahujúce sa na predaný tovar. Odovzdanie dokladov sa musí uskutočniť s náležitou starostlivosťou bez zbytočného odkladu po odovzdaní tovaru na mieste určenom v zmluve, inak v mieste odovzdania tovaru. Kupujúci je povinný riadne ponúknuté doklady prevziať.

(2) Ak sú doklady, týkajúce sa prepravy, potrebné na prevzatie tovaru alebo pre voľné nakladanie s ním, treba takéto doklady odovzdať bez zbytočného odkladu po ich vydaní, a to na dohodnutom mieste, inak v mieste, kde sa má platiť kúpna cena.

§ 318

Ak predávajúci podstatným spôsobom poruší zmluvu tým, že neodovzdá doklady včas alebo na určenom mieste, kupujúci je oprávnený určiť primeranú lehotu na odovzdanie s tým, že pri jej nedodržaní od zmluvy odstúpi.

§ 319

Ak predávajúci tým, že neodovzdal doklady včas a na určenom mieste, porušil zmluvu nepodstatným spôsobom, kupujúci má iba nárok na náhradu škody.

§ 320

(1) Neodovzdanie dokladov včas podľa § 317,pokiaľ sú tieto doklady potrebné na prevzatie tovaru alebo pre voľné nakladanie s ním, prípadne na použitie tovaru, má tie isté právne účinky ako porušenie povinnosti predávajúceho včas odovzdať tovar.

(2) Ak z účelu zmluvy známeho obidvom stranám pri uzavretí zmluvy nevyplýva niečo iné, považujú sa doklady týkajúce sa prepravy obstarávanej podľa § 335 predávajúcim za včas odovzdané, ak sa odovzdajú do času, keď tovar dôjde do miesta určenia alebo do času, keď tam podľa okolností prípadu mal dôjsť.

Nadobudnutie vlastníckeho práva

§ 321

Predávajúci je povinný umožniť kupujúcemu, aby nadobudol vlastnícke právo neobmedzené právami iných osôb.

§ 322

(1) K nadobudnutiu vlastníckeho práva k tovaru dochádza jeho odovzdaním na základe zmluvy.

(2) Nadobudnutiu vlastníckeho práva nebráni, ak k odovzdaniu tovaru nedošlo len preto, že tovar mal vady.

§ 323

Ak má predávajúci podľa zmluvy odovzdať tovar na prepravu alebo ak je predmetom zmluvy tovar prepravovaný, kupujúci nadobúda vlastnícke právo k tovaru až v čase, keď získal oprávnenie zásielkou nakladať.

§ 324

(1) Strany si môžu dohodnúť odchylný čas nadobudnutia vlastníckeho práva. Ak však vlastnícke právo má prejsť na kupujúceho až po čase, keď by ho nadobudol podľa § 322 alebo 323, musí sa táto výhrada vlastníckeho práva dojednať písomne.

(2) Ak sa zmluvou predávajúcemu prizná výhrada vlastníckeho práva a nie je dohodnuté, kedy má kupujúci vlastnícke právo nadobudnúť, má sa za to, že kupujúci sa stáva vlastníkom až úplným zaplatením kúpnej ceny.

Nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka

§ 325

Kupujúci získava vlastnícke právo i vtedy, ak predávajúci nie je vlastníkom predávaného tovaru, okrem ak v čase, keď malo dôjsť k nadobudnutiu vlastníckeho práva, kupujúci vedel, že predávajúci nie je vlastníkom a že nie je ani oprávnený tovarom nakladať.

§ 326

Kupujúci nadobudne spolu s vlastníckym právom k tovaru i práva s týmto vlastníckym právom spojené, pokiaľ tieto práva nie sú obmedzené na predávajúceho.

§ 327

Na kupujúceho prejdú s vlastníckym právom spojené povinnosti, o ktorých kupujúci pri nadobudnutí vlastníckeho práva vedel alebo vedieť musel.

§ 328

(1) Ak tovar kúpi niekoľko osôb spoločne, stávajú sa jeho spoluvlastníkmi. V pochybnostiach má sa za to, že podiely spoluvlastníkov sú rovnaké.

(2) To isté platí, ak vlastník predá iba časť veci.

§ 329

(1) Vlastník i spoluvlastník sú oprávnení domáhať sa ochrany proti tomu, kto ich neoprávnene ruší pri nakladaní tovarom podľa tohto zákona; najmä sa môžu domáhať vydania tovaru, ktorý je predmetom plnenia v právnom vzťahu upraveným týmto zákonom, od toho, kto ho neprávom zadržuje.

(2) Obdobné právo patrí tomu, kto je oprávnený mať vec pre vlastníka.

Zodpovednosť za právne vady tovaru

§ 330

Ak predávajúci nesplnil povinnosť ustanovenú mu v § 321 a kupujúci nadobudol vlastnícke právo k tovaru obmedzené právami iných osôb a toto obmedzenie zmluvou na seba neprevzal, alebo ak nenadobudol vlastnícke právo vôbec, tovar má právne vady.

§ 331

(1) Pri právnych vadách tovaru kupujúci je povinný upovedomiť bez zbytočného odkladu predávajúceho o uplatňovaných právach tretích osôb a môže žiadať, aby predávajúci v primeranej lehote právne vady odstránil.

(2) Ak tak predávajúci v primeranej lehote neurobí, môže kupujúci, ktorý predávajúceho včas o právnych vadách tovaru upovedomil, požadovať dodanie náhradného tovaru bez právnych vád; pri podstatnom porušení zmluvy, alebo ak predávajúci nedodal v primeranej lehote náhradný tovar, kupujúci môže tiež od zmluvy odstúpiť.

(3) Popri oprávneniach podľa predchádzajúcich odsekov kupujúci má nárok na náhradu škody spôsobenej právnymi vadami.

§ 332

Ak kupujúci neuplatní na súde nárok na náhradný tovar bez právnych vád do šiestich mesiacov a nárok na náhradu škody do jedného roka od času uplatnenia práv tretích osôb, nastávajú obdobne účinky ustanovené v § 313.

§ 333

Ustanovenia o právnych vadách použijú sa primerane i na prípady, keď užívanie tovaru alebo nakladanie s ním dotýka sa iných než vecných práv tretích osôb pôsobiacich i proti kupujúcemu, najmä práv súvisiacich s ochranou priemyslového vlastníctva.

§ 334
Vývozné povolenie

Predávajúci je povinný obstarať vývozné povolenie, prípadne prevozné povolenie do miesta plnenia, pokiaľ sú tieto povolenia predpísané na uskutočnenie dodania v čase plnenia bez ohľadu na to, či boli predpísané i v čase uzavretia zmluvy.

Odoslanie tovaru

§ 335

(1) Ak predávajúci má podľa zmluvy tovar odovzdať na prepravu, je povinný uzavrieť potrebnú zmluvu o preprave tovaru obvyklými dopravnými prostriedkami a za obvyklých podmienok tak, aby doprava tovaru mohla sa uskutočniť až do miesta určenia určeného v zmluve. Ak nie je dohodnuté, z ktorého miesta sa má tovar odoslať, môže ho predávajúci odoslať z ktoréhokoľvek miesta krajiny pôvodu tovaru alebo krajiny, kde je tovar uskladnený, pokiaľ bola táto krajina stranám známa pri uzavretí zmluvy, inak z ktoréhokoľvek miesta krajiny, v ktorej má predávajúci svoje sídlo (bydlisko) v čase uzavretia zmluvy.

(2) Ak má predávajúci odovzdať tovar na prepravu podľa odseku 1, a ak strany si nedohodli miesto určenia, má sa v pochybnostiach za to, že miestom určenia je miesto, v ktorom má kupujúci v čase uzavretia zmluvy svoje sídlo (bydlisko).

§ 336

Ak predávajúci nesplnením povinností ustanovených v § 335 porušil nepodstatným spôsobom zmluvnú povinnosť, kupujúci nemôže od zmluvy odstúpiť.

§ 337

Ak o to požiada kupujúci, predávajúci je povinný poskytnúť kupujúcemu všetky údaje potrebné na poistenie dopravy, pokiaľ nemá poistenie dojednať podľa zmluvy sám.

§ 338

Predávajúci je povinný bez zbytočného odkladu odovzdať kupujúcemu doklady a poskytnúť údaje potrebné na uplatnenie nárokov kupujúceho voči dopravcovi.

Oddiel 3
Povinnosti kupujúceho

§ 339

Kupujúci je povinný zaplatiť kúpnu cenu a prevziať dodaný tovar.

Určenie kúpnej ceny

§ 340

(1) Kupujúci je povinný zaplatiť dohodnutú kúpnu cenu.

(2) Ak cena v zmluve nie je určená a ak nie je ustanovený ani spôsob jej určenia, a ak je zmluva platná s prihliadnutím na § 276 ods.2, kupujúci zaplatí cenu, ktorú predávajúci spravidla za ten istý tovar docieľoval v čase uzavretia zmluvy, inak zaplatí cenu primeranú cenám docieľovaným pri obdobnom tovare v čase uzavretia zmluvy za obdobných zmluvných podmienok. Pri opakujúcich sa dodávkach toho istého tovaru má sa za to, že tovar sa má dodať za tú istú cenu a za tých istých dodacích podmienok ako v predošlej dodávke, okrem ak sa od uzavretia predošlej zmluvy podstatným spôsobom zmenili dovozné ceny v krajine kupujúceho.

§ 341

(1) Kupujúci je povinný zaplatiť kúpnu cenu v mene, v ktorej sa kúpna cena určila. V tej istej mene zmluvné strany v pochybnostiach platia náhradu škody vzniknutej z porušenia zmluvy.

(2) Ak právne predpisy krajiny dlžníka alebo iné právne predpisy, ktoré sa majú použiť, bránia plateniu v mene uvedenej v odseku 1, dlžník je povinný nahradiť škodu, ktorá tým druhej strane vznikne.

§ 342

Ak je kúpna cena dojednaná v určitej mene a kupujúci má podľa zmluvy alebo právnych predpisov platiť v inej mene, je pre menový prepočet rozhodujúci pomer platný v čase platenia kúpnej ceny. Ustanovenie § 341 ods.2 platí primerane.

§ 343

(1) Ak je kúpna cena určená v inej mene ako v mene štátu, v ktorom má sídlo (bydlisko) predávajúci, a ak sa vzájomný pomer týchto mien zmenil o viac ako 10 %, mení sa v rovnakom pomere i kúpna cena.

(2) O tom, ktoré menové kurzy sú rozhodujúce, platí ustanovenie § 403 ods.2.

§ 344

Ak je zlatý obsah menovej jednotky, v ktorej je kúpna cena určená, v čase platenia kúpnej ceny zmenený o viac ako 10 % v porovnaní so zlatým obsahom tejto jednotky v čase uzavretia zmluvy, mení sa v rovnakom pomere i kúpna cena.

§ 345

Ak možno zároveň použiť ustanovenia § 343 a 344, použije sa to z obidvoch ustanovení, ktoré má za následok väčšiu zmenu kúpnej ceny.

§ 346

Ustanovenia § 343 až 345 použijú sa primerane i v prípade premeny meny, v ktorej sa má kúpna cena platiť, na menu inú.

§ 347

(1) Ak je cena určená podľa váhy tovaru, v prípade pochybnosti rozhoduje čistá váha.

(2) Dovozné clo a poplatky spojené s dovozom znáša kupujúci, zatiaľ čo vývozné clo a poplatky spojené s vývozom znáša predávajúci. Ak podľa zmluvy má predávajúci znášať dovozné clo alebo iné poplatky týkajúce sa dovozu tovaru a po uzavretí zmluvy dôjde k ich zvýšeniu, zvyšuje sa kúpna cena o rozdiel sadzieb platných v čase uzavretia zmluvy a v určenom čase plnenia, pokiaľ ju predávajúci skutočne zaplatil. To isté platí obdobne pri znížení dovozného cla a iných poplatkov, týkajúcich sa dovozu tovaru, ktoré má znášať predávajúci.

Miesto a čas platenia kúpnej ceny

§ 348

(1) Kupujúci je povinný zaplatiť predávajúcemu kúpnu cenu na svoj náklad a nebezpečenstvo na dohodnutom mieste, inak v mieste sídla (bydliska) predávajúceho. Ak po uzavretí zmluvy sa zmení sídlo (bydlisko) predávajúceho, predávajúci znáša zvýšené nebezpečenstvo a náklady doručenia kúpnej ceny, ktoré tým kupujúcemu vzniknú.

(2) Ak sa má kúpna cena platiť pri odovzdaní tovaru alebo dokumentov, miestom platenia je miesto odovzdania tovaru, prípadne dokumentov.

(3) Osobitná výzva na zaplatenie kúpnej ceny nie je potrebná.

§ 349

Ak sa má kúpna cena platiť akreditívom alebo šekom, považuje sa za zaplatenú až splnením záväzku peňažného ústavu z akreditívu alebo šeku voči predávajúcemu.

Dôsledky omeškania s platením kúpnej ceny

§ 350

(1) Ak kupujúci nezaplatil kúpnu cenu alebo jej časť podľa určených podmienok a porušil tým zmluvu podstatne, predávajúci môže kedykoľvek od zmluvy odstúpiť bez toho, že by bol povinný určiť kupujúcemu dodatočnú lehotu na platenie.

(2) V pochybnostiach má sa za to, že včasné nezaplatenie kúpnej ceny je podstatným porušením zmluvy.

§ 351

Ak kupujúci porušil tým, že nezaplatil kúpnu cenu alebo jej časť podľa určených podmienok, zmluvu nepodstatne, predávajúci je povinný poskytnúť kupujúcemu dodatočnú lehotu na platenie, po márnom uplynutí ktorej môže od zmluvy odstúpiť. Bez poskytnutia tejto lehoty alebo pred jej uplynutím môže však predávajúci od zmluvy odstúpiť, ak mu v súvislosti s omeškaním kupujúceho hrozia neúmerne vysoké náklady alebo značná škoda.

§ 352

Predávajúci môže odstúpiť od zmluvy, len dokiaľ kupujúci nezaplatí kúpnu cenu.

Zabezpečenie zaplatenia kúpnej ceny

§ 353

Ak sa dohodlo zabezpečenie zaplatenia kúpnej ceny, kupujúci je povinný odovzdať predávajúcemu v dohodnutom čase alebo zodpovedajúcom účelu zmluvy, inak pred odovzdaním tovaru, všetky doklady preukazujúce, že zaplatenie kúpnej ceny bolo zabezpečené podľa zmluvy.

§ 354

(1) Ak sa doklady ustanovené v § 353 neodovzdajú predávajúcemu včas, môže predávajúci odoprieť odovzdať tovar pred ich predložením. Ak sa tým podstatne poruší zmluva, predávajúci môže po uplynutí primeranej dodatočnej lehoty, ktorú kupujúcemu poskytol, od zmluvy odstúpiť.

(2) Ak je zabezpečenie, ktorého sa doklady týkajú, jediným zabezpečením zaplatenia kúpnej ceny, má sa za to, že zmluva bola porušená podstatným spôsobom.

§ 355

(1) Ak zaniklo zabezpečenie zaplatenia kúpnej ceny pred tým, ako predávajúci, ktorý je v omeškaní, svoj záväzok splnil, je kupujúci, ktorý nie je oprávnený od zmluvy odstúpiť alebo ktorý toto svoje oprávnenie nevyužil, povinný obstarať nové zabezpečenie toho istého druhu. Výdavky s tým spojené je oprávnený požadovať od predávajúceho.

(2) Pokiaľ kupujúci zaplatenie kúpnej ceny znovu nezabezpečí a nedostatok zabezpečenia by znamenal podstatné porušenie zmluvy, predávajúci môže odstúpiť od zmluvy a žiadna zo strán nemá nárok na náhradu škody pre nesplnenie zmluvy. Nárok na náhradu škody pre nesplnenie záväzku však má kupujúci, ak preukáže, že zriadenie nového zabezpečenia podľa odseku 1 bolo nemožné.

§ 356
Závdavok na kúpnu cenu

(1) Pri platení kúpnej ceny alebo jej časti vopred považuje sa vopred zaplatená suma až do štvrtiny kúpnej ceny za závdavok.

(2) Závdavok prepadne v prospech predávajúceho, ak záväzkový vzťah zanikol pre nezaplatenie kúpnej ceny alebo pre neprevzatie tovaru kupujúcim. Predávajúci môže požadovať náhradu škody, len pokiaľ presahuje výšku závdavku.

Prevzatie tovaru

§ 357

(1) Kupujúci je povinný prevziať tovar a na tento účel včas poskytnúť spolupôsobenie potrebné na to, aby predávajúci mohol tovar odovzdať a po odovzdaní zariadiť všetko potrebné na prijatie tovaru.

(2) Ak neposkytnutie potrebného spolupôsobenia alebo neprevzatie tovaru má povahu podstatného porušenia zmluvy alebo ak správanie kupujúceho spôsobí odôvodnené obavy predávajúceho, že kupujúci nezaplatí včas kúpnu cenu, môže predávajúci odstúpiť od zmluvy po márnom poskytnutí primeranej dodatočnej lehoty na prevzatie tovaru.

§ 358

Kupujúci nemôže odmietnuť čiastočné plnenie, pokiaľ to neodporuje povahe tovaru alebo nie je v rozpore s účelom zmluvy, ktorý bol alebo musel byť predávajúcemu známy v čase uzavretia zmluvy.

§ 359

Pokiaľ je kupujúci podľa zmluvy oprávnený určiť dodatočne po uzavretí zmluvy formu, veľkosť alebo iné vlastnosti tovaru (predaj podľa špecifikácie) a toto právo v dohodnutej, inak v primeranej lehote nevyužije, predávajúci mu môže poskytnúť na tento účel dodatočnú primeranú lehotu alebo navrhnúť vhodnú špecifikáciu. Ak kupujúci ani potom v primeranej lehote predávajúcemu potrebné údaje neoznámi, predávajúci je oprávnený od zmluvy odstúpiť alebo plniť podľa špecifikácie, ktorú sám kupujúcemu navrhol.

§ 360

Kupujúci je povinný včas obstarať úradné povolenie, ktoré je potrebné na uskutočnenie dovozu tovaru alebo na zaplatenie kúpnej ceny s príslušenstvom bez ohľadu na to, či nevyhnutnosť takéhoto úradného povolenia bola určená pred uzavretím zmluvy alebo po ňom. Ak kupujúci nesplní túto povinnosť, predávajúci je oprávnený po márnom uplynutí dodatočnej primeranej lehoty od zmluvy odstúpiť.

Oddiel 4
Spoločné ustanovenia o povinnostiach predávajúceho a kupujúceho

§ 361

(1) Ak nie je v zmluve o vzťahu medzi plnením kupujúceho a predávajúceho ustanovené nič iné, musí sa zaplatenie kúpnej ceny a odovzdanie tovaru uskutočniť súčasne; kupujúci však nie je povinný zaplatiť kúpnu cenu, pokiaľ mu bola odopretá možnosť preskúmať dodaný tovar.

(2) Ak možno tovar prevziať alebo ním nakladať iba na základe dokladov, kupujúci je povinný kúpnu cenu zaplatiť pri ich prevzatí a nie je oprávnený odmietať zaplatenie kúpnej ceny z dôvodu, že si nemohol tovar prezrieť.

(3) V prípadoch upravených v odseku 1 a 2 predávajúci je oprávnený odložiť odovzdanie tovaru, prípadne príslušných dokladov, až do zaplatenia kúpnej ceny a kupujúci je oprávnený odložiť zaplatenie kúpnej ceny až do času odovzdania tovaru alebo dokladov umožňujúcich nakladanie tovarom.

§ 362

Ak predávajúci má podľa zmluvy tovar odoslať do miesta určenia, ktoré nie je miestom odovzdania tovaru, a zaplatenie kúpnej ceny nie je určené na neskorší čas, ako je čas odovzdania tovaru, predávajúci môže odložiť odoslanie tovaru, dokiaľ sa mu kúpna cena nezaplatí, ak mu zmluva o preprave nezachováva právo nakladať tovarom počas dopravy. Ak zmluva o preprave predávajúcemu umožňuje nakladať tovarom počas prepravy, predávajúci môže odmietnuť vydanie tovaru v mieste určenia, dokiaľ sa mu kúpna cena nezaplatí.

§ 363

(1) Predávajúci môže odoprieť odovzdanie tovaru i v prípade, že sa malo uskutočniť pred zaplatením kúpnej ceny, ak majetkové pomery kupujúceho spôsobujú dôvodné obavy predávajúceho, že kúpna cena nebude včas zaplatená, okrem ak kupujúci poskytne dostatočné zabezpečenie riadneho zaplatenia kúpnej ceny.

(2) To isté platí, ak kupujúci je v omeškaní s platením kúpnej ceny za iný tovar dodaný predávajúcim.

§ 364

(1) Ak sa predávajúci dozvedel až po odoslaní tovaru o skutočnosti oprávňujúcej ho odložiť odovzdanie tovaru môže požiadať toho, kto má tovar u seba v súvislosti s prepravou, aby tovar nevydával kupujúcemu, a to i v prípade,že kupujúci už dostal doklad, ktorý ho oprávňuje na prevzatie tovaru.

(2) Toto oprávnenie predávajúci nemôže použiť, ak vydanie tovaru požaduje tretia osoba, ktorá riadnym spôsobom nadobudla doklad, na základe ktorého možno tovarom nakladať, okrem ak tretia osoba vedela alebo vedieť musela, že predávajúci je prevodom poškodzovaný.

§ 365

Ak kupujúci je podľa zmluvy zaviazaný zaplatiť kúpnu cenu alebo jej časť pred odovzdaním tovaru, môže toto platenie odoprieť, ak majetkové pomery predávajúceho spôsobujú dôvodné obavy kupujúceho, že predávajúci tovar neodovzdá včas, okrem ak predávajúci mu poskytne dostatočnú zábezpeku.

§ 366
Náklady

Náklady spojené s odovzdaním tovaru uhrádza predávajúci; všetky ďalšie náklady idú na ťarchu kupujúceho.

Starostlivosť o neprevzatý tovar

§ 367

Pri omeškaní kupujúceho s prevzatím tovaru alebo so zaplatením kúpnej ceny je predávajúci, dokiaľ od zmluvy neodstúpi, povinný sa postarať o bezpečné uloženie tovaru na účet a nebezpečenstvo kupujúceho; predávajúci je oprávnený odmietnuť vydanie takto uloženého tovaru kupujúcemu, dokiaľ sa mu neuhradia náklady spojené s uložením tovaru.

§ 368

(1) Kupujúci, ktorého povinnosť prijať tovar zanikla po jeho odoslaní, je povinný sa postarať o bezpečné uloženie tovaru na účet a nebezpečenstvo predávajúceho, ak získal právo tovarom nakladať a ak sa kupujúci môže postarať o uloženie tovaru bez zaplatenia kúpnej ceny. Kupujúci je povinný umožniť predávajúcemu, aby mohol tovarom nakladať.

(2) Ak kupujúci dôvodne odmieta prevziať tovar, ktorý už dostal, je povinný sa postarať na účet a nebezpečenstvo predávajúceho o jeho bezpečné uloženie a v prípade potreby o zaslanie tovaru do miesta, ktoré mu oznámil predávajúci.

(3) Kupujúci môže tovar uložený podľa odseku 1 alebo 2 predávajúcemu zadržiavať, pokiaľ sa mu neuhradia náklady spojené s uložením alebo odoslaním tovaru.

§ 369

Strana, ktorá je povinná podľa ustanovení § 367 a 368 postarať sa o uloženie tovaru, môže tovar po predchádzajúcom upozornení druhej strany a márnom určení primeranej lehoty na jej účet aj predať.

§ 370

(1) Ak ide o tovar majúci bežnú cenu, môže strana, ktorá je povinná sa postarať o uloženie tovaru, dať ho predať iba na verejnej dražbe. Ostatný tovar môže predať z voľnej ruky; ak však druhá strana dokáže, že ten, kto tovar predal, mohol dosiahnuť vyššiu cenu, je oprávnená požadovať túto vyššiu cenu.

(2) Ak bezprostredne hrozí značná škoda na tovare alebo ak ide o tovar, s uložením ktorého by boli spojené neprimerane vysoké náklady alebo iné ťažkosti, je osoba, ktorá má povinnosť tovar uložiť, povinná prikročiť k jeho predaju i bez predchádzajúceho upozornenia.

Osobitné ustanovenia o odstúpení od kúpnej zmluvy

§ 371

S vrátením kúpnej ceny predávajúci je povinný zaplatiť i úroky zo zaplatenej kúpnej ceny podľa úradnej eskontnej sadzby platnej na území, kde má svoje sídlo (bydlisko). Ak tam takáto sadzba nie je určená, predávajúci je povinný zaplatiť úrok vo výške ustanovenej v § 428.

§ 372

Kupujúci nie je oprávnený odstúpiť od zmluvy, ak nemôže predávajúcemu vrátiť tovar v stave, v akom mu bol dodaný.

§ 373

Ustanovenie § 372 neplatí

a) ak na tovare alebo jeho časti vznikla škoda v dôsledku vád tovaru, pre ktoré došlo k odstúpeniu od zmluvy, a kupujúci škode na tovare nemohol zabrániť,

b) ak tovar alebo jeho časť sa v rámci obvyklého užívania spotrebovala alebo spracovala pred tým, než boli vady zistené,

c) ak nemožnosť vrátiť tovar v stave, v akom bol dodaný kupujúcemu, nebola spôsobená kupujúcim alebo osobou, za ktorú kupujúci zodpovedá.

§ 374

V prípade § 373 písm. b) kupujúci stráca nárok na vrátenie kúpnej ceny zodpovedajúcej spotrebovanej, prípadne spracovanej časti tovaru, okrem ak použitie tovaru mu neprinieslo žiadny hospodársky prospech.

§ 375

Ak nastane nemožnosť vrátiť tovar v stave, v akom bol kupujúcemu dodaný, až po jeho odstúpení od zmluvy, stane sa toto odstúpenie neúčinným, ak túto nemožnosť vrátenia tovaru spôsobil kupujúci alebo osoba, za ktorú zodpovedá.

§ 376

Nárok kupujúceho na náhradu škody zostáva zachovaný, i keď kupujúci stratil podľa § 372 právo odstúpiť od zmluvy alebo sa toto odstúpenie stalo neúčinným (§ 375).

Rozsah náhrady škody

§ 377

(1) Strana, ktorá odstúpila od zmluvy, má voči druhej strane nárok na náhradu škody zodpovedajúcej rozdielu medzi cenou určenou v zmluve a bežnou cenou tovaru platnou v čase, keď mohla najskôr od zmluvy odstúpiť. Popri tom má odstúpivšia strana nárok na úhradu skutočných a účelne vynaložených nákladov vzniknutých jej z nesplnenia záväzku druhej strany.

(2) Bežnou cenou sa rozumie cena platná na trhu, na ktorý by sa kupujúci za obvyklých okolností obrátil, aby kúpil, alebo predávajúci, aby predal dohodnutý tovar.

(3) Ak však kupujúci uskutočnil náhradnú kúpu alebo predávajúci náhradný predaj a postupoval pri tom s náležitou starostlivosťou, pre výpočet škody je rozhodujúca cena pri náhradnom obchode skutočne docielená.

(4) Ak predmetom zmluvy je tovar, ktorý nemá bežnú cenu, má strana, ktorá od zmluvy odstúpila, nárok na náhradu skutočne vzniknutej škody.

§ 378

Nárok na náhradu škody, určený podľa § 377, nesmie prevyšovať nárok na náhradu skutočne vzniknutej škody podľa § 251 až 257.

§ 379

Strana, ktorá odstúpila od zmluvy, je povinná urobiť všetko, aby rozsah škody spôsobenej nesplnením zmluvy druhou stranou bol čo najmenší, najmä včas sa usilovať o náhradnú kúpu

alebo náhradný predaj; inak má druhá strana nárok na primerané zníženie záväzku nahradiť škodu.

Prechod nebezpečenstva

§ 380

(1) Nebezpečenstvo škody na tovare prechádza na kupujúceho odovzdaním tovaru bez ohľadu na čas, kedy kupujúci nadobúda vlastnícke právo, a bez ohľadu na to, či platnosť zmluvy je viazaná podmienkou. Strany si môžu dohodnúť, že nebezpečenstvo škody na tovare určenom podľa druhu prejde na kupujúceho pred odovzdaním tovaru, len ak je tento tovar v čase uzavretia zmluvy alebo pred určeným časom prechodu nebezpečenstva dostatočne oddelený a označený pre rozlíšenie od iného tovaru.

(2) Ak nedôjde k odovzdaniu podľa odseku 1 len preto, že tovar má vady, prechádza nebezpečenstvo škody na tovare v čase, v ktorom by k tomuto prechodu došlo, keby tovar vady nemal, ak kupujúci, hoci je na to oprávnený, bez zbytočného odkladu od zmluvy neodstúpi alebo nepožiada o dodanie náhradného tovaru alebo ak kupujúci takéto oprávnenie nemá; inak prechádza na kupujúceho nebezpečenstvo škody na tovare dodaním náhradného tovaru bez vád.

(3) Kupujúci, na ktorého prešlo nebezpečenstvo škody na tovare, je povinný zaplatiť plnú kúpnu cenu, ak došlo k strate, zničeniu, poškodeniu alebo znehodnoteniu tovaru po čase prechodu nebezpečenstva, a to bez ohľadu na to, z akých príčin škoda vznikla, okrem ak ju spôsobil predávajúci. Kupujúci nie je oprávnený od zmluvy odstúpiť alebo uplatňovať nárok na náhradu škody, ak predávajúci nesplnil svoj záväzok pre škodu na tovare vzniknutú po prechode nebezpečenstva škody na tovare na kupujúceho.

§ 381

(1) Nebezpečenstvo škody na tovare prechádza na kupujúceho i vtedy, ak kupujúci je v omeškaní s prevzatím tovaru.

(2) Na prechod nebezpečenstva podľa odseku 1 pri tovare určenom podľa druhu je potrebné, aby tovar bol oddelený od ostatného tovaru a zreteľne označený ako tovar určený na splnenie určitej zmluvy a aby predávajúci kupujúceho o spôsobe uloženia tovaru upovedomil.

§ 382

Ak sa v čase uzavretia zmluvy tovar už prepravuje (tovar na ceste), prechádza nebezpečenstvo škody na tovare na kupujúceho okamihom odovzdania tovaru prvému dopravcovi, ak sú zároveň splnené podmienky pre odovzdanie tovaru. Ak predávajúci pri uzavretí zmluvy vedel alebo musel vedieť, že už došlo ku škode na tovare, túto škodu znáša predávajúci.

§ 383

Zmluvné dojednanie určujúce miesto, kam predávajúci uhradzuje dopravné náklady, neznamená v pochybnostiach určenie miesta prechodu nebezpečenstva škody na tovare.

§ 384

Pri zmiešaných hromadných zásielkach, ktoré obsahujú tovar určený pre niekoľko kupujúcich, prechádza nebezpečenstvo škody na tovare na každého z kupujúcich v pomere k jeho podielu na hromadnej zásielke, len čo došlo k odovzdaniu tovaru jeho odovzdaním prvému dopravcovi; predávajúci je však povinný kupujúceho upovedomiť o odoslaní hromadnej zásielky.

DIEL II
Osobitné dojednania v kúpnej zmluve

Oddiel 1
Právo späťkúpy

§ 385

Ak sa strany písomne dohodnú o zriadení práva späťkúpy, predávajúci je oprávnený požadovať od kupujúceho vrátenie predaného tovaru, ak sa kupujúcemu vráti kúpna cena.

§ 386

(1) Predávajúci musí vyhlásiť, že uplatňuje právo späťkúpy v tej istej forme, v akej sa uzavrela kúpna zmluva, a to, ak nie je dohodnuté nič iné, do jedného roka od odovzdania veci kupujúcemu, inak právo späťkúpy zaniká.

(2) Ak predávajúci využije právo späťkúpy, kupujúci musí vrátiť tovar bez zbytočného odkladu a každá strana má práva a povinnosti, ktoré mala druhá strana z pôvodnej kúpnej zmluvy.

§ 387

(1) Ak sa právo späťkúpy týka tovaru určeného podľa druhu, uplatnením tohto práva vzniká kupujúcemu záväzok vrátiť tovar toho istého druhu.

(2) Ak sa právo späťkúpy týka tovaru jednotlivo určeného, kupujúci nesmie s tovarom nakladať takým spôsobom, ktorý by znemožňoval výkon práva späťkúpy, a je povinný vrátiť tovar, ktorý kúpil, v nezhoršenom stave.

Oddiel 2
Právo späťpredaja

§ 388

Ak sa strany písomne dohodnú o zriadení práva späťpredaja, kupujúci môže tovar jednotlivo určený vrátiť a požadovať vrátenie kúpnej ceny; inak pre právo späťpredaja obdobne platia ustanovenia o práve späťkúpy.

Oddiel 3
Kúpa na skúšku

§ 389

(1) Kúpa na skúšku vzniká uzavretím kúpnej zmluvy s podmienkou, že kupujúci do uplynutia skúšobnej doby tovar schváli. Ak skúšobná doba nie je v zmluve určená, predávajúci je oprávnený určiť po vyjadrení kupujúceho primeranú lehotu.

(2) Ak došlo k odovzdaniu tovaru kupujúcemu, platí, len čo skúšobná doba uplynula, že kupujúci tovar schválil, pokiaľ v tejto dobe neoznámil predávajúcemu, že tovar odmieta. V ostatných prípadoch platí podmienka za zmarenú uplynutím skúšobnej doby, pokiaľ v nej kupujúci neoznámil predávajúcemu, že tovar schvaľuje.

Oddiel 4
Výhrada výhodnejšieho predaja

§ 390

(1) Ak predávajúci uzavrie zmluvu s tým, že je oprávnený predať tovar inému kupujúcemu za výhodnejších podmienok, má sa za to, že zmluva sa uzavrela s odkladacou podmienkou. Zmluva nadobudne účinnosť, ak predávajúci neoznámi v dohodnutej lehote, alebo ak lehota nebola dohodnutá, v primeranej lehote danej kupujúcim, že hodlá tovar predať inému kupujúcemu za výhodnejších podmienok.

(2) Či ide o predaj za výhodnejších podmienok, patrí posúdiť predávajúcemu a kupujúci nie je oprávnený požadovať preukaz o podmienkach zmluvy, ktoré s novým kupujúcim predávajúci dojednal. Predávajúci je oprávnený dať inému záujemcovi prednosť, i keby pôvodný kupujúci ponúkol podmienky rovnako výhodné alebo výhodnejšie, je však povinný preukázať, že tovar predal.

Oddiel 5
Výhrada výhodnejšej kúpy

§ 391

Ak kupujúci uzavrie zmluvu s tým, že je oprávnený kúpiť tovar toho istého druhu u iného predávajúceho za výhodnejších podmienok, na určenie práv a povinností strán platia obdobne ustanovenia o výhrade výhodnejšieho predaja.

Oddiel 6
Predkupné právo

§ 392

(1) Kto predá tovar s výhradou, že mu ho kupujúci ponúkne na kúpu, keby ho chcel predať, má predkupné právo.

(2) V prípade pochybností má sa za to, že predkupné právo sa dojednalo na dobu piatich rokov.

(3) Účastníci si môžu predkupné právo dojednať i bez súvislosti s kúpnou zmluvou.

§ 393

Ak strany dohodnú, že predkupné právo pôsobí i voči tretím osobám, môže osoba oprávnená z predkupného práva požadovať vydanie tovaru od tretej osoby, ktorá ho nadobudla, ak tretia osoba o predkupnom práve vedela a ak predávajúci jej ponúkne to isté, čo bolo naposledy zaplatené.

§ 394

(1) Oprávnená osoba je povinná do tridsiatich dní od času, keď jej zaviazaný oznámil zmluvné podmienky ponúkané treťou osobou, záväzne vyhlásiť, či využíva svoje predkupné právo. Ak tieto zmluvné podmienky v tejto lehote neprijme, alebo do ďalších tridsiatich dní po prijatí návrhu na využitie predkupného práva nezloží v prospech zaviazaného kúpnu cenu, predkupné právo zanikne.

(2) Ak predkupné právo sa zriadilo v súvislosti s kúpnou zmluvou, ktorá sa uzavrela v písomnej forme, písomnú formu musí mať i návrh na využitie predkupného práva a vyjadrenie oprávneného.

Oddiel 7
Dojednanie o zákaze ďalšieho vývozu

§ 395

Ak je v kúpnej zmluve písomne dohodnuté, že sa kupujúcemu zakazuje ďalší vývoz (reexport) kúpeného tovaru, kupujúci zodpovedá predávajúcemu pre prípad, že by tovar ktokoľvek vyviezol z určenej oblasti. Kupujúci je povinný nahradiť predávajúcemu škodu spôsobenú mu porušením tohto záväzku bez ohľadu na to, či tovar ďalej vyviezol sám alebo či ho vyviezla iná osoba, a bez ohľadu na to, či kupujúci ďalšieho nadobúdateľa tovaru potrebným spôsobom zaviazal.

§ 396

Kupujúci, ktorý prevzal záväzok tovar ďalej nevyvážať, je povinný na vyzvanie predávajúceho bez zbytočného odkladu preukázať, že tovar nebol z určenej oblasti vyvezený.

§ 397

Ak je pochybné, z ktorého územia je ďalší vývoz zakázaný, má sa za to, že je to územie štátu,v ktorom je miesto určenia tovaru, ktorého sa zákaz týka; ak zmluva neobsahuje miesto určenia, má sa za to, že je to územie štátu, v ktorom má kupujúci sídlo (bydlisko).

Oddiel 8
Dojednanie o obmedzení predaja

§ 398
Základné ustanovenie

(1) Dojednaním o obmedzení predaja sa predávajúci zaväzuje, že nebude predávať určitý tovar určeným zákazníkom alebo do určenej oblasti krajiny sídla kupujúceho, alebo že bude takto predávať tovar len v obmedzenej miere.

(2) Toto dojednanie musí sa dohodnúť písomne a jeho platnosť je závislá od platnosti kúpnej zmluvy, ktorej je súčasťou alebo v súvislosti s ktorou bolo dohodnuté.

§ 399

Záväzok predávajúceho zaniká, ak kupujúci poruší svoje povinnosti z kúpnej zmluvy. Ak nie je určená lehota, po ktorú je predaj obmedzený, alebo ak si strany dojednajú lehotu dlhšiu ako dva roky, zaniká uplynutím lehoty dvoch rokov od odovzdania tovaru.

§ 400

Ak predávajúci poruší svoje povinnosti z dojednania o obmedzení predaja, kupujúci je oprávnený požadovať náhradu škody; nemôže však z tohto dôvodu odstúpiť od kúpnej zmluvy.

Oddiel 9
Osobitné dojednanie o cene

Kĺzavá doložka

§ 401

(1) Ak strany pri určení ceny dojednajú, že určená cena sa má dodatočne upraviť so zreteľom na cenové zložky výrobných nákladov, a nedojednajú, na ktoré zložky týchto nákladov sa má prizerať, mení sa kúpna cena v pomere k cenovým zmenám hlavných surovín potrebných na výrobu predávaného tovaru.

(2) Ak strany nedojednajú,ktorý čas je rozhodujúci pre posudzovanie cenových zmien, prihliada sa na ceny rozhodujúcich výrobných nákladov v čase uzavretia zmluvy a v určenom čase plnenia predávajúceho. Ak je čas plnenia určený na určité obdobie, rozhodujúci je čas skutočného včasného plnenia, inak koniec určeného obdobia.

§ 402

Strana, ktorá sa chce dovolávať zmeny kúpnej ceny na základe kĺzavej doložky, musí druhej strane pred odovzdaním tovaru oznámiť úpravu kúpnej ceny s náležitým odôvodnením.

§ 403
Menová doložka

(1) Ak zmluva určuje, že dohodnutá kúpna cena sa rozumie pri určitom kurze meny vo vzťahu k inej mene, a ak po uzavretí zmluvy dôjde k zmene kurzového pomeru obidvoch mien, kupujúci je povinný zaplatiť kúpnu cenu zníženú alebo zvýšenú v rovnakom pomere, v akom sa zmenil kurzový pomer obidvoch mien.

(2) Ak nie je v zmluve vyjadrené, ktoré menové kurzy sú rozhodujúce, má sa za to , že sú rozhodujúce úradné stredné kurzy platné v krajine sídla (bydliska) kupujúceho jednak v čase uzavretia zmluvy, jednak v čase platenia kúpnej ceny.

§ 404
Zlatá doložka

Ak zmluva určuje, že kúpna cena sa rozumie pri určitom zlatom obsahu menovej jednotky, v ktorej je kúpna cena dojednaná, a ak dôjde k zmene zlatého obsahu tejto menovej jednotky po uzavretí zmluvy, kupujúci je povinný zaplatiť kúpnu cenu zníženú alebo zvýšenú tak, aby kúpna cena vyjadrená v zlate zostala bezo zmeny. Pre porovnanie zmeny zlatého obsahu je rozhodujúci zlatý obsah menovej jednotky uvedený v zmluve, inak zlatý obsah menovej jednotky, aký bol v čase uzavretia zmluvy.

DIEL III
Zmluvy uzavierané v súvislosti s kúpnou zmluvou

Oddiel 1
Zmluva o výhradnom predaji

§ 405
Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o výhradnom predaji sa dodávateľ písomne zaväzuje, že tovar uvedený v zmluve bude v určitej oblasti dodávať iba určitému odberateľovi.

(2) Ak nie je v zmluve o výhradnom predaji určená oblasť alebo tovar, na ktorý sa výhradný predaj vzťahuje, zmluva je neplatná.

§ 406

Jednotlivé predaje tovaru v rámci zmluvy o výhradnom predaji sa uskutočňujú na základe samostatných kúpnych zmlúv. Časť obsahu týchto zmlúv môže sa dohodnúť už v zmluve o výhradnom predaji.

§ 407

Ak nie je v zmluve o výhradnom predaji určené, na aký čas sa uzaviera, zmluva zaniká po uplynutí jedného roka od jej uzavretia. Ak je zo zmluvy zrejmé, že ju strany zamýšľali uzavrieť na neurčitý čas, môže ju ktorákoľvek zo strán kedykoľvek ukončiť jednomesačnou výpoveďou.

§ 408

Dodávateľ nesmie po čas platnosti zmluvy dodávať určený tovar priamo ani nepriamo do oblasti uvedenej v zmluve nikomu inému než výhradnému odberateľovi uvedenému v zmluve o výhradnom predaji, prípadne ďalším osobám v nej uvedeným. Zriadenie práva výhradného predaja nepozbavuje dodávateľa oprávnenia vykonávať propagáciu a prieskum trhu vo vyhradenej oblasti.

§ 409

(1) Ak výhradný odberateľ nedodržal časové rozvrhnutie odberu tovaru predpokladané v zmluve alebo ak odoberá tovar, ktorý je predmetom zmluvy o výhradnom predaji, od iného dodávateľa, hoci sa mu toto právo v zmluve nepriznalo, dodávateľ môže od zmluvy odstúpiť.

(2) Ak dodávateľ v rozpore so zmluvou o výhradnom predaji dodáva dohodnutý tovar iným odberateľom, môže odberateľ odstúpiť od zmluvy.

Oddiel 2
Zmluva o výhradnom odbere

§ 410
Základné ustanovenie

Zmluvou o výhradnom odbere sa odberateľ písomne zaväzuje, že tovar uvedený v zmluve bude odoberať iba od určitého dodávateľa.

§ 411

Jednotlivé kúpy tovaru v rámci zmluvy o výhradnom odbere sa uskutočňujú na základe samostatných kúpnych zmlúv. Časť obsahu týchto kúpnych zmlúv môže sa dohodnúť už v zmluve o výhradnom odbere.

§ 412

Ak nie je v zmluve o výhradnom odbere určené, na aký čas sa uzaviera, zmluva zaniká po uplynutí jedného roka od jej uzavretia. Ak je zo zmluvy zrejmé, že strany zamýšľali ju uzavrieť na neurčitý čas, môže ju ktorákoľvek zo strán kedykoľvek ukončiť jednomesačnou výpoveďou.

§ 413

Odberateľ nesmie po čas platnosti zmluvy odoberať určený tovar bez súhlasu výhradného dodávateľa priamo alebo nepriamo od nikoho iného, než od výhradného dodávateľa, prípadne od iných osôb uvedených v zmluve.

§ 414

(1) Odberateľ môže od zmluvy odstúpiť, ak výhradný dodávateľ nedodáva tovar v rozsahu určenom v zmluve alebo ak jeho dodávky nie sú primerané odberovým možnostiam odberateľa a rozsah dodávok nie je v zmluve bližšie určený.

(2) Ak odberateľ v rozpore so zmluvou odoberá určený tovar od iných dodávateľov, výhradný dodávateľ môže od zmluvy odstúpiť.

Oddiel 3
Zmluva o prednostnom odbere

§ 415
Základné ustanovenie

Zmluvou o prednostnom odbere sa odberateľ písomne zaväzuje, že bude prednostne odberať určitý tovar od určitého dodávateľa podľa svojej potreby.

§ 416

Odberateľ je podľa zmluvy o prednostnom odbere povinný pred uzavretím kúpnej zmluvy týkajúcej sa dohodnutého tovaru s inými dodávateľmi upovedomiť prednostného dodávateľa o zmluvných podmienkach ponúkaných inými dodávateľmi. Toto oznámenie má povahu záväzného návrhu odberateľa na uzavretie kúpnej zmluvy za zhodných zmluvných podmienok. Ak prednostný dodávateľ neprijme návrh v lehote určenej na jeho prijatie, odberateľ je oprávnený tovar za oznámených podmienok kúpiť od iných dodávateľov.

§ 417

Ak nie je v zmluve určené, na aký čas sa uzaviera alebo v akej lehote ju možno vypovedať, zmluva zaniká po uplynutí jedného roka po jej uzavretí. Ak je však zo zmluvy zrejmé, že ju strany zamýšľali uzavrieť na neurčitý čas, ktorákoľvek zo strán ju môže kedykoľvek ukončiť jednomesačnou výpoveďou.

Oddiel 4
Zmluva o prednostnom predaji

§ 418
Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o prednostnom predaji sa dodávateľ písomne zaväzuje, že bude dodávať určitý tovar do oblasti určenej v zmluve prednostne určitému odberateľovi.

(2) O právach a povinnostiach strán a o čase platnosti zmluvy platia ustanovenia § 415 až 417 obdobne.

DIEL IV
Zmluvy o viazaných obchodoch

§ 419
Zmluvy závislé (recipročné a junktimové)

Ak vyplýva zo zmluvy alebo z okolností, za ktorých sa zmluva (hlavná zmluva) uzavrela a ktoré boli známe obom stranám, že jej splnenie je, najmä s prihliadnutím na úpravu medzištátneho platobného styku, závisle od plnenia zo zmluvy inej (vedľajšej zmluvy), má sa za to, že plnenie z vedľajšej zmluvy tvorí odkladaciu podmienku účinnosti hlavnej zmluvy. Ak sa má alebo ak sa z hlavnej zmluvy plní vopred, má nesplnenie vedľajšej zmluvy povahu podmienky rozväzovacej.

Viacstranné výmenné obchody

§ 420

(1) Za viacstranné výmenné obchody v zmysle tohto zákona sa považujú obchody, pri ktorých viac osôb uzaviera jednu alebo niekoľko spolu súvisiacich zmlúv, podľa ktorých - najmä vzhľadom na nedostatok úpravy medzištátneho platobného styku - má dôjsť k vzájomnému dodaniu tovaru medzi účastníkmi majúcimi sídlo (bydlisko) na území rôznych štátov, avšak kúpna cena sa má vyrovnať iba medzi tými účastníkmi všetkých vzájomne súvisiacich zmlúv, ktorí majú sídlo (bydlisko) na území toho istého štátu.

(2) Vzťahy vznikajúce z viacstranných výmenných obchodov podľa odseku 1 sa spravujú podľa ustanovení o kúpnej zmluve. Každému z účastníkov vzniká pritom nárok na plnenie určené mu zmluvou podľa ustanovení o zmluvách v prospech tretieho (§ 133 až 136); účastníci však nemôžu zmluvu zrušiť alebo zmeniť bez súhlasu účastníka, ktorému je plnenie určené.

(3) Dvojstranné výmenné obchody sa spravujú podľa ustanovení o zmluve o výmene (§ 424 a 425).

§ 421

Na rozdiel od ustanovení o kúpnej zmluve však pri viacstranných výmenných obchodoch

a) pri omeškaní niektorého z účastníkov nie je žiadny z ostatných účastníkov oprávnený odstúpiť od zmluvy, ak niektorý z účastníkov už plnil, okrem ak účastník odstupujúci od zmluvy nahradí tým spôsobenú škodu účastníkovi, ktorý už plnil,

b) účastník, ktorému vznikol nárok na uplatňovanie vád tovaru, nemôže požadovať zľavu podľa § 305 ods. 1 písm. c).

§ 422

Žiadny z účastníkov viacstranného výmenného obchodu nemôže bez ohľadu na ustanovenia § 361 až 365 odkladať odovzdanie tovaru voči účastníkovi majúcemu sídlo (bydlisko) na území cudzieho štátu len preto, že mu nesplnil záväzok iný účastník majúci s ním sídlo (bydlisko) na území toho istého štátu.

§ 423

Účastníci viacstranného výmenného obchodu majúci sídlo (bydlisko) na území toho istého štátu ručia spoločne a nerozdielne za splnenie záväzku každého z nich voči účastníkom majúcim sídlo (bydlisko) na území iného štátu.

DIEL V
Zmluva o výmene

§ 424
Základné ustanovenie

Zmluvou o výmene sa strany zaväzujú na vzájomné odovzdanie určitého tovaru za určitý iný tovar s tým, že si navzájom umožnia nadobudnúť k nemu vlastnícke právo.

§ 425

(1) Na zmluvu o výmene sa primerane použijú ustanovenia o kúpnej zmluve, a to tak, že každá strana je predávajúcim, pokiaľ ide o jej vlastné plnenie, a kupujúcim, pokiaľ ide o plnenie druhej strany.

(2) Strana, ktorej vznikol nárok na uplatnenie vád tovaru, nie je oprávnená však požadovať zľavu podľa § 305 ods.1 písm.c).

DIEL VI
Zmluva o pôžičke

§ 426
Základné ustanovenie

Zmluvou o pôžičke sa veriteľ zaväzuje prenechať dlžníkovi tovar určený podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po čase tovar rovnakého druhu.

§ 427

Pre prechod nebezpečenstva škody na tovare platia primerane ustanovenia o kúpnej zmluve.

§ 428

(1) Ak sa dojednali úroky z požičaných peňazí, platí sa v tej istej mene ako istina. V prípade pochybností má sa za to, že dohodnuté úroky sa týkajú ročného obdobia a že sú zročné pozadu koncom kalendárneho obdobia.

(2) Ak nie je v zmluve určená výška úrokov, platí eskontná sadzba ustanovená v krajine dlžníka, inak 5% ročne z požičanej sumy.

(3) V pochybnostiach má sa za to, že sa má platiť aj úrok z dlžných úrokov.

§ 429

Pri nepeňažnej pôžičke možno dojednať ako úroky plnenie primeraného väčšieho množstva požičaných vecí alebo vecí lepšej akosti, ale toho istého druhu.

§ 430

Ak dlžník nezaplatí určenú splátku alebo úroky z pôžičky, hoci bol písomne upomenutý, ani do zročnosti ďalšej splátky alebo úrokov za ďalšie obdobie, veriteľ je oprávnený požadovať, aby celá pôžička bola ihneď zaplatená.

DIEL VII
Zmluva o vypožičaní

§ 431
Základné ustanovenie

Zmluvou o vypožičaní sa požičiavateľ zaväzuje prenechať vec vypožičiavateľovi na bezplatné dočasné užívanie.

§ 432

Vypožičiavateľ je oprávnený užívať vec spôsobom dohodnutým alebo primeraným povahe a určeniu veci a je povinný chrániť ju pred stratou, zničením, poškodením alebo znehodnotením. Vypožičiavateľ nie je oprávnený prenechať vec na užívanie inej osobe bez súhlasu požičiavateľa.

§ 433

(1) Vypožičiavateľ je povinný vec vrátiť v dohodnutom čase. Ak sa čas na vrátenie nedohodol, je povinný sa zariadiť tak, aby mohol vec po splnení účelu bez zbytočného odkladu vrátiť.

(2) Ak sa nedohodol ani čas, po ktorý sa má vec užívať, ani účel, na ktorý sa má užívať, požičiavateľ môže žiadať vrátenie veci kedykoľvek.

§ 434

Vypožičiavateľ má právo vrátiť vec predčasne; keby však požičiavateľovi vznikli z predčasného vrátenia ťažkosti, nemôže vec vrátiť bez súhlasu požičiavateľa.

§ 435

Ak vypožičiavateľ užíva vec neoprávneným spôsobom, požičiavateľ môže žiadať, aby mu vec bola vrátená ihneď. To isté platí, ak požičiavateľ potrebuje vec nevyhnutne z dôvodov, ktoré nepredvídal, ani nemohol predvídať pri vzniku zmluvy, okrem ak by vrátenie veci pôsobilo vypožičiavateľovi neprimerané ťažkosti.

§ 436

Vypožičiavateľ je oprávnený domáhať sa od požičiavateľa náhrady škody, ktorá mu bola spôsobená vadou veci, ktorú požičiavateľ vypožičiavateľovi zatajil.

§ 437

Obvyklé náklady spojené s užívaním veci znáša vypožičiavateľ. Na vynaloženie mimoriadnych nákladov na zachovanie veci nie je povinná žiadna zo strán, vypožičiavateľ je však povinný upozorniť požičiavateľa na potrebu takýchto mimoriadnych nákladov.

§ 438

Vzájomných práv z vypožičania sa možno domáhať len do jedného roku po vrátení veci, inak zanikajú.

DIEL VIII
Nájomná zmluva

§ 439
Základné ustanovenie

Nájomnou zmluvou sa prenajímateľ zaväzuje prenechať nájomníkovi vec, aby ju dočasne užíval, a nájomník sa zaväzuje platiť nájomné.

Práva a povinnosti prenajímateľa a nájomníka

§ 440

Prenajímateľ je povinný prenechať prenajatú vec nájomníkovi v stave spôsobilom na dohodnuté užívanie, alebo ak sa spôsob užívania nedohodol, na užívanie obvyklé, a v tomto stave ju na svoj náklad udržiavať. Drobné opravy a obyčajné náklady spojené s užívaním znáša však nájomník.

§ 441

(1) Nájomník je povinný ohlásiť prenajímateľovi bez zbytočného odkladu potrebu opráv, ktoré má vykonať prenajímateľ, inak zodpovedá za škodu spôsobenú nesplnením tejto povinnosti a nemôže z tohto dôvodu žiadať o zľavu z nájomného alebo od zmluvy odstúpiť.

(2) Nájomník je povinný znášať obmedzenia v užívaní veci v rozsahu potrebnom na vykonanie opráv.

§ 442

Nájomník je oprávnený užívať najatú vec primerane jej povahe a určeniu. Rovnako sa posudzuje, či nájomník je povinný vec užívať a akou mierou.

§ 443

Ak nájomník vynaložil na vec náklad pri oprave, ktorú je povinný obstarať prenajímateľ (§ 440), patrí mu náhrada podľa ustanovení o konaní bez príkazu. Nárok na náhradu musí prenajímateľovi ohlásiť do jedného mesiaca po vykonaní opravy; uplatniť na súde ho môže len do šiestich mesiacov po vrátení veci, inak právo zanikne.

Nájomné

§ 444

Nájomné sa platí štvrťročne vopred.

§ 445

(1) Ak nájomník pre mimoriadne okolnosti alebo vady veci, ktoré nespôsobil, nemohol najatú vec užívať podľa zmluvy, prípadne primerane povahe veci alebo ju mohol užívať len v obmedzenom rozsahu, nie je povinný platiť nájomné, prípadne má nárok na pomernú zľavu z nájomného.

(2) Nájomník sa môže domáhať odpustenia alebo zľavy nájomného, ak bez zbytočného odkladu prenajímateľovi ohlásil udalosť, ktorá zakladá jeho nárok; inak jeho právo zaniká.

Skončenie nájmu

§ 446

(1) Nájom sa skončí uplynutím času, na ktorý bol dojednaný.

(2) Ak nájomník užíva vec i po skončení nájmu a prenajímateľ nepodá námietky do jedného mesiaca od času, keď sa o tom dozvie, obnovuje sa nájomná zmluva za tých istých podmienok, za ktorých bola dojednaná pôvodne. Nájom dojednaný na čas dlhší ako rok sa obnovuje vždy na rok, nájom dojednaný na čas kratší sa obnovuje na tento čas.

§ 447

(1) Na zrušenie nájomnej zmluvy dojednanej na neurčitý čas je potrebná výpoveď.

(2) Nájomnú zmluvu možno vypovedať štvrťročne, najneskoršie pätnásteho dňa mesiaca februára, mája, augusta a novembra, a to s účinnosťou ku koncu príslušného kalendárneho štvrťroku; ak bola zmluva vypovedaná po uplynutí týchto výpovedných lehôt, výpoveď nadobúda účinnosť až ku koncu budúceho štvrťroku.

§ 448

Za podstatné porušenie zmluvy prenajímateľom sa považuje odovzdanie najatej veci v stave nespôsobilom na dohodnuté alebo obvyklé užívanie, alebo ak vec sa stane nespôsobilou na dohodnuté alebo obvyklé užívanie neskoršie bez súvislosti s porušením povinnosti nájomníka.

§ 449

Za podstatné porušenie zmluvy nájomníkom sa považuje užívanie najatej veci spôsobom, pri ktorom prenajímateľovi vzniká značná škoda, alebo ak nájomník, hoci bol upomenutý, nezaplatil dlžné nájomné ani do zročnosti ďalšieho nájomného, a ak je tento čas kratší ako tri mesiace, ak nezaplatil dlžné nájomné do troch mesiacov.

§ 450

Zničením najatej veci sa nájomný pomer skončí.

§ 451

Po skončení nájmu nájomník je povinný vrátiť najatú vec v stave, aký zodpovedá určenému spôsobu užívania, inak v stave, v akom ju nájomník prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

§ 452

(1) Ak najatá vec bola zničená, poškodená alebo opotrebená nad obvyklú mieru, nájomník zodpovedá za škodu na veci, ktorú spôsobil sám alebo ktorú spôsobili osoby, ktorým umožnil k veci prístup.

(2) Náhrady sa možno domáhať len do šiestich mesiacov po vrátení najatej veci, inak právo zanikne.

§ 453

O právnych vadách najatej veci platia primerane ustanovenia § 331 až 333.

DIEL IX
Zmluva o úschove

§ 454
Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o úschove sa uschovávateľ zaväzuje prevziať vec, aby ju bezplatne pre ukladateľa opatroval.

(2) Ak nevyplýva z predmetu obchodnej činnosti uschovávateľa alebo z predchádzajúceho hospodárskeho styku medzi stranami nič iné, má sa za to, že vec zverená do opatrovania je predmetom zmluvy o úschove.

§ 455

Uschovávateľ je povinný vec prevziať bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy a prevzatú vec spolu s tým, čo k nej pribudlo, vydať ukladateľovi v dohodnutom čase a v mieste, kde sa mala opatrovať. Ak o to požiada ukladateľ, uschovávateľ je povinný vec vrátiť i skôr, než uplynie čas úschovy, sám však nie je oprávnený ju skôr vrátiť.

§ 456

Ak nie je dojednané ani z okolností zrejmé, ako dlho má byť vec v úschove , uschovávateľ je povinný vec ukladateľovi vydať ihneď, len čo ho o to ukladateľ požiada, a uschovávateľ je oprávnený domáhať sa toho, aby ukladateľ vec prevzal v primeranej lehote po tom, keď ho o prevzatie požiadal.

§ 457

Uschovávateľ je oprávnený domáhať sa od ukladateľa, aby prevzal vec ešte pred uplynutím dohodnutého času uschovania, ak ďalšie plnenie jeho povinností by mu spôsobilo neprimerané ťažkosti alebo ak sa vydania veci domáha tretia osoba.

§ 458

Uschovávateľ je povinný prevzatú vec starostlivo opatrovať a dbať s prihliadnutím na jej povahu a svoje možnosti, aby na veci nevznikla škoda.

§ 459

Ukladateľ je povinný nahradiť uschovávateľovi všetky škody a účelne vynaložené náklady, ktoré uschovávateľovi vzniknú pri plnení jeho povinností a ktorým nemohol zabrániť. Pokiaľ je to možné, uschovávateľ je povinný pri mimoriadnych nákladoch, ktoré nemohli strany predvídať pri uzavretí zmluvy, vyžiadať si pred ich vynaložením vyjadrenie ukladateľa. Ak ukladateľ bez zbytočného meškania neoznámi nič iné, má sa za to, že s vynaložením nákladov súhlasí.

§ 460

Ak to vyžadujú okolnosti, ktoré strany v čase uzavretia zmluvy nemohli predvídať, uschovávateľ sa môže odchýliť od spôsobu dohodnutého opatrovania, musí však o tom ihneď upovedomiť ukladateľa.

§ 461

Uschovávateľ nemôže vec bez súhlasu ukladateľa užívať ani prenechať na užívanie tretej osobe. Ak ukladateľ dal na užívanie veci uschovávateľovi dodatočne súhlas, mení sa zmluva o úschove na zmluvu o vypožičaní.

§ 462

Ak uschovávateľ zverí opatrovanie veci inej osobe bez súhlasu ukladateľa, zodpovedá rovnako, ako keby vec opatroval sám. Ak uschovanie veci u inej osoby odporuje dojednaniu strán alebo účelu zmluvy, ktorý bol uschovávateľovi známy pri uzavretí zmluvy, uschovávateľ zodpovedá podľa ustanovení § 232.

DIEL X
Zmluva o uskladnení

§ 463
Základné ustanovenie

Zmluvou o uskladnení sa uskladniteľ zaväzuje prevziať vec, aby ju uložil a opatroval, a ukladateľ sa zaväzuje zaplatiť mu za to odmenu (skladné).

§ 464

(1) Uskladniteľ je povinný vydať uloženú vec v tom istom stave, v akom ju prevzal, spolu s tým, čo k nej pribudlo.

(2) Uskladniteľ nezodpovedá za škodu na veci, ak bola spôsobená

a) ukladateľom alebo vlastníkom veci,

b) vadou alebo prirodzenou povahou uloženej veci,

c) vadným obalom, na ktorý uskladniteľ pri prevzatí veci ukladateľa upozornil; ak ho neupozornil, uskladniteľ nezodpovedá za škodu len vtedy, ak nemohol takéto upozornenie urobiť preto, že vadnosť obalu nebola poznateľná.

(3) Uskladniteľ nie je oslobodený od zodpovednosti podľa odseku 2, pokiaľ mohol škodu odvrátiť pri vynaložení odbornej starostlivosti.

§ 465

(1) Skladné sa platí pri skončení uskladnenia veci; ak uskladnenie veci trvá dlhšie ako pol roka, skladné sa platí polročne pozadu. Skladné kryje aj úhradu nákladov spojených s uskladnením, nezahrňuje však náklady poistenia, pokiaľ je uskladniteľ povinný podľa zmluvy dať vec poistiť.

(2) Ak je zmluva dojednaná na určitý čas, ukladateľ môže vec vyzdvihnúť ešte pred jeho uplynutím, musí však pred tým zaplatiť skladné pripadajúce na celý dohodnutý čas.

§ 466

Ak nie je uvedená lehota, na ktorú sa zmluva o uskladnení dojednáva, má sa za to, že vec sa má uskladniť po neurčitý čas. V tomto prípade sa platnosť zmluvy skončí vyzdvihnutím veci ukladateľom.

§ 467

Uskladniteľ je povinný uložiť uskladnené veci oddelene s označením, že ide o veci ukladateľa. Ukladateľ má právo kontrolovať stav uskladnenej veci a brať z nej vzorky.

§ 468

Ak veci neboli vyzdvihnuté po skončení dojednaného času, alebo ak ide o uskladnenie na neurčitý čas a ukladateľ je dlžný skladné za čas najmenej jedného roku, alebo ak hrozí vznik podstatnej škody na uložených veciach, uskladniteľ môže po predchádzajúcom upozornení ukladateľa a po márnom poskytnutí primeranej lehoty na vyzdvihnutie uložené veci predať podľa ustanovení § 369 a 370.

§ 469

Uskladniteľ má na zabezpečenie svojich nárokov zo zmluvy o uskladnení zákonné záložné právo na veciach u neho uložených.

DIEL XI
Zverenie veci tretej osobe

§ 470
Základné ustanovenie

Zmluvou o zverení veci tretej osobe zaväzujú sa dve alebo viac osôb (ukladatelia) zveriť vec, o ktorej je medzi nimi spor, tretej osobe a tá sa voči nim zaväzuje, že vydá vec osobe, v prospech ktorej sa spor vyrieši.

§ 471

Ak uplynie čas primeraný na vyriešenie sporu, je ten, u koho je vec uložená, oprávnený po predbežnom upozornení ukladateľov, prípadne ukladateľa, v prospech ktorého sa spor vyriešil, uložiť vec do úschovy úradného orgánu na to príslušného na účet osoby oprávnenej požadovať vydanie veci.

§ 472

Ak hrozí vznik podstatnej škody na uloženej veci, môže osoba, u ktorej je vec uložená, vec predať podľa § 370.

§ 473

Osoba, u ktorej je vec uložená, má nárok na odmenu, len pokiaľ bola výslovne dojednaná.

§ 474

Pokiaľ z ustanovení § 470 až 473 nevyplýva nič iné, práva a povinnosti strán sa spravujú podľa predpisov o zmluve o uskladnení, ak bola dojednaná za uloženie veci odmena, inak podľa predpisov o zmluve o úschove.

DIEL XII
Zmluva o diele

§ 475
Základné ustanovenie

Zmluvou o diele sa zaväzuje ten, komu bolo dielo zadané (zhotoviteľ diela), na jeho vykonanie a objednávateľ na zaplatenie dojednanej odmeny.

§ 476

Zhotoviteľ diela je povinný na svoj náklad a na svoje nebezpečenstvo vykonať dielo a obstarať i prostriedky potrebné na jeho vykonanie. Pri vykonávaní diela postupuje samostatne a nie je čo do spôsobu výkonu diela viazaný príkazmi objednávateľa, okrem ak sa na ich plnenie výslovne zaviazal.

§ 477

Za veci prevzaté od objednávateľa na spracovanie zhotoviteľ diela zodpovedá ako uskladniteľ. Pri ich spracovaní je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a s vykonaným dielom vrátiť objednávateľovi veci, ktoré mu zostali po dokončení diela.

§ 478

Ak zhotoviteľ diela obstaral časť vecí spracovaných pri vykonávaní diela, má ohľadne týchto vecí, pokiaľ sa stali súčasťou diela, postavenie predávajúceho. V pochybnostiach má sa za to, že kúpna cena týchto vecí je zahrnutá v odmene za zhotovenie diela.

§ 479

Zhotoviteľ diela, i nedokončeného, stáva sa jeho vlastníkom, ak hodnota jeho vykonávania spolu s hodnotou zhotoviteľových vecí, ktoré boli spracované, je rovnaká alebo vyššia ako hodnota spracovaných vecí, ktoré patrili objednávateľovi diela. Zhotoviteľ diela sa stáva vlastníkom aj vtedy, ak dielo má povahu veci určenej podľa druhu.

§ 480

Ak sa podľa ustanovenia § 479 nestal vlastníkom spracovaním vzniknutej veci zhotoviteľ diela, nadobúda spracovaním vlastnícke právo objednávateľ diela.

§ 481

(1) Ak spracovaním nadobudol vlastnícke právo zhotoviteľ diela a splnenie záväzku sa neuskutoční alebo záväzok zanikne pre nemožnosť plnenia, a to z dôvodov, za ktoré zhotoviteľ diela

nezodpovedá, objednávateľ diela nemôže sa domáhať náhrady za spracované veci, ktoré odovzdal na spracovanie. Nárok z bezdôvodného obohatenia nie je tým dotknutý.

(2) Ak sa splnenie zmluvy zmarí z dôvodov, za ktoré zodpovedá zhotoviteľ diela, zhotoviteľ diela je povinný objednávateľovi poskytnúť peňažnú náhradu za jeho spracované veci alebo vrátiť mu to isté množstvo vecí toho istého druhu.

§ 482

(1) Ak spracovaním nadobudol vlastnícke právo objednávateľ diela a ak sa dielo zmarí z dôvodov, za ktoré zodpovedá zhotoviteľ diela, objednávateľ diela môže buď požadovať vydanie spracovaním vzniknutej veci, alebo túto vec odmietnuť a požadovať náhradu svojich vecí použitých na spracovanie.

(2) Pri vydaní spracovaním vzniknutej veci objednávateľovi zhotoviteľ diela má nároky podľa predpisov o bezdôvodnom obohatení. Ak objednávateľ diela odmietne vec vzniknutú spracovaním, objednávateľ diela má voči zhotoviteľovi diela nárok na peňažnú náhradu svojich vecí použitých pri spracovaní alebo na vrátenie toho istého množstva vecí toho istého druhu.

§ 483

Ak vlastnícke právo nadobudol objednávateľ diela a ak dôjde k zmareniu diela z dôvodov, za ktoré zhotoviteľ diela nezodpovedá, objednávateľ diela môže požadovať iba vydanie spracovaním vzniknutej veci, je však zhotoviteľovi diela povinný uhradiť hodnotu jeho vecí použitých na spracovanie.

§ 484

Zhotoviteľ diela nie je povinný vykonať dielo osobne, pokiaľ zo zmluvy alebo z povahy diela nevyplýva niečo iné.

§ 485

(1) Ak výška odmeny nie je určená zmluvou, zhotoviteľ diela má nárok na primeranú odmenu.

(2) Zhotoviteľovi diela vzniká nárok na odmenu pri odovzdaní celého diela.

(3) Ak sa však dielo vykonáva po častiach alebo ak vykonanie diela vyžaduje značné náklady, zhotoviteľ je oprávnený domáhať sa už počas vykonávania diela primeranej časti odmeny s prihliadnutím na vyložené náklady.

§ 486

Zhotoviteľ diela je povinný objednávateľa upozorniť bez odkladu na zrejme nevhodnú povahu vecí odovzdaných na spracovanie alebo pokynov daných mu objednávateľom na vykonanie diela. Zhotoviteľ diela, ktorý tieto povinnosti splní, nezodpovedá za vady diela, ktoré vznikli v dôsledku nevhodnosti vecí alebo pokynov, a má nárok na odmenu, aj keď sa dielo z uvedených príčin nezdarí; odmena sa však zníži o to, čo zhotoviteľ ušetril tým, že nevykonal dielo v plnom rozsahu.

§ 487

Ak objednávateľ znemožní vykonanie diela tým, že porušil povinnosti zo zmluvy, napriek tomu patrí zhotoviteľovi diela dojednaná odmena. Od odmeny sa však odpočíta všetko, čo zhotoviteľ diela ušetril nevykonaním diela.

§ 488

(1) Ak dielo bolo zadané podľa rozpočtu a ak záväznosť rozpočtu bola zaručená, zhotoviteľ diela sa nemôže domáhať zvýšenia odmeny, ani keď rozsah alebo nákladnosť práce má za následok prekročenie rozpočtu.

(2) Ak bola zaručená úplnosť rozpočtu, zhotoviteľ diela nemôže sa domáhať zvýšenia odmeny, ak sa objaví potreba ďalších prác na dokončenie diela.

§ 489

Ak dielo bolo zadané podľa rozpočtu, záväznosť ktorého nebola zaručená, a ak sa ukáže, že je nevyhnutné ho značne prekročiť, objednávateľ diela môže od zmluvy odstúpiť, ak poskytne primeranú náhradu za vykonanú prácu a vzniknuté náklady. Zhotoviteľ diela však musí, len čo sa ukáže, že prekročenie rozpočtu je nevyhnutné, oznámiť to bez zbytočného odkladu objednávateľovi; inak stratí nárok na náhradu za práce prevyšujúce rozpočet.

§ 490

O nárokoch z vád diela platia primerane ustanovenia o vadách tovaru pri kúpnej zmluve (§ 297 až 313). Objednávateľ diela však nemá nárok podľa § 305 ods.1 písm.a). Odstúpiť od zmluvy objednávateľ môže len v prípade, že oprava nie je možná a dielo pre svoje vady nemôže slúžiť dohodnutému, prípadne obvyklému účelu. Ak oprava nie je možná, avšak dielo môže v obmedzenom rozsahu slúžiť tomuto účelu, objednávateľ má nárok na primeranú zľavu z odmeny.

DIEL XIII
Príkazná zmluva

§ 491
Základné ustanovenie

Príkaznou zmluvou sa príkazník zaväzuje, že pre príkazcu obstará určitú vec.

§ 492

Pokiaľ zmluva príkazníkovi výslovne neudeľuje oprávnenie konať v mene príkazcu, nezakladá udelenie plnomocenstva, a to ani vtedy, ak osoba, s ktorou príkazník koná, o príkaznej zmluve vie. Ustanovenia § 53 a 54 nie sú tým dotknuté.

§ 493

Príkaz treba vykonať tak, ako to zodpovedá pokynom a záujmom príkazcu, ktoré sú príkazníkovi známe. Od príkazcových pokynov sa príkazník môže odchýliť len vtedy, ak je to nevyhnutné v záujme príkazcu a ak nemôže včas dostať jeho súhlas.

§ 494

Príkazca je povinný poskytnúť príkazníkovi všetko, čo je potrebné na splnenie jeho záväzku a čo si nemôže obstarať sám príkazník.

§ 495

Príkazník je povinný konať osobne; ak vykonanie príkazu zverí inému, zodpovedá, ako keby príkaz vykonal sám. Ak príkazník má vykonať príkaz bezplatne a ak musí zveriť vykonanie príkazu

niekomu inému, zodpovedá iba za zástupcu, o ktorom vedel alebo musel vedieť, že sa na vykonanie príkazu nehodí.

§ 496

Príkazník je povinný konať starostlivo podľa svojich schopností a znalostí. Ak sa má príkaz vykonať za odmenu, príkazník zodpovedá za škodu spôsobenú tým, že príkaz nebol vykonaný s potrebnou odbornou starostlivosťou.

§ 497

Príkazník je povinný podať príkazcovi na jeho žiadosť zprávu o plnení príkazu a po jeho vykonaní urobiť vyúčtovanie.

§ 498

(1) Príkazník je povinný vydať veci alebo postúpiť právo získané na účet príkazcu aj keď príkazník konal vo vlastnom mene.

(2) Ak príkazník koná za odmenu, zodpovedá za škodu na veciach, ktoré pre príkazcu získal alebo ktoré mu príkazca zveril, podľa ustanovení o zmluve o uskladnení; ak koná bez odmeny, zodpovedá podľa ustanovení o zmluve o úschove.

§ 499

Príkazca je povinný príkazníkovi poskytnúť odmenu, ak je dohodnutá alebo obvyklá vzhľadom na povolanie príkazníka, ak riadne vykonal činnosť, na ktorú bol povinný, a to bez ohľadu na to, či priniesla alebo nepriniesla očakávaný výsledok.

§ 500

Príkazca je povinný uhradiť príkazníkovi všetky náklady, ktoré príkazník účelne vynaložil na vykonanie príkazu; ak príkazník vykonáva príkaz bezplatne, príkazca je povinný nahradiť mu všetku škodu, ktorá mu vznikla pri vykonávaní príkazu, až do výšky obvyklej odmeny, ktorú by inak príkazca musel zaplatiť, a to aj keď sa výsledok nedostavil.

§ 501

Príkazná zmluva zaniká vykonaním dohodnutej činnosti alebo smrťou príkazníka.

§ 502

(1) Príkazca môže kedykoľvek s okamžitou účinnosťou zmluvu vypovedať; je však povinný príkazníkovi nahradiť vzniknuté náklady a utrpenú škodu podľa § 500. Ak príkazníkovi patrí odmena, príkazca je povinný zaplatiť jej časť, ktorá je primeraná vykonanej činnosti.

(2) Príkazník môže zmluvu vypovedať kedykoľvek jednomesačnou výpoveďou. Ak príkazník použije toto oprávnenie, patrí mu podľa ustanovenia § 500 náhrada účelne vynaložených nákladov a náhrada škody, a ak mal byť príkaz vykonaný za odmenu, aj časť odmeny primeraná dosiahnutému výsledku.

§ 503

Ak zmluva zanikne výpoveďou, príkazník je povinný urobiť všetko, čo nemožno odložiť a čo si príkazca nemôže obstarať sám.

§ 504

Pokiaľ príkazník obstaráva vec pre príkazcu bez odmeny vo vlastnom mene, použijú sa primerane aj ustanovenia § 506, 514, 515 a 519 o komisionárskej zmluve. Okrem toho príkazca je povinný oslobodiť príkazníka od záväzkov, ktoré príkazník prevzal pri plnení zmluvy. Príkazník neručí za splnenie záväzku osoby, s ktorou uzavrel zmluvu na účet príkazcu.

DIEL XIV
Komisionárska zmluva

§ 505
Základné ustanovenie

Komisionárskou zmluvou sa komisionár zaväzuje, že obstará pre komitenta a na jeho účet určitú vec vo vlastnom mene, a komitent sa zaväzuje zaplatiť mu odmenu.

§ 506

Z právnych úkonov, ktoré urobil komisionár vo vzťahu k tretím osobám, nie je ani zaviazaný ani oprávnený komitent, ale komisionár sám.

§ 507

Komisionár je povinný konať s odbornou starostlivosťou podľa pokynov komitenta. Komisionár sa môže odchýliť od pokynov komitenta len vtedy, ak je to v záujme komitenta a ak si nemôže vyžiadať jeho včasný súhlas, inak komitent nemusí uznať konanie za uskutočnené na svoj účet, ak účinnosť konania pre seba odmietol bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o obsahu konania dozvedel.

§ 508

Komisionár je povinný chrániť jemu známe komitentove záujmy a upovedomiť ho o všetkých okolnostiach, ktoré môžu mať vplyv na zmenu komitentových príkazov. Poistenie je však povinný obstarať len vtedy, ak dostal na to od komitenta príkaz.

§ 509

Komisionár je povinný použiť na splnenie komisionárskej zmluvy inú osobu, ak svoj záväzok zo zmluvy nemôže splniť sám.

§ 510

Ak komisionár použije na splnenie záväzku zo zmluvy inú osobu, zodpovedá komitentovi, ako keby vec obstarával sám.

§ 511

Komisionár je povinný upovedomiť komitenta o vykonávaní jeho príkazov a po obstaraní veci vykonať vyúčtovanie, postúpiť komitentovi nároky získané v súvislosti s obstarávaním veci a vydať mu všetko, čo pri tom získal.

§ 512

Komitent môže požadovať od komisionára splnenie záväzku osoby, s ktorou komisionár uzavrel zmluvu na účet komitenta, len pokiaľ komisionár takýto záväzok písomne prevzal alebo pokiaľ porušil príkazy komitenta o osobe, s ktorou sa mala zmluva uzavrieť. V takomto prípade primerane platia ustanovenia o ručení.

§ 513

Za škodu na veciach zverených komitentom komisionárovi zodpovedá komisionár podľa ustanovení o zmluve o uskladnení (§ 463 až 469). Ak nemožno hroziacu škodu na veciach inak odvrátiť, komisionár je oprávnený veci predať podľa § 369 a 370.

§ 514

Veci zverené komisionárovi na predaj zostávajú vlastníctvom komitenta, pokiaľ vlastnícke právo nenadobudne tretia osoba.

§ 515

Komitent môže požadovať priamo od tretej osoby vydanie veci alebo plnenie záväzkov, ktoré pre neho obstaral komisionár, ak komisionár nie je schopný vydať vec alebo previesť právo na komitenta pre okolnosti týkajúce sa osoby komisionára.

§ 516

(1) Ak výška odmeny nebola dojednaná, patrí komisionárovi odmena primeraná vykonanej činnosti a dosiahnutému výsledku.

(2) Komitent je povinný zaplatiť komisionárovi odmenu, len čo na neho komisionár prevedie nároky získané v súvislosti s obstaraním veci a vydá mu všetko, čo pri tom získal.

§ 517

Zároveň s odmenou komitent je povinný komisionárovi uhradiť náklady, ktoré komisionár nevyhnutne alebo užitočne vynaložil pri plnení svojho záväzku, pokiaľ nie sú zahrnuté v dojednanej odmene. V pochybnostiach má sa za to, že v odmene je obsiahnutá i náhrada nákladov. Okrem toho komitent je povinný oslobodiť komisionára od záväzkov, ktoré komisionár prevzal pri plnení zmluvy.

§ 518

Ak komisionár v zpráve o vykonaní príkazu neoznačí osobu, s ktorou na účet komitenta uzavrel zmluvu, komitent je oprávnený uplatniť svoje nároky proti komisionárovi samotnému ako zaviazanému z tejto zmluvy.

§ 519

Komitent je oprávnený odvolať príkaz iba do času, než vznikol záväzok komisionára voči tretej osobe.

§ 520

Pokiaľ v § 505 až 519 nie je ustanovené inak, primerane sa použijú ustanovenia o príkaznej zmluve.

DIEL XV
Zmluva o kontrolnej činnosti

§ 521
Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o kontrolnej činnosti sa vykonávateľ kontroly zaväzuje nestranne vykonať overenie akosti a množstva tovaru alebo overenie prác a vydať o tom podľa skutočne zisteného stavu osvedčenie a objednávateľ kontroly sa zaväzuje zaplatiť mu za to odmenu.

(2) Zmluva, predmetom ktorej je preberanie tovaru alebo vykonaných prác, spravuje sa podľa ustanovení o príkaznej zmluve.

§ 522

Ak nie je dojednané, kedy a kde sa má kontrola vykonať, má sa za to, že sa má uskutočniť bez zbytočného odkladu v mieste, kde je predmet kontroly v čase uzavretia zmluvy.

§ 523

(1) Vykonávateľ kontroly je povinný vykonať kontrolu v rozsahu a spôsobom určeným v zmluve, a ak nie je nič dohodnuté, v rozsahu a spôsobom, ktorý vyplýva z predchádzajúcej obdobnej kontroly uskutočnenej pre objednávateľa kontroly, inak v rozsahu a spôsobom vyplývajúcim z osobitných predpisov platných na území štátu, na ktorom má vykonávateľ kontroly svoje sídlo (bydlisko).

(2) Ak rozsah a spôsob kontroly nemožno určiť podľa odseku 1, vykonávateľ kontroly je povinný kontrolu vykonať v rozsahu a spôsobom primeraným povahe veci.

§ 524

Ak výška odmeny nie je dohodnutá, objednávateľ kontroly je povinný zaplatiť obvyklú odmenu so zreteľom na predmet, rozsah, spôsob a miesto kontroly.

§ 525

Objednávateľ kontroly je povinný uhradiť vykonávateľovi kontroly popri odmene i nevyhnutné a užitočné náklady, ktoré mu vzniknú v súvislosti s výkonom kontroly, pokiaľ z ich povahy nevyplýva, že sú už zahrnuté v odmene.

§ 526

Vykonávateľ kontroly je povinný postupovať pri kontrole tak, ako to zodpovedá odborným znalostiam použitým s náležitou starostlivosťou s prihliadnutím na spôsob kontroly predpísaný alebo obvyklý pre daný predmet, ďalej na čas, miesto a rozsah kontroly, ako aj na stav, v akom predmet kontroly bol v čase jej vykonávania.

§ 527

(1) Vykonávateľ kontroly je povinný vydať v súlade s výsledkami kontroly objednávateľovi kontrolné osvedčenie.

(2) Kontrola sa považuje za ukončenú až vydaním kontrolného osvedčenia.

§ 528

Objednávateľ kontroly je povinný poskytnúť vykonávateľovi kontroly spolupôsobenie potrebné na vykonanie kontroly, najmä mu umožniť dostatočný prístup k predmetu kontroly.

§ 529

Ustanovenia zmluvy o kontrolnej činnosti, ktoré vykonávateľovi ukladajú povinnosti, ktoré by mohli ovplyvniť nestrannosť vykonávanej kontroly alebo správnosť kontrolného osvedčenia, sú neúčinné.

§ 530

Ak vykonávateľ kontroly použije na jej uskutočnenie ďalšie osoby, zodpovedá tak, akoby kontrolu vykonával sám. Ak však objednávateľ kontroly si vymienil, že na kontrolu sa má použiť určitá osoba, vykonávateľ kontroly zodpovedá iba za vadné poverenie tejto osoby kontrolnou činnosťou; nároky z tohto poverenia vykonávateľ kontroly uplatní vo svojom mene na žiadosť a účet objednávateľa.

§ 531

Vykonávanie kontroly sa nedotýka právnych pomerov medzi objednávateľom kontroly a inými osobami, najmä osobami, ktorým je určený alebo od ktorých pochádza kontrolovaný tovar alebo práce, a nemá vplyv na plynutie lehôt pre vytýkanie vád.

§ 532

Pokiaľ vykonávateľ kontroly nevykonal kontrolu riadne, nemá nárok na odmenu a objednávateľ kontroly môže po uplynutí času určeného na vykonanie kontroly od zmluvy odstúpiť.

§ 533

Vykonávateľ kontroly je povinný nahradiť škodu spôsobenú vadným výkonom kontroly, len pokiaľ sa táto škoda nemôže nahradiť uplatnením nároku objednávateľa kontroly voči osobe zodpovednej za vadné plnenie predmetu kontroly. Ako náhradu škody nemôže však objednávateľ kontroly požadovať náhradu toho, čo opomenul včas uplatniť alebo vymáhať voči osobe zodpovednej za vadné plnenie predmetu kontroly alebo čo nemožno vymáhať vzhľadom na dojednanie uzavreté s touto osobou, ktoré takéto uplatnenie po vykonanej kontrole vylučuje.

§ 534

Ak vykonávateľ kontroly je podľa § 533 povinný nahradiť škodu zahrňujúcu nároky voči osobe zodpovednej za vadné plnenie, prechádzajú na neho voči tejto osobe zaplatením náhrady škody všetky oprávnenia objednávateľa kontroly. Ustanovenia § 140 až 143 platia obdobne.

§ 535

Ak vykonávateľ kontroly poskytne písomne objednávateľovi kontroly záruku, že zistí všetky vady predmetu kontroly bez ohľadu na rozsah a spôsob kontroly, je povinný nahradiť škodu vzniknutú vadnou kontrolou bez obmedzenia vyplývajúceho z § 526. Ustanovenie § 533 v tomto prípade neplatí; ustanovenie § 534 však tým nie je dotknuté.

DIEL XVI
Zmluvy o doprave

Oddiel 1
Zasielateľská zmluva

§ 536
Základné ustanovenie

Zasielateľskou zmluvou sa zasielateľ príkazcovi zaväzuje, že mu vo vlastnom mene na jeho účet obstará prepravu veci (zásielky) z určitého miesta (miesto odoslania) do iného miesta (miesto určenia) alebo úkony súvisiace s prepravou, a príkazca sa zaväzuje zaplatiť zasielateľovi odmenu.

§ 537

Zasielateľ je oprávnený žiadať, aby mu bol daný písomne príkaz na obstaranie prepravy (zasielateľský príkaz).

§ 538

(1) Zasielateľ môže na obstaranie prepravy použiť ďalšieho zasielateľa (medzizasielateľa); zodpovedá pritom, ako keby prepravu obstarával sám.

(2) Ak to príkazca nezakáže výslovne najneskoršie do začiatku uskutočňovania prepravy, zasielateľ môže prepravu vykonať sám.

§ 539

Pri plnení zmluvy zasielateľ je povinný konať s odbornou starostlivosťou a dodržať v rámci zmluvy pokyny príkazcu. Zasielateľ je povinný upozorniť príkazcu na zjavnú nesprávnosť jeho pokynov. Ak zasielateľ nedostal od príkazcu dostatočné pokyny, je povinný si vyžiadať od príkazcu ich doplnenie; pri nebezpečenstve z omeškania je však povinný obstarať prepravu tak, aby čo najviac vyhovovala záujmom príkazcu zasielateľovi známym.

§ 540

Zasielateľ zodpovedá za škodu na zásielke vzniknutú pri obstarávaní prepravy, okrem ak ju nemohol odvrátiť ani pri vynaložení odbornej starostlivosti.

§ 541

Zasielateľ je povinný zásielku poistiť, len ak je to dohodnuté.

§ 542

Za škodu na zásielke, ktorú má zasielateľ u seba, zodpovedá podľa ustanovení o zmluve o uskladnení.

§ 543

(1) Zasielateľ je povinný podať príkazcovi zprávu o škode, ktorá zásielke hrozí alebo na nej vznikla, len čo sa o tom dozvie, inak zodpovedá za škodu vzniknutú tým, že príkazcu takto neupovedomil.

(2) Ak bezprostredne hrozí podstatná škoda na zásielke a ak niet času vyžiadať si pokyny príkazcu alebo ak príkazca s takýmito pokynmi mešká a neurobí sám potrebné opatrenia, zasielateľ môže zásielku predať podľa ustanovenia § 370.

§ 544

(1) Zasielateľovi patrí dohodnutá odmena, alebo ak nebola dohodnutá, odmena podľa zasielateľských sadzieb, inak odmena primeraná. Zasielateľovi okrem toho patrí náhrada nevyhnutných a užitočných nákladov vynaložených za účelom splnenia zasielateľskej zmluvy.

(2) Zasielateľ je oprávnený od príkazcu žiadať zaplatenie odmeny, len čo uzavrel zmluvu s dopravcom a zasielané veci mu odovzdal. Príkazca je okrem toho povinný zasielateľovi poskytnúť primeraný preddavok na náklady spojené so splnením zmluvy, a to skôr, než zasielateľ začne s jej plnením.

§ 545

Prijatím zásielky príjemca preberá ručenie za úhradu pohľadávok zasielateľa voči príkazcovi zo zasielateľskej zmluvy, pokiaľ o nich príjemca vedel alebo vedieť musel.

§ 546

Zasielateľ má na zabezpečenie všetkých svojich nárokov, a to i z bežného účtu vzniknutého zo zasielateľského pomeru, záložné právo na zásielke, dokiaľ je u neho alebo u niekoho, kto ju má u seba v jeho mene, alebo dokiaľ má listiny, ktoré ho oprávňujú, aby so zásielkou nakladal.

§ 547

Zasielateľ je povinný na žiadosť skorších zasielateľov uplatniť všetky oprávnenia, ktoré im patria, najmä z ich záložného práva, a je oprávnený uspokojiť ich nároky. Pokiaľ tieto nároky uspokojil, prechádzajú na neho spolu so záložným právom ich zabezpečujúcim.

Oddiel 2
Zmluva o preprave veci

§ 548
Základné ustanovenie

Zmluvou o preprave veci sa dopravca odosielateľovi zaväzuje, že prepraví vec (zásielku) z jedného miesta (miesto odoslania) do iného miesta (miesto určenia) a odosielateľ sa zaväzuje zaplatiť dopravcovi odmenu (prepravné).

§ 549

(1) Dopravca je oprávnený žiadať, aby mu odosielateľ vydal písomné potvrdenie o objednávke prepravy (nákladný list), a odosielateľ je oprávnený žiadať, aby mu dopravca písomne potvrdil príjem zásielky.

(2) Ak sú na vykonanie prepravy potrebné osobitné listiny, odosielateľ je povinný ich odovzdať dopravcovi na jeho požiadanie pri odovzdaní zásielky na prepravu. Odosielateľ zodpovedá za škody, ktoré by dopravcovi vznikli neodovzdaním alebo oneskoreným odovzdaním takýchto listín alebo ich nesprávnosťou alebo nedostatočnosťou.

§ 550

(1) Medzi stranami sa môže dojednať, že dopravca vydá odosielateľovi pri prevzatí zásielky na prepravu náložný list.

(2) Náložný list je listina predstavujúca nárok zo záväzku dopravcu vydať zásielku prevzatú na prepravu osobe oprávnenej podľa listiny, ktorá dopravcovi predloží náložný list a na ňom potvrdí prijatie zásielky.

§ 551

(1) Náložný list môže byť vydaný na doručiteľa, na meno určitej osoby alebo na jej rad.

(2) Náložný list na doručiteľa prevádza sa odovzdaním, náložný list na meno podľa predpisov o postupe pohľadávky.

(3) Osoba, na rad ktorej bol náložný list vydaný, je oprávnená previesť vyplneným alebo nevyplneným rubopisom práva z náložného listu na ďalšie osoby, ktoré sú oprávnené na ďalší takýto prevod. Ak v náložnom liste nie je uvedené, na čí rad je vydaný, platí, že je vydaný na rad odosielateľa.

§ 552

(1) Dopravca je povinný v náložnom liste uviesť:

a) označenie prepravovanej veci (zásielky) podľa druhov, množstva a značiek,

b) meno a sídlo (bydlisko) dopravcu,

c) meno odosielateľa,

d) meno príjemcu alebo údaj, že náložný list bol vydaný na rad alebo na doručiteľa,

e) miesto určenia,

f) miesto a deň vydania náložného listu a podpis dopravcu.

(2) Ak bol náložný list vydaný vo viacerých rovnopisoch, vyznačí sa počet rovnopisov na každom z nich. Po vydaní zásielky na jeden rovnopis oprávnenej osobe strácajú ostatné rovnopisy platnosť.

§ 553

Náložný list je rozhodujúci pre právny vzťah medzi dopravcom a osobou oprávnenou požadovať vydanie zásielky pri predložení náložného listu. Dopravca sa nemôže voči nej dovolávať ustanovení prepravnej zmluvy, pokiaľ nie sú v náložnom liste obsiahnuté alebo pokiaľ sa tam na ne výslovne nepoukazuje. Proti osobe oprávnenej na prijatie zásielky podľa náložného listu dopravca môže podať len námietky, ktoré vyplývajú z obsahu náložného listu alebo z vlastného vzťahu dopravcu k oprávnenému.

§ 554

Odosielateľ je oprávnený žiadať, aby preprava bola prerušená a zásielka mu vrátená alebo aby bola dodaná inému príjemcovi, alebo aby sa s ňou naložilo inak, pokiaľ dopravca ešte zásielku

príjemcovi nevydal. Ak však bol vydaný náložný list a bol už odovzdaný osobe oprávnenej požadovať vydanie zásielky, môže takéto príkazy udeliť len táto oprávnená osoba pri predložení náložného listu, prípadne len pri predložení všetkých jeho rovnopisov, ak boli vydané.

§ 555

(1) Ak v prepravnej zmluve bol určený príjemca, nadobúda práva zo zmluvy voči dopravcovi okamihom, keď požiada o vydanie zásielky po jej dôjdení do miesta určenia alebo po lehote, keď tam mala dôjsť. Týmto okamihom prechádzajú na príjemcu i práva podľa § 559 a 560.

(2) Ak bol vydaný náložný list, oprávnená osoba má právo uvedené v odseku 1 požadovať vydanie zásielky pri predložení náložného listu. Touto osobou je

a) podľa náložného listu na meno osoba v ňom uvedená,

b) podľa náložného listu na rad osoba, na čí rad je náložný list vystavený, ak nebol prevedený rubopisom; ak bol takto náložný list prevedený, osoba, ktorá je uvedená ako posledná v neprerušenom rade rubopisov, alebo doručiteľ náložného listu s posledným nevyplneným rubopisom; dopravca sa oslobodzuje od záväzku z prepravnej zmluvy, ak dobromyseľne zásielku vydá osobe, ktorá nadobudla náložný list na základe rubopisu, aj keď na túto osobu nároky z prepravnej zmluvy neprešli,

c) podľa náložného listu na doručiteľa jeho doručiteľ.

(3) Dopravca nie je oprávnený zásielku vydať príjemcovi, ak by to bolo v rozpore s pokynmi danými mu podľa § 554; v tomto prípade nároky podľa odseku 1 a 2 príjemcovi nevznikajú.

§ 556

Prijatím zásielky príjemca preberá ručenie za úhradu pohľadávok dopravcu voči odosielateľovi z prepravnej zmluvy, pokiaľ o týchto pohľadávkach príjemca vedel alebo vedieť musel.

§ 557

Dopravca je povinný vykonať prepravu s odbornou starostlivosťou v dohodnutej lehote, inak bez zbytočného odkladu.

§ 558

Dopravca môže na vykonanie prepravy použiť ďalšieho dopravcu; pritom zodpovedá, ako by prepravu uskutočňoval sám.

§ 559

Dopravca zodpovedá za škodu na zásielke, ktorá na nej vznikla v čase od jej prevzatia na prepravu až do vydania príjemcovi, okrem ak ju dopravca nemohol odvrátiť pri vynaložení odbornej starostlivosti.

§ 560

(1) Za škodu na zásielke dopravca nezodpovedá, ak bola spôsobená

a) odosielateľom, príjemcom alebo vlastníkom zásielky, alebo

b) vadou alebo prirodzenou povahou zásielky vrátane obvyklého úbytku, alebo

c) vadným obalom, na ktorý dopravca odosielateľa upozornil pri prevzatí zásielky na prepravu; ak ho neupozornil, dopravca nezodpovedá za škodu na zásielke len vtedy, ak nemohol takéto upozornenie urobiť preto, že vadnosť obalu nebola poznateľná.

(2) Dopravca je však povinný vynaložiť odbornú starostlivosť, aby škoda bola čo najmenšia.

§ 561

(1) Pri strate alebo zničení zásielky dopravca je povinný nahradiť bežnú cenu, ktorú by zásielka mala v mieste určenia v čase, keď mala byť doručená.

(2) Pri poškodení alebo znehodnotení zásielky dopravca je povinný nahradiť rozdiel medzi cenou poškodenej alebo znehodnotenej zásielky a cenou, ktorú by zásielka mala v nepoškodenom stave v mieste určenia v čase doručenia.

(3) Z náhrady za stratenú, zničenú, poškodenú alebo znehodnotenú zásielku odpočíta sa suma, ktorá bola v dôsledku škody na zásielke usporená na cle, prepravnom a iných nákladoch.

§ 562

(1) Dopravcovi patrí dohodnutá odmena, alebo ak nebola dohodnutá, odmena podľa vydaných dopravných sadzieb záväzných pre dopravcu, inak odmena primeraná.

(2) Dopravca má nárok na prepravné po vykonaní prepravy určenej v zmluve.

(3) Ak prepravu nemožno vykonať pre skutočnosti, ktoré nemohol prepravca odvrátiť pri vynaložení odbornej starostlivosti, dopravca má nárok na pomernú časť prepravného s prihliadnutím na prepravu už vykonanú.

§ 563

(1) Dopravca má na zabezpečenie všetkých svojich nárokov, ktoré vyplývajú z vykonania prepravnej zmluvy, záložné právo na zásielke, pokiaľ s ňou môže nakladať.

(2) Ak na zásielke viazne niekoľko záložných práv, má právo vzniknuté neskoršie prednosť pred právom vzniknutým skôr. Záložné práva dopravcu majú prednosť pred záložnými právami zasielateľa.

§ 564

O práve dopravcu predať zásielku a o povinnostiach dopravcu vo vzťahu k predchádzajúcim dopravcom obdobne platia ustanovenia o zasielateľskej zmluve.

§ 565

Tento zákon platí pre prepravu zásielok bez ohľadu na použitie dopravných prostriedkov, pokiaľ predpisy upravujúce jednotlivé druhy prepráv neobsahujú odlišnú úpravu.

Oddiel 3
Zmluvy o nájme lode a o prevádzke lode

Zmluva o nájme lode

§ 566
Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o nájme lode sa prenajímateľ zaväzuje prenechať nájomníkovi dočasne užívanie lode a nájomník sa zaväzuje platiť nájomné.

(2) Zmluva o nájme lode musí byť uzavretá písomne.

§ 567

Prenajímateľ je povinný odovzdať loď v stave spôsobilom na plavbu a na dohodnuté užívanie spolu s potrebnými listinami; nájomník je povinný udržiavať loď v stave spôsobilom na plavbu a na dohodnuté užívanie na náklad prenajímateľa.

§ 568

Prenajímateľ zodpovedá za škody vzniknuté v dôsledku nespôsobilosti lode na plavbu, okrem ak išlo o vadu, ktorú nemohol pri zachovaní obvyklej starostlivosti zistiť do prevzatia lode nájomníkom.

§ 569

Ak zmluva výslovne neurčuje inak, nájomník nesmie dať najatú loď do podnájmu, ani postúpiť svoje práva zo zmluvy.

§ 570

Pokiaľ § 567 až 569 neustanovujú inak, platia primerane ustanovenia o nájomnej zmluve.

Zmluva o prevádzke lode

§ 571
Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o prevádzke lode (charter) sa poskytovateľ prevádzky lode (prevádzateľ) zaväzuje prepraviť náklad určený objednávateľom prevádzky lode (objednávateľom) a na ten účel vykonať buď s určitou loďou jednu alebo niekoľko vopred určených ciest, alebo vykonať s určitou loďou počas dohodnutého času cesty podľa určenia objednávateľa, a objednávateľ sa zaväzuje zaplatiť za to odmenu.

(2) Zmluva o prevádzke lode musí byť uzavretá písomne.

§ 572

(1) Prevádzateľ lode je povinný uviesť loď pred vyplávaním do stavu spôsobilého na dohodnutý účel a na plavbu pre príslušnú cestu. Ďalej je povinný náležite ju vybaviť posádkou a zásobami.

(2) Prevádzateľ zodpovedá za škody vzniknuté v dôsledku nespôsobilosti lode na plavbu, okrem ak išlo o vadu, ktorú nemohol pri zachovaní obvyklej starostlivosti zistiť do vyplávania lode.

§ 573

Objednávateľ môže previesť oprávnenia zo zmluvy na ďalšiu osobu. Táto osoba v pochybnostiach nenadobúda priamy nárok voči prevádzateľovi a ani mu nie je zaviazaná.

§ 574

Pokiaľ v § 571 až 573 nie je ustanovené inak, pre zmluvu o prevádzke lode platia medzinárodné zvyklosti, inak, pokiaľ to povaha veci pripúšťa, ustanovenia o prepravnej zmluve.

DIEL XVII
Poistná zmluva

§ 575
Základné ustanovenie

Poistnou zmluvou sa poisťovateľ zaväzuje nahradiť v dojednanom rozsahu škodu spôsobenú náhodilou udalosťou bližšie označenou v zmluve (poistná udalosť) a poistník sa zaväzuje zaplatiť poistné.

§ 576

Súčasťou poistnej zmluvy sú poisťovateľove poistné podmienky, pokiaľ sa na ne zmluva odvoláva; odchylné dojednania v zmluve majú prednosť pred ustanoveniami poistných podmienok.

§ 577
Údaje o rozhodujúcich skutočnostiach

Poistník je povinný oznámiť poisťovateľovi

a) úplne a správne všetky okolnosti rozhodujúce pre uzavretie zmluvy alebo pre určenie jej obsahu, pokiaľ o nich poistník vie;

b) všetky zmluvy, o ktorých vie, že sa nimi tá istá vec poisťuje proti tomu istému nebezpečenstvu u viacerých poisťovateľov, a oznámiť výšku poistných súm;

c) bez zbytočného odkladu každé závažné zvýšenie poistného nebezpečenstva, ktoré nastalo po uzavretí zmluvy a o ktorom poistník vie.

§ 578
Poistka

(1) Poisťovateľ je povinný vydať poistníkovi na jeho žiadosť listinu o uzavretej zmluve (poistku). Za stratenú alebo zničenú poistku poisťovateľ je povinný vydať na žiadosť a na náklad poistníka náhradnú poistku; môže však požadovať, pokiaľ je potrebné poistku predložiť na uplatnenie práva na poistnú náhradu, aby pôvodná poistka bola vopred umorená.

(2) V dopravnom poistení poistka môže obsahovať aj oprávnenie poistníka previesť práva z poistnej zmluvy rubopisom, a to i nevyplneným, na ďalšie osoby, ktoré sú oprávnené na ďalší prevod (poistka na rad). Tento prevod dopravnej poistky rubopisom (indosamentom) má účinky postupu pohľadávky, aj keď poisťovateľ nebol o postupe upovedomený. Poisťovateľ nie je povinný skúmať platnosť rubopisu.

§ 579
Poistenie so začiatkom pred uzavretím poistnej zmluvy

Ak bolo dohodnuté, že sa poistenie vzťahuje i na čas pred uzavretím poistnej zmluvy, poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistnú náhradu, pokiaľ poistník v čase uzavretia zmluvy vedel alebo musel vedieť, že poistná udalosť už nastala.

§ 580
Poistné

(1) Poistník je povinný zaplatiť poistné ihneď po uzavretí poistnej zmluvy. Ak poistné nie je zaplatené a ak nejde o prípad uvedený v § 579, poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistnú náhradu z poistných udalostí, ku ktorým došlo pred zaplatením poistného.

(2) Poisťovateľ nemá právo na poistné, ak v čase uzavretia zmluvy vedel, že poistná udalosť nemôže nastať.

§ 581
Povinnosti poistníka vzťahujúce sa na poistnú udalosť

Poistník je povinný

a) podľa svojich možností dbať, aby poistná udalosť nenastala; nesmie porušovať predpisy, prípadne zmluvou prevzaté povinnosti smerujúce k odvráteniu poistnej udalosti alebo zmenšeniu nebezpečenstva jej vzniku;

b) oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu každú nehodu, ktorá by mohla byť podkladom nároku na poistnú náhradu, a ak poistná udalosť už nastala, urobiť potrebné opatrenia, aby škoda bola čo najmenšia;

c) oznámiť bez zbytočného odkladu, že nastala poistná udalosť, len čo sa o nej dozvedel, poskytnúť všetky potrebné vysvetlenia a dovoliť vyšetrenia potrebné na zistenie okolností rozhodujúcich pre povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistnú náhradu, ako aj predložiť potrebné doklady.

Poistná náhrada

§ 582

Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistnú náhradu bez zbytočného odkladu.

§ 583

(1) Poisťovateľ je povinný nahradiť do sumy dojednanej v zmluve (poistná suma) len škodu spôsobenú na poistnej veci poistnou udalosťou, a to i vtedy, ak poistná suma prevyšuje hodnotu veci, ktorá podľa zmluvy platí za jej poistnú hodnotu. Ak nie je dohodnuté niečo iné, poistnou hodnotou veci je jej obchodná cena.

(2) Ak poistná suma je nižšia ako poistná hodnota, poisťovateľ je povinný nahradiť škodu len v pomere poistnej sumy k poistnej hodnote.

§ 584

Poisťovateľ je oslobodený od záväzku z poistnej zmluvy, ak dobromyseľne splnil svoju povinnosť poskytnúť poistnú náhradu tomu, kto má poistku. Ak bolo vydané viac rovnopisov poistky,

poisťovateľ je oslobodený od záväzku zo zmluvy, ak dobromyseľne splnil svoju povinnosť poskytnúť poistnú náhradu tomu, kto predložil ktorýkoľvek rovnopis poistky.

§ 585

Poisťovateľ je povinný nahradiť poistníkovi náklady, ktoré nevyhnutne a účelne vynaložil na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti alebo na zmiernenie jej následkov, alebo na to, aby sa škoda nezväčšila.

Dvojité poistenie

§ 586

Ak je tá istá vec poistená proti tomu istému nebezpečenstvu u viacerých poisťovateľov a ak úhrn poistných súm prevyšuje poistnú hodnotu veci alebo ak prevyšuje úhrn súm, ktoré by z uzavretých poistných zmlúv z tej istej udalosti všetci poisťovatelia boli povinní uhradiť, výšku škody (dvojité poistenie), každý z poisťovateľov je povinný nahradiť škodu v medziach poistnej hodnoty veci iba v pomere sumy, ktorú by bol povinný uhradiť podľa svojej zmluvy, k sumám, ktoré by boli úhrnom povinní uhradiť všetci poisťovatelia.

§ 587

Pokiaľ je vec poistená na ten istý čas ešte iným poistením proti jednotlivým osobitným nebezpečenstvám, poisťovateľ uhradzuje škody spôsobené takýmto osobitným nebezpečenstvom - ak je vôbec na náhradu povinný - iba potiaľ, pokiaľ poistník nemohol dosiahnuť náhradu z poistenia proti takémuto osobitnému nebezpečenstvu.

§ 588

Ak nastane poistná udalosť, poistník nesmie zmeniť ani zrušiť v neprospech ostatných poisťovateľov žiadne z niekoľkých uzavretých poistení. Ak tak urobí, ostatní poisťovatelia sú oprávnení znížiť poskytovanú náhradu v pomere k sume, ktorá by poistníkovi patrila, keby k zmene alebo k zrušeniu poistenia nebolo došlo.

§ 589

Ak poistník uzavrie poistnú zmluvu nevediac o inom poistení, môže žiadať o zrušenie alebo o úpravu zmluvy a o vrátenie poistného alebo jeho pomernej časti, avšak len vtedy, ak o to požiada bez zbytočného odkladu, len čo sa o dvojitom poistení dozvedel, a len ak poistenie ešte nezačalo a ak od uzavretia zmluvy neuplynula doba jedného roku.

Následky porušenia poistníkových povinností

§ 590

(1) Ak poistník poruší svoje povinnosti uvedené v § 577 písm.a), poisťovateľ môže odstúpiť od zmluvy, ak by pri splnení týchto poistníkových povinností nebol zmluvu uzavrel.

(2) Ak nastala poistná udalosť, poisťovateľ je oprávnený poistnú náhradu znížiť alebo i celkom odmietnuť, ak porušenie poistníkových povinností neodôvodňovalo odstúpenie od zmluvy, týkalo sa však okolností, ktoré podstatne prispeli k vzniku poistnej udalosti alebo k zvýšeniu poistnej náhrady, alebo ak poisťovateľ svoje právo odstúpiť od zmluvy nepoužil.

§ 591

Ak poistník porušil povinnosti uvedené v § 577 písm. b) a c) a v § 581 a toto porušenie sa týkalo okolností, ktoré prispeli k vzniku poistnej udalosti alebo k zvýšeniu poistnej náhrady, poisťovateľ je oprávnený poistnú náhradu primerane znížiť alebo odmietnuť ju poskytnúť.

§ 592

Ak porušenie poistníkových povinností vyšlo najavo až po výplate poistnej náhrady, poistník je povinný vrátiť poistnú náhradu alebo takú jej časť, o ktorú by bol poisťovateľ oprávnený náhradu znížiť.

Postih voči tretej osobe

§ 593

(1) Nároky poistníka na náhradu škody voči tretej osobe, ktorú možno robiť zodpovednú za vzniknutú škodu, prechádzajú na poisťovateľa, pokiaľ škodu nahradil.

(2) Ak o to poisťovateľ žiada, poistník je povinný prijať spätné postúpenie nároku a nárok sám vo svojom mene, avšak na účet poisťovateľa, uplatniť na súde.

§ 594

Ak poisťovateľ nahradil len časť škody, poistník má prednosť pred poisťovateľom na uspokojenie svojho nároku z majetku osoby povinnej na náhradu škody. Ak poisťovateľ dosiahol uspokojenie svojho nároku pred poistníkom, je povinný na jeho žiadosť previesť na neho dosiahnutú náhradu až do sumy, ktorou nebol poistníkov nárok treťou osobou uspokojený z toho dôvodu, že bol uhradený nárok poisťovateľov.

§ 595

Poistník je povinný urobiť všetko, aby právo na náhradu škody voči tretej osobe, ktorú možno robiť zodpovednú za vzniknutú škodu, sa zachovalo.

§ 596

Ak sa poistník vzdal svojho nároku na náhradu škody voči tretej osobe, ktorú možno robiť zodpovednú za vzniknutú škodu, alebo svojho práva na zabezpečenie takéhoto nároku, alebo ak inak zmaril uplatnenie postihu proti takejto osobe, poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistnú náhradu potiaľ, pokiaľ bolo možné z nároku alebo práva ho zabezpečujúceho dosiahnuť náhradu.

§ 597

Ak sa následky poistníkovho konania uvedeného v § 596 prejavia až v čase, keď už poisťovateľ svoj záväzok poskytnúť náhradu splnil, poistník je povinný vrátiť poisťovateľovi poistnú náhradu alebo takú jej časť, o ktorú sa tým uspokojenie jeho postihového nároku znížilo.

§ 598
Význam úkonov a vedomostí tretích osôb

Ustanovenia o právnych úkonoch a vedomosti poistníka sa použijú primerane, pokiaľ ide o čas, keď boli oprávnené zo zmluvy iné osoby, aj na právne úkony a vedomosti týchto osôb.

§ 599
Časové obmedzenie nárokov

Nárok na poistnú náhradu zaniká, ak poistník nepredložil doklady o vzniku poistnej udalosti a o výške škody najneskoršie do troch rokov odo dňa, keď sa o poistnej udalosti dozvedel alebo dozvedieť mohol.

DIEL XVIII
Sprostredkovateľské zmluvy

Oddiel 1
Zmluva o sprostredkovaní

§ 600
Základné ustanovenie

Zmluvou o sprostredkovaní sa sprostredkovateľ zaväzuje vyvíjať činnosť, ktorá má viesť k uzavretiu určitej zmluvy medzi záujemcom a treťou osobou, a osoba, pre ktorú má byť zmluva sprostredkovaná (záujemca), sa zaväzuje zaplatiť za sprostredkovanie odmenu (províziu).

§ 601

Sprostredkovaním sa rozumie činnosť smerujúca k tomu, aby tretia osoba uzavrela so záujemcom zmluvu, ktorá je predmetom sprostredkovania, a aby potom splnila svoje zmluvné povinnosti.

§ 602

(1) Sprostredkovateľovi vzniká nárok na dojednanú províziu, alebo ak provízia nebola dojednaná, na províziu primeranú, ak tretia osoba, s ktorou záujemca sprostredkovanú zmluvu uzavrel, úplne splnila svoje zmluvné povinnosti. Ak zmluva bola splnená len sčasti, sprostredkovateľovi patrí len pomerná časť provízie. Sprostredkovateľovi nárok na províziu však nepatrí, ak zmluva bola dojednaná bez jeho pričinenia.

(2) Nárok na náhradu nákladov spojených so sprostredkovaním má sprostredkovateľ iba vtedy, ak to bolo výslovne dojednané.

(3) Nárok na províziu a dohodnutú náhradu nákladov nevzniká, ak sprostredkovateľ bol v rozpore so zmluvným dojednaním činný aj pre druhú stranu.

§ 603

Ak však z obsahu alebo z povahy zmluvy nepochybne vyplýva, že postačí, aby sprostredkovateľ obstaral pre záujemcu iba príležitosť na uzavretie zmluvy s treťou osobou, sprostredkovateľovi vzniká nárok na províziu už obstaraním tejto príležitosti.

§ 604

Sprostredkovateľ nie je oprávnený pre záujemcu čokoľvek prijímať alebo za neho konať, okrem ak na to dostal písomné plnomocenstvo.

§ 605

Záujemca a sprostredkovateľ sú povinní oznamovať si navzájom všetky dôležité okolnosti súvisiace so sprostredkovaním, najmä okolnosti, ktoré môžu ovplyvniť rozhodnutie záujemcu uzavrieť sprostredkovanú zmluvu.

§ 606

Sprostredkovateľ je povinný pre potreby záujemcu uschovať po primeraný čas doklady, ktoré sa v súvislosti so sprostredkovateľskou činnosťou dostali do jeho rúk, najmä listiny, vzorky a pod.

Oddiel 2
Zmluva o obchodnom zastúpení

§ 607
Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o obchodnom zastúpení sa obchodný zástupca zaväzuje, že bude sústavne sprostredkúvať (§ 601) pre zastúpeného kúpne zmluvy o určitom druhu tovaru alebo zmluvy o určitých službách (obchody) v určenej územnej oblasti a zastúpený sa zaväzuje, že mu zaplatí za sprostredkovanie odmenu (províziu).

(2) Zmluva o obchodnom zastúpení musí byť uzavretá písomne.

§ 608

Medzi zastúpeným a obchodným zástupcom nevzniká pracovný pomer.

§ 609

Obchodný zástupca je povinný s vynaložením náležitej starostlivosti dbať na záujmy zastúpeného, podávať zastúpenému pravidelné zprávy o trhovej situácii a o všetkých okolnostiach dôležitých pre posudzovanie záujmov zastúpeného v určenej územnej oblasti. Ak zástupca nie je schopný vykonávať svoju činnosť, musí o tom bez zbytočného odkladu upovedomiť zastúpeného.

§ 610

Obchodný zástupca je povinný spolupôsobiť podľa pokynov zastúpeného pri uskutočňovaní obchodov, a to až do ich úplného skončenia, najmä tiež zabezpečovať záujmy zastúpeného spolupôsobením pri prejednávaní nezrovnalostí, pokiaľ vyplynuli z vád tovaru, ktorý bol predmetom sprostredkovaných obchodov.

§ 611

Obchodný zástupca nie je oprávnený uzavierať v mene zastúpeného alebo na jeho účet akékoľvek obchody, prijímať pre neho akékoľvek plnenie alebo akokoľvek zastúpeného zaväzovať, okrem ak na to dostal písomne plnomocenstvo.

§ 612

Zastúpený je povinný odovzdať zástupcovi podklady, vzorky, výkresy a propagačný materiál, ktorý zastúpený považuje za vhodný a potrebný na sprostredkovanie obchodov. Je taktiež povinný včas zástupcu upozorniť na zmeny vo svojich dodávkových možnostiach.

§ 613

Pomôcky poskytnuté zástupcovi podľa § 612 zostávajú majetkom zastúpeného a obchodný zástupca je povinný po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení ich zastúpenému vrátiť.

§ 614

Obchodný zástupca nesmie údaje, ktoré získal na základe zastupiteľského pomeru, oznámiť tretej osobe alebo ich inak využiť pre seba alebo pre iného, a to ani po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení.

§ 615

Ak zmluva o obchodnom zastúpení je dojednaná na určitý čas, obchodné zastúpenie zaniká uplynutím tohto času. Ak sa však strany naďalej podľa zmluvy spravujú, má sa za to, že platnosť zmluvy bola predĺžená o čas, na ktorý bola dojednaná, najdlhšie však o šesť mesiacov.

§ 616

(1) Ak zmluva bola uzavretá na neurčitý čas, môže jej platnosť skončiť ktorákoľvek zo strán písomnou výpoveďou.

(2) Ak z obsahu výpovede nevyplýva čas neskorší, platnosť zmluvy sa skončí pri výpovedi urobenej počas prvého roku trvania obchodného zastúpenia koncom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po výpovedi; ak obchodné zastúpenie trvalo dlhšie ako jeden rok, platnosť zmluvy sa skončí koncom kalendárneho štvrťroku nasledujúceho po danej výpovedi. Pre platnosť výpovede postačí odoslanie doporučeného listu na poslednú známu adresu druhej strany.

§ 617

Dojednaná provízia zahrňuje všetky nároky zástupcu voči zastúpenému, vrátane náhrady za získanie zákazníkov.

§ 618

Po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení obchodný zástupca má ešte nárok na províziu z obchodov uzavretých v čase platnosti zmluvy, ak boli splnené podmienky § 602.

§ 619

Zástupca ručí zastúpenému za splnenie povinností tretej osoby z obchodov, ktoré sprostredkoval, len ak sa na to výslovne zaviazal. V takomto prípade sa jeho práva a povinnosti pri všetkých sprostredkovaných obchodoch posudzujú podľa ustanovení o ručení.

§ 620

Pokiaľ z § 607 až 619 nevyplýva nič iné, spravujú sa práva a povinnosti strán taktiež ustanoveniami § 600 až 606.

Nevýhradné zastúpenie

§ 621

Ak v zmluve nie je výslovne určené niečo iné, zastúpený môže pre sprostredkovanie obchodov v určenej územnej oblasti používať i ďalších obchodných zástupcov a obchodný zástupca je oprávnený sprostredkovať obchody i pre iné osoby, prípadne uzavierať obchody na vlastný účet.

Výhradné zastúpenie

§ 622

Ak bolo dojednané výhradné zastúpenie, zastúpený je zaviazaný nepoužívať pre príslušný druh obchodov v určenej územnej oblasti iného obchodného zástupcu a obchodný zástupca je zaviazaný sprostredkúvať príslušný druh obchodov len pre zastúpeného. V takomto prípade obchodný zástupca nie je oprávnený uzavierať obchody, ktorých sa výhradne zastúpenie týka, na vlastný účet.

§ 623

Zastúpený je oprávnený uzavierať obchody v územnej oblasti, pre ktorú bolo dojednané obchodné zastúpenie, aj bez sprostredkovania obchodného zástupcu, je však povinný zaplatiť obchodnému zástupcovi províziu z týchto obchodov. V pochybnostiach má sa za to, že niet rozdielu vo výške provízie za sprostredkované a nesprostredkované obchody.

§ 624

Ak v územnej oblasti, pre ktorú bolo dojednané výhradné zastúpenie, obchodný zástupca nedosiahol v zmluve určený, prípadne odbytovým možnostiam primeraný objem obchodov počas jedného roku, ktorákoľvek zo strán je oprávnená kedykoľvek od zmluvy odstúpiť; nemá však nárok na náhradu škody.

DIEL XIX
Zmluva o združení

§ 625
Základné ustanovenie

Zmluvou o združení sa dve alebo viac osôb zaväzujú, že spoja svoju činnosť alebo majetkové hodnoty na dosiahnutie určitého hospodárskeho účelu.

§ 626

Každý účastník je povinný vyvíjať činnosť na dosiahnutie hospodárskeho účelu združenia. Vzájomné práva a povinnosti účastníkov pri výkone činnosti pre združenie sa spravujú primerane podľa ustanovení o príkaznej zmluve, pri ktorej sa činnosť vykonáva za odmenu.

§ 627

Každý účastník združenia je povinný zdržať sa akejkoľvek činnosti znemožňujúcej alebo sťažujúcej dosiahnutie hospodárskeho účelu, pre ktorý zmluva o združení bola uzavretá.

§ 628

Škodu, ktorú účastník spôsobil združeniu (spoločníkom) porušením svojich povinností, nemožno vyrovnať prospechom, ktorý účastník získal pre dosiahnutie hospodárskeho účelu združenia.

§ 629

Každý účastník je oprávnený presvedčiť sa o hospodárskom stave združenia.

§ 630

Za vady vecí vnesených do združenia zodpovedá jeho účastník, pokiaľ to povaha veci pripúšťa, ako predávajúci. O vadách vecí prenechaných na bezplatné užívanie, ako aj pre určenie práv a povinností pri udržiavaní a užívaní týchto vecí primerane platia ustanovenia o nájomnej zmluve.

§ 631

O zisk sa účastníci združenia delia podľa pomeru veľkosti podielov alebo vkladov a rozsahu činnosti, ktorou prispeli k dosiahnutiu hospodárskeho výsledku. Účastníci združenia znášajú stratu podľa pomeru veľkosti podielov alebo vkladov.

§ 632

Zmluva o združení zaniká:

a) len čo sa dosiahol hospodársky účel, na docielenie ktorého bola zmluva uzavretá, alebo ak sa dosiahnutie tohto účelu stalo nemožným;

b) len čo všetky majetkové hodnoty, ktoré mali slúžiť dosiahnutiu účelu združenia, vyšli nazmar;

c) uplynutím času, na ktorý bola zmluva uzavretá;

d) dohodou všetkých účastníkov.

§ 633

(1) Každý účastník môže zo združenia vystúpiť; nesmie sa to však stať v nevhodnom čase, alebo keby sa tým pre ostatných účastníkov znemožnilo alebo podstatne sťažilo dosiahnutie hospodárskeho účelu združenia.

(2) Z vážnych dôvodov môže účastník vystúpiť zo združenia, aj keď nebola dodržaná dohodnutá výpovedná lehota; v tomto prípade však platí ustanovenie odseku 1.

§ 634

(1) Pri zániku združenia účastník má nárok na vrátenie vecí, ktoré dal pre účely združenia do bezplatného užívania.

(2) Majetkové vyporiadanie medzi účastníkmi združenia nemôže sa vykonať, dokiaľ neboli uspokojené alebo zabezpečené nároky veriteľov.

§ 635

Záväzky účastníkov združenia, ktoré vznikli v čase ich účasti v združení, trvajú i po vystúpení zo združenia alebo po zániku združenia.

Združenie ako právnická osoba

§ 636

Združenie sa stáva právnickou osobou, ak je to určené v zmluve a ak združenie je zapísané do registra, do ktorého sa právnické osoby zapisujú. Zápis musí obsahovať aspoň názov združenia, jeho sídlo, výšku podielov jednotlivých členov a orgány, prostredníctvom ktorých združenie koná.

§ 637

(1) Podiely členov združenia, ak sú zložené v peniazoch alebo v iných veciach určených podľa druhu, stávajú sa majetkom združenia. Podiely zložené vo veciach určených jednotlivo sú v bezplatnom užívaní združenia.

(2) Výška podielu pri veciach daných do bezplatného užívania posudzuje sa podľa výšky sumy, ktorú by účastník združenia získal prenájmom týchto vecí v mieste, kde sa veci pre účely združenia užívajú.

§ 638

Členovia združenia ručia za záväzky združenia len do výšky určených podielov, pokiaľ zo zápisu v registri, v ktorom je združenie zapísané, nevyplýva nič iné.

§ 639

Majetok nadobudnutý pri vykonávaní spoločnej činnosti patrí združeniu.

§ 640

Združenie koná prostredníctvom člena združenia alebo prostredníctvom osoby zapísanej v registri ako orgán združenia. O náležitostiach združenia rozhoduje väčšina členov, pričom v pochybnostiach má každý člen jeden hlas.

§ 641

Združenie zaniká až výmazom v registri, v ktorom je zapísané.

§ 642

(1) Pri zániku združenia člen má nárok na vrátenie ním vnesených majetkových hodnôt, ktoré sa stali majetkom združenia, alebo na zaplatenie ich ceny, prípadne ich pomerného dielu, ak majetok združenia nestačí. Po vyrovnaní nárokov na vnesené podiely rozdelí sa zvyšujúci majetok podľa zásad § 631.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa použije obdobne pri určení nárokov účastníka, ktorý zo združenia vystúpil.

Iné združenia

§ 643

(1) Ak združenie nie je právnickou osobou podľa § 636, jeho spoločníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. Medzi sebou sa vyporiadajú podľa zásad ustanovených v § 631.

(2) Dojednanie odchylné od odseku 1 nemôže byť na ujmu tretím osobám, ktoré o tomto dojednaní nevedeli a ani vedieť nemuseli.

§ 644

Vklady zložené v peniazoch alebo v iných veciach určených podľa druhu sa stávajú spoluvlastníctvom všetkých spoločníkov v pomere k hodnote jednotlivých vkladov. Podiely zložené vo veciach určených jednotlivo sú v bezplatnom užívaní spoločníkov. Ustanovenie § 637 ods. 2 platí obdobne.

§ 645

Majetok nadobudnutý pri vykonávaní spoločnej činnosti sa stáva spoluvlastníctvom všetkých spoločníkov podľa pomeru veľkosti vkladov a rozsahu činnosti jednotlivých spoločníkov, ktorou prispeli k dosiahnutiu hospodárskeho výsledku.

§ 646

Spoločník je oprávnený zaväzovať ostatných spoločníkov len na základe nimi udeleného plnomocenstva. O obstarávaní vecí podľa zmluvy o združení rozhodujú spoločníci jednomyseľne.

§ 647

(1) Pri zániku združenia rozdelí sa majetok v spoluvlastníctve spoločníkov podľa § 652.

(2) Toto ustanovenie použije sa obdobne, ak niektorý zo spoločníkov zo združenia vystúpil.

Práva a povinnosti pri spoluvlastníctve

§ 648

(1) Ak je vec, ktorá slúži účelu združenia, v spoluvlastníctve všetkých alebo niekoľkých účastníkov združenia, sú spoluvlastníci, pokiaľ ide o práva a povinnosti týkajúce sa veci ako celku, oprávnení a zaviazaní voči iným osobám spoločne a nerozdielne. Vo vzájomnom pomere spoluvlastníkov je rozhodujúci pomer ich podielov.

(2) Každý spoluvlastník smie svojím podielom nakladať samostatne, ak tým neruší práva ostatných spoluvlastníkov.

§ 649

Spoluvlastník sa môže kedykoľvek presvedčiť, ako sa hospodári s vecou, ktorej je spoluvlastníkom, a môže v obvyklých obdobiach alebo z dôležitých dôvodov kedykoľvek žiadať vyúčtovanie.

§ 650

O hospodárení so spoločnou vecou rozhoduje väčšina spoluvlastníkov počítaná podľa veľkosti ich podielov. Pri rovnosti hlasov rozhodne súd. Ak ide o dôležitú zmenu spoločnej veci, prehlasovaní spoluvlastníci môžu požadovať od väčšiny, aby im dala zábezpeku proti hroziacej budúcej škode.

§ 651

Ak sa scudzuje podiel, spoluvlastníci majú predkupné právo. Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo kúpiť scudzovaný podiel rovnakým dielom.

§ 652

(1) Spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní. Každý z nich je oprávnený požadovať od ostatných písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali.

(2) Ak nedôjde k dohode, súd na návrh niektorého zo spoluvlastníkov zruší spoluvlastníctvo a určí ich vzájomné vyporiadanie. Ak je to možné a hospodársky účelné, súd rozdelí vec medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov, inak ju prikáže za primeranú náhradu jednému alebo niekoľkým spoluvlastníkom; dbá pritom na to, aby riešenie bolo hospodársky čo najvýhodnejšie vzhľadom na účel združenia a pre vlastníkov čo najmenej obťažné.

DIEL XX
Niektoré zmluvy o bankových obchodoch

Oddiel 1
Akreditívy

§ 653
Základné ustanovenie

(1) Otvorením akreditívu sa banka (peňažný ústav) zaväzuje na základe žiadosti príkazcu, že poskytne určité plnenie tretej osobe (oprávnenému), ak budú do určitého času splnené podmienky uvedené v akreditíve.

(2) Akreditív musí byť zriadený písomne.

§ 654

Záväzky banky voči oprávnenému vznikajú dňom, keď mu bolo otvorenie akreditívu oznámené. V pomere k banke príkazca akreditívu je viazaný dňom udelenia príkazu.

§ 655

Akreditív je nezávislý od právneho dojednania medzi príkazcom akreditívu a oprávneným, ktoré dalo podnet na jeho otvorenie.

Dokumentárny akreditív

§ 656

(1) Pri dokumentárnom akreditíve banka je zaviazaná poskytnúť oprávnenému plnenie, ak sa jej predložia dokumenty určené v akreditíve.

(2) Banka, ktorá otvorila dokumentárny akreditív, je zaviazaná voči oprávnenému poskytnúť plnenie podľa obsahu záväzku z akreditívu, ak oprávnený riadne a včas predloží dokumenty podľa podmienok predpísaných v akreditíve.

§ 657

(1) Ak z dokumentárneho akreditívu nevyplýva nič iné, dokumentárny akreditív je odvolateľný.

(2) Odvolateľný dokumentárny akreditív banka môže kedykoľvek zmeniť alebo odvolať.

(3) Neodvolateľný dokumentárny akreditív môže sa zmeniť alebo odvolať iba po dohode oprávneného, banky a príkazcu.

§ 658
Potvrdenie dokumentárneho akreditívu

(1) Ak neodvolateľný dokumentárny akreditív podľa príkazov banky potvrdila ďalšia banka, potom i táto banka je voči oprávnenému zaviazaná samostatne a priamo; oprávnený môže požadovať plnenie od ktorejkoľvek z týchto bánk. Ustanovenie § 654 prvá veta platí obdobne.

(2) Ak banka, ktorá akreditív potvrdila, poskytla plnenie z akreditívu, má nárok na plnenie voči banke, ktorá ju o potvrdenie akreditívu požiadala.

(3) Banka, ktorá iba upovedomuje oprávneného, že iná banka otvorila neodvolateľný dokumentárny akreditív, zodpovedá za nesprávnosť tohto oznámenia, nevzniká jej však záväzok podľa odseku 1.

§ 659
Iné druhy akreditívu

Ustanovenia o dokumentárnom akreditíve (§ 656 až 658) platia primerane pre iné druhy akreditívov.

§ 660

Pokiaľ ustanovenia § 653 až 659 neobsahujú odchylnú úpravu, platia zvyklosti všeobecne zachovávané v medzinárodnom bankovom styku.

Oddiel 2
Bankové inkaso a bankové dokumentárne inkaso

§ 661
Základné ustanovenie

Zmluvou o bankovom inkase sa banka (peňažný ústav) zaväzuje, že obstará pre príkazcu vybratie pohľadávky alebo iný inkasný úkon.

§ 662

Zmluvou o bankovom dokumentárnom inkase sa banka príkazcovi zaväzuje, že vydá tretej osobe listiny oprávňujúce nakladať s tovarom alebo iné doklady, ak sa pri ich vydaní zaplatí peňažná suma, ktorú má banka vybrať, alebo ak sa pri tom urobí iný inkasný úkon.

§ 663

Pri obstarávaní bankového inkasa alebo bankového dokumentárneho inkasa banka zodpovedá za vadné vykonanie inkasného príkazu v rozpore s prijatým príkazom.

§ 664

Pokiaľ ustanovenia § 661 až 663 neobsahujú odchylnú úpravu, platia zvyklosti všeobecne zachovávané v medzinárodnom bankovom styku; inak, pokiaľ z povahy veci nevyplýva niečo iné,

ustanovenia o príkaznej zmluve s výnimkou § 501, 502 ods.2 a § 504, pokiaľ sa poukazuje na komisionársku zmluvu.

Oddiel 3
Banková záruka

§ 665
Základné ustanovenie

(1) Bankovou zárukou sa banka (peňažný ústav) zaväzuje voči príjemcovi záruky (oprávnenému), že oprávneného uspokojí podľa obsahu záruky v prípade, že určitá tretia osoba nesplní svoj záväzok alebo že budú splnené podmienky uvedené v záruke.

(2) Banka sa môže zaviazať na bankovú záruku iba písomne záručnou listinou.

§ 666

Banka je povinná poskytnúť z bankovej záruky peňažné uspokojenie, a to i v prípade, že banková záruka zabezpečuje nepeňažné plnenie.

§ 667

Ak bankovou zárukou je zabezpečená nepeňažná pohľadávka, má sa za to, že do výšky určenej v záručnej listine, inak do výšky hodnoty, akú má nepeňažné zabezpečované plnenie v čase zriadenia záruky, je zabezpečený nárok, ktorý veriteľovi patrí v prípade porušenia záväzku, splnenie ktorého je bankovou zárukou zabezpečené.

§ 668

Ak banka z bankovej záruky je povinná plniť v prospech oprávneného inej banke, je tým povinná plniť na účet oprávneného v tejto banke.

§ 669

(1) Ak z príkazu banky potvrdí jej bankovú záruku iná banka, oprávnený môže uplatňovať svoje nároky zo záruky voči ktorejkoľvek z týchto bánk.

(2) Ak banka, ktorá potvrdila bankovú záruku, poskytla na jej základe plnenie, má nárok na toto plnenie voči banke, ktorá ju o potvrdenie bankovej záruky požiadala.

§ 670

Ak banková záruka obsahuje záväzok banky uspokojiť oprávneného v prípade, že tretia osoba nesplní svoj záväzok, oprávnený môže postúpiť svoje práva z bankovej záruky iba s postúpením pohľadávky zabezpečenej bankovou zárukou a s prevedením záväzkov oprávneného súvisiacich so zabezpečenou pohľadávkou.

§ 671

Ak je čas platnosti bankovej záruky obmedzený, oprávnený je povinný najneskoršie počas platnosti bankovej záruky oznámiť banke svoje nároky, inak jeho práva z bankovej záruky zanikajú.

§ 672

Ak banková záruka obsahuje povinnosť banky splniť zabezpečený záväzok na prvú výzvu oprávneného a bez námietok, banka nemôže uplatňovať voči oprávnenému námietky, ktoré inak príkazcovi ako dlžníkovi patria zo zabezpečovaného záväzku voči oprávnenému.

§ 673

Príkazca je povinný uhradiť banke to, čo banka plnila podľa svojej povinnosti z bankovej záruky, bez ohľadu na námietky, ktoré príkazca mohol podať voči oprávnenému. Oprávnený však zodpovedá príkazcovi za škodu spôsobenú tým, že dosiahol na základe záruky plnenie, na ktoré by inak pre oprávnené námietky príkazcu nemal nárok.

§ 674

(1) Ak plnenie z bankovej záruky nie je závislé od záväzku tretej osoby, platia primerane i ustanovenia o sľube odškodnenia.

(2) Ak nejde o bankovú záruku uvedenú v odseku 1, peňažný ústav môže voči oprávnenému uplatniť všetky námietky, ktoré patria dlžníkovi voči oprávnenému.

§ 675

Pokiaľ § 665 až 674 neobsahuje odchylnú úpravu a pokiaľ to dovoľuje povaha bankovej záruky, pre bankovú záruku platia podporne akreditívne zvyklosti všeobecne zachovávané v medzinárodnom obchodnom styku.

Oddiel 4
Cestovný šek

§ 676
Základné ustanovenie

Cestovný šek oprávňuje jeho vlastníka na prijatie peňažnej sumy v ňom uvedenej pri predložení na výplatu, a to podľa podmienok určených vystaviteľom šeku.

§ 677

Banka (peňažný ústav), ktorá cestovný šek vydala, je povinná cestovný šek vyplatiť alebo obstarať jeho vyplatenie.

§ 678

Pri výplate je vyplácajúca osoba oprávnená požadovať preukaz totožnosti vlastníka cestovného šeku.

§ 679

Cestovný šek je platný, ak obsahuje tieto náležitosti:

a) označenie ako cestovný šek,

b) názov vystaviteľa, jeho podpis alebo dostatočnú náhradu jeho podpisu,

c) príkaz alebo prísľub vyplatiť určitú sumu, ak sa pripojí kontrolný podpis vlastníka cestovného šeku.

§ 680

Ustanovenia zákona zmenkového a šekového č.191/1950 Zb. sa na cestovný šek nevzťahujú.

Oddiel 5
Zmluva o uložení cenných papierov a iných hodnôt

§ 681
Základné ustanovenie

Zmluvou o uložení cenných papierov a iných hodnôt sa banka (peňažný ústav) zaväzuje prevziať cenné papiere alebo iné hodnoty, aby ich uložila a spravovala, a uložiteľ sa zaväzuje zaplatiť jej za to odmenu.

§ 682

Banka je povinná sa odborne o uložené cenné papiere a iné hodnoty starať a robiť na účet uložiteľa všetky úkony na zachovanie jeho práv z cenných papierov alebo iných hodnôt.

§ 683

Obidve strany môžu kedykoľvek s okamžitou účinnosťou zmluvu vypovedať. Po výpovedi je banka povinná uložiteľovi vydať uložené cenné papiere alebo iné hodnoty spolu s tým, čo k nim pribudlo, a uložiteľ je povinný ich prevziať a zaplatiť odmenu za čas úschovy.

§ 684

Banka nezodpovedá za škody spôsobené uložiteľovi pri úschove cenných papierov alebo iných hodnôt, ak týmto škodám nemohla zabrániť ani pri vynaložení odbornej starostlivosti.

§ 685

Na zmluvu o uložení cenných papierov a iných hodnôt sa použijú primerane ustanovenia § 468 a 469 o zmluve o uskladnení.

DIEL XXI
Sľub odškodnenia

§ 686
Základné ustanovenie

(1) Sľubom odškodnenia (indemnizačným vyhlásením) sa osoba, ktorá toto vyhlásenie vydala (sľubujúci), zaväzuje, že nahradí príjemcovi sľubu škodu, ak mu vznikne z jeho konania, ktoré uskutoční na žiadosť sľubujúceho, hoci naň nie je povinný.

(2) Sľub odškodnenia musí sa urobiť písomne.

§ 687

Sľub odškodnenia sa stáva záväzným, len čo ho príjemca sľubu prijal. Príjemca sľubu je povinný uskutočniť konanie, ktorého sa odškodnenie týka, len ak sa na to výslovne zaviazal.

§ 688

Sľubujúci je povinný nahradiť náklady a škody, ktoré príjemcovi sľubu vznikli z konania, o ktoré sľubujúci požiadal; ich rozsah sa spravuje ustanoveniami § 253 až 257.

§ 689

Príjemca sľubu je povinný urobiť na náklad sľubujúceho také opatrenia, aby rozsah škôd bol čo najmenší.

DIEL XXII
Verejná súťaž a verejný prísľub

Oddiel 1
Verejná súťaž

§ 690
Základné ustanovenie

(1) Kto vyhlási verejnú súťaž o najvhodnejší návrh bližšie neobmedzeného počtu osôb na uzavretie určitej zmluvy, robí tým výzvu na podanie návrhov na uzavretie tejto zmluvy.

(2) Obsah verejnej súťaže musí sa určiť písomne a vhodným spôsobom uverejniť.

§ 691

Tomu, kto vyhlásil súťaž, patrí právo posúdiť, ktorý z podaných návrhov najlepšie vyhovuje jeho potrebám a či ho použije na uzavretie zmluvy. Záväzok vznikne tomu, kto súťaž vyhlásil, až tým, že niektorý návrh prijal.

§ 692

Účastníkom súťaže nepatrí nárok na úhradu nákladov spojených s podaním návrhu.

§ 693

Povinnosť uzavrieť zmluvu na základe najvýhodnejšieho návrhu má ten, kto súťaž vyhlásil, len pokiaľ sa na to pri určení obsahu verejnej súťaže výslovne zaviazal; i v tomto prípade je oprávnený vyhlásiť užšiu súťaž medzi niekoľkými návrhmi, ktoré najlepšie vyhovujú obsahu verejnej súťaže.

Oddiel 2
Verejný prísľub

§ 694
Základné ustanovenie

Verejným prísľubom sa zaväzuje ten, kto verejne vyhlásil, že zaplatí odmenu alebo poskytne iné plnenie jednej alebo niekoľkým z bližšie neobmedzeného počtu osôb, ktoré splnia podmienky určené vo verejnom prísľube.

§ 695

Ak podmienky verejného prísľubu neurčujú nič iné, dostane odmenu ten, kto ich najskôr splní.

§ 696

Ak podmienky verejného prísľubu splní súčasne niekoľko osôb a z obsahu podmienok vyplýva, že odmenu má dostať iba jedna osoba, rozdelí sa odmena medzi nich rovnakým dielom.

DIEL XXIII
Konanie bez príkazu

§ 697

Nikto nie je oprávnený zasahovať do cudzích vecí bez dostatočného právneho dôvodu.

§ 698

Ak obstará niekto bez toho, že je na to oprávnený, primeraným spôsobom cudziu vec, aby odvrátil hroziacu škodu, je ten, komu škoda hrozila, povinný nahradiť konajúcemu bez príkazu nevyhnutný náklad, aj keď sa výsledok nedostavil.

§ 699

Ak nejde o odvrátenie hroziacej škody, musí ten, kto chce obstarať vec iného, upovedomiť ho o tom a vyčkať na jeho súhlas. Ak tak neurobí a obstará vec na prevažný prospech iného, má nárok na náhradu vynaložených nákladov až do výšky obstaraného prospechu. Či ide o prevažný prospech, treba posúdiť podľa hospodárskych záujmov toho, koho vec bola obstaraná.

§ 700

Ak konajúci bez príkazu neobstaral vec na prevažný prospech iného alebo ak sa niekto vmiešal do veci iného proti jeho vôli, je povinný uviesť všetko do pôvodného stavu, a ak to nie je dobre možné, je povinný nahradiť škodu, ktorú pri obstarávaní veci spôsobil. Obmedzenie vyplývajúce z ustanovenia § 254 ods.2 pre tento prípad neplatí.

§ 701

Konajúci bez príkazu je povinný, ak je to účelné, konanie dokončiť, podať o ňom zovrubné vyúčtovanie a previesť všetko, čo pri tom získal, na toho, koho vec obstaral.

§ 702

Ak konajúci bez príkazu nemá nárok na náhradu nákladov, je oprávnený si vziať, pokiaľ je to možné bez zhoršenia podstaty veci, čo urobil na svoj náklad.

DIEL XXIV
Bezdôvodné obohatenie

§ 703
Základné ustanovenie

(1) Kto získa majetkový prospech bez právneho dôvodu, je povinný vydať to, o čo sa obohatil, tomu, z majetku ktorého získal majetkový prospech.

(2) To isté platí, ak právny dôvod majetkového prospechu dodatočne zanikol.

§ 704

Ak niekto dobromyseľne spracuje cudziu vec, ktorú nadobudol bez právneho dôvodu alebo pri ktorej dôvod nadobudnutia dodatočne zanikol, stáva sa vlastníkom veci vzniknutej spracovaním a je povinný poskytnúť za ňu vlastníkovi spracovanej veci náhradu.

§ 705

Ustanovenie § 704 platí taktiež, ak niekto dobromyseľne veci tam uvedené zlúči alebo zmieša s vlastnými vecami a ak tieto veci nemožno oddeliť buď vôbec alebo len s neprimeranými nákladmi.

§ 706

(1) Ak niekto mimo zmluvy o diele spracuje cudziu vec alebo zmieša alebo zlúči vec s vlastnými vecami, hoci vedel, že k týmto veciam mu nepatrí vlastnícke právo, získava k veci vzniknutej spracovaním, zlúčením alebo zmiešaním vlastnícke právo ten, komu tieto veci patria. Ak patria rôznym vlastníkom, vlastníctvo získava ten, podiel ktorého na veci je najväčší. Ak sú podiely rovnaké, určí vlastníka súd. Osoba, ktorá vlastnícke právo získa, je povinná osobám, vlastnícke právo ktorých zaniklo, nahradiť to, o čo sa obohatila.

(2) Osoba, ktorá získala vlastnícke právo podľa odseku 1, môže však požadovať od toho, kto vedome spracoval, zmiešal alebo zlúčil jej veci, za ne náhradu; jej zaplatením stáva sa ten, kto veci spracoval, zmiešal alebo zlúčil, ich vlastníkom.

§ 707

Za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje prospech získaný dlžníkom tým, že pohľadávka proti nemu sa premlčala alebo zanikla.

§ 708

Ak niekto vedome niečo dá na dosiahnutie nemožného alebo nedovoleného výsledku, nemôže sa domáhať, aby sa mu to vrátilo.

§ 709

Nemožno žiadať vrátenie toho, čo sa plnilo na záväzok, ktorý ešte nie je zročný alebo ktorý následkom uplynutia času alebo z iných dôvodov nemožno uplatniť na súde. To isté platí, ak pre získanie majetkového prospechu dodatočne vznikne právny dôvod.

§ 710

Povinnosť vydať získaný majetkový prospech zahrňuje i povinnosť vydať výťažky odo dňa získania majetkového prospechu.

§ 711

Ak nemožno získaný majetkový prospech vrátiť celkom alebo sčasti, alebo ak nemožno vydať výťažky, najmä preto, že ich vyťaženie bolo opomenuté, obohatený je povinný zaplatiť náhradu vo výške majetkového prospechu určeného ku dňu, keď bol získaný alebo keď sa výťažok mal dosiahnuť; od toho istého dňa vzniká povinnosť platiť úrok. Pokiaľ obohatený o bezdôvodnom obohatení nevedel, platí pre určenie výšky úroku § 428; inak platí § 231.

§ 712

Ak dodatočne zanikol právny dôvod, obohatený je povinný vydať alebo nahradiť len to, o čo v deň, keď právny dôvod zanikol, bol ešte obohatený. K tomu istému dňu sa určí aj náhrada; náhrada však nesmie byť vyššia, než aký bol majetkový prospech v čase, keď bol získaný. Tým istým dňom obohatenému vzniká povinnosť vydať alebo nahradiť výťažky a platiť úroky.

§ 713

Ak oprávnený držiteľ je povinný vrátiť alebo vydať vec, vlastník je povinný nahradiť mu náklad účelne na vec urobený s prihliadnutím na zhodnotenie veci v čase vydania, najviac však náklad skutočný. Obyčajné udržiavacie náklady sa však neuhradzujú; oprávnenému držiteľovi pripadajú úžitky z veci.

§ 714

Neoprávnený držiteľ je povinný vydať s vecou i všetok úžitok. Z nákladu urobeného neoprávneným držiteľom sa nahradí len toľko, koľko bolo potrebné pre zachovanie veci; inak má nárok na náhradu nákladov ako konajúci bez príkazu.

§ 715

Pri vzájomnom vyporiadaní treba dbať, aby žiadna zo strán nebola bezdôvodne obohatená na úkor druhej strany.

DIEL XXV
Upotrebenie veci pre iného

§ 716

Ak bez úmyslu obstarať cudziu vec bola upotrebená vec na prospech druhého, môže sa od neho vlastník, ak vrátenie nie je možné alebo účelné, domáhať zaplatenia ceny, akú vec mala v čase upotrebenia, aj keď zamýšľaný prospech nenastal alebo bol zmarený.

§ 717

Ak v spoločnej núdzi sa obetovala vec alebo sa vynaložil náklad, aby sa odvrátila väčšia škoda, je každý, komu z toho vznikol prospech, povinný dať poškodenému pomernú náhradu.

§ 718

Kto vynaloží náklad za niekoho, kto ho mal podľa práva vynaložiť sám, je oprávnený domáhať sa náhrady od toho, za koho náklad vynaložil.

DIEL XXVI
Povinnosť na náhradu škody

§ 719

Ustanovenia o náhrade škody spôsobenej porušením povinnosti zo záväzkového vzťahu sa použijú primerane i pre náhradu škody spôsobenej porušením inej povinnosti ustanovenej týmto zákonom.

§ 720

Kto použije na splnenie povinností alebo na právny úkon podľa tohto zákona inú osobu, ručí druhej strane za škodu pritom spôsobenú touto osobou porušením inej povinnosti než upravenej týmto zákonom. Ustanovenia § 197 až 204 platia primerane i pre toto ručenie.

HLAVA V
OSOBITNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 721

Ustanovenia zákona, v ktorých sa hovorí o uplatnení práva na súde, o súdnom konaní alebo súdnom rozhodnutí, sa použijú primerane i pre uplatnenie práva pred rozhodcom, pre rozhodcovské konanie alebo pre rozhodcovský výrok, pokiaľ sa opierajú o platnú rozhodcovskú zmluvu.

§ 722

(1) Strany si nemôžu dojednať úpravu odporujúcu § 1 až 71, § 76 až 106, § 157 až 176, § 179, § 211, § 399,§ 634 ods.2, § 708 a hlave V tohto zákona. Právne úkony, pokiaľ sú v rozpore s týmito ustanoveniami, sú neúčinné. To isté platí o iných ustanoveniach v rozsahu, v akom je v nich výslovne ustanovená ich donucujúca povaha.

(2) Neplatné sú právne úkony, pri ktorých sa nezachovala forma alebo niektorá náležitosť predpísaná týmto zákonom. Ak sa však tento nedostatok právneho úkonu dodatočne odstráni, pôsobia právne účinky takéhoto úkonu od času, od kedy by pôsobil pôvodný právny úkon, keby bol platný.

§ 723

Ak nemožno práva a povinnosti, ktoré upravuje tento zákon, určiť podľa doslovného znenia tohto zákona ani podľa zmyslu jeho jednotlivých ustanovení, použijú sa zásady, ktoré obsahuje zákon.

§ 724

Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú právne pomery ním upravené, ktoré vznikli po 31. marci 1964. Právne vzťahy vzniknuté do tohto dňa sa naďalej spravujú podľa predpisov, podľa ktorých sa spravovali k tomuto dňu.

§ 725

Týmto zákonom nie sú dotknuté:

1. zákon č.119/1948 Zb. o štátnej organizácii zahraničného obchodu a medzinárodného zasielateľstva,
2. zákon č.243/1949 Zb. o akciových spoločnostiach,
3. zákon zmenkový a šekový č.191/1950 Zb.,
4. zákon č.61/1952 Zb. o námornej plavbe.

§ 726

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. aprílom 1964.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.